לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', י"א בשבט תשמ"ו, 21 בינואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12943 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

צנחנים סורים צרים על ג'ומאייל

ביירות. — סוריה שיגרה אתמול צנחנים אל הרי מרכז לבנון לעימות עם נאמני הנשיא אמין ג'ומייל. הלוחמים בכוחות מליציה שנתמכות על ידי דמשק.

מקורות צבאיים לבנוניים מסרו אמש לכתב אי.פי. כי קציני צבא בחזית ההררית סמוך לכפרו של ג'ומייל בקפאייה, ראו חיילים סדירים סוריים מבצעים התקפות פגע-וברח בימים האחרונים, על עמדות המוחזקות בידי נוצרים הנאמנים לנשיא.

מקור בכיר במפלגת השלטון הסורי אישר, כי צנחנים סוריים בפיקודו של בריגאדיר האשם מואלק, תפסו עמדות ביממה האחרונה סביב הכפרים רואייסוואר, איירון ודוואר.

כתבים מערביים ראו יותר מ-30 טנקים סוריים ט-54 באיזור נאטן, שם ארעו לאחרונה קרבות ארטילריים.

תקציב 7/86: "ימשך הקיפאון במשק, יתייקרו השירותים ויקוצצו הקיצבאות"

שר-האוצר הניח אתמול על שולחן הכנסת את התקציב החדש בסך 30.194 מיליוני שקלים חדשים ● מודעי השתבח בהישגי התוכנית הכלכלית והכריז כי „בשורת התקציב החדש היא לבסס הישגים אלה ולשמור על היציבות" ● הבהיר כי המדינה לא תעזור למפעלים שנקלעו לקשים ● ח"כ צבן (מפ"ם): ספר התקציב הוא ספר שחור – המדינה הפרה התחייבויותיה לשכירים ומבטיחה להמשיך בשחיקת הברוטו ובשחיקת הנטו של העובדים שהם הנפגעים העיקריים מהתוכנית

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

צמיחה רבה לא נראה במשק ב-1986 אמר מנכ"ל משרד האוצר עמנואל שרון ערב הגשת תקציב המדינה לשנת הכספים הבאה לכנסת. התקציב, בסך 30,194 מיליוני ש"ח מבטא למעשה את רצון הממשלה להמשיך במגמות, אשר אפיינו את המשק במחצית השנייה של 1985, הוסיף המנכ"ל.

(המשך בעמוד 16)

השר מול האחיות – מוטה גור וכרמ-יה סדן במהלך הדיונים אתמול. (צילום: הררי)

מו"מ אל תוך הלילה בין המעסיקים לאחיות

שלוש פעמים דחה ביה"ד לעבודה הדיון בהוצאת צווי מניעה כדי לאפשר המשך המו"מ ●

מאת יוסף שמי
כתב „על המשמר"
ומוטי בסוק
כתבנו בכנסת

בית-הדין לעבודה דחה אמש בשלישית את הדיון בצו מניעה נגד שביתת האחיות. את הצו

(המשך בעמוד 16)

על היום: התקציב — תסמונת יהושע ● עמוד 5
ניתוחים וסקירות — הכלכלה והארם ● עמודים 9—10

התקדמות של 50% לקראת כינוס פורום בי"ל ● עמוד 2

אסד לא דוחה ההבנות שהשיג חוסיין עם ישראל ● עמוד 2

סבב אלופים צפוי בקרוב במטכ"ל ● עמוד 4

אחר חצות

פרס: מתנהל מו"מ רציני עם ירדן

האג. — ראש הממשלה שמעון פרס אמר אמש בערב בהאג, כי מתנהל מו"מ בין ישראל וחוסיין מלך ירדן.

בהרמת כוס בעת הסעודה שערך לכבודו ר"מ הולנד, רוד לוברס, אמר פרס: „אנו מנהלים עתה מו"מ רציני עם המלך חוסיין והעם הפלשתיני".

(ע"צ)

„בידינו סימנים חד-משמעיים שלפחות אחד הנעדרים חי"

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — „יש בידינו די סימנים שעל פיהם ניתן להניח חד-משמעית, כי לפחות אחד הנעדרים חי" — אמרה לי אמש פרחיה כפיר, העושה בפאריס במשלחת אמהות הנעדרים.

נשות המשלחת נפגשו עם אישים צרפתיים. אך ההערכה של חוגים יודעי דבר כאן היא, כי עדיין מגששים באפלה.

פרחיה כפיר אמרה לי, כי לא קיבלה אתמול שום מידע חדש בפגישות עם האישים הצרפתיים. שתי האמהות — פלדמן וכפיר — ביקשו מאישים אלה לאמת את המידע שיש להם, לפיו אחד הנעדרים חי. לא ידוע איזה מהם.

שגריר ישראל בפאריס, עובדיה סופר, נמסר, כי הוא הסדיר לגב' כפיר, דודתו של הנעדר יהודה כץ, פגישות עם אישים צרפתים המוכנים לסייע. האישים שעימם נפגשו, הבטיחו לנסות ולהשיג מידע על הנעדרים. מקור אחד תיאר את דברי האמהות כטקטיקה בנסיון להביא את הארגונים המחזיקים בנעדרים לחשוף עצמם. מעין בלון-ניסוי שהן שולחות.

פרחיה כפיר אמרה לנו, כי תכלית פעולת האמהות, היא לעורר רעש גדול בעולם, שיכפה על אלה המחביאים את הבנים שלנו כאילו היו אוצר יקר, להוציאם ולפתוח במו"מ.

האמהות יערכו מסיבות עיתונאים משותפות עם ראש הממשלה פרס בהאג, בלונדון ובבון, כדי להזעיק את דעת הקהל.

היום תתקבלנה השתיים על-ידי הצלב האדום הצרפתי, לפני יציאתן להאג.

לאחר תימרונים מסובכים — הסכמה בין המחנות ב„חירות"

„משלושה יוצא אחד"...

חיוכים בין לוי לשמיר בעוד שרון נראה מודאג מהמצב. (צילומים: ברוטמאן)

מאת דורית גפן
כתבתנו לענייני מפלגות

דוד לוי מנע אמש אפשרות של הפתעה במרכז תנועת החירות דקות ספורות בטרם החלה ההצבעה החשאית בין הצעות שמיר לבין הצעת ארנס, שאליה הצטרף לפתע השר שרון, בהסירו את הצעתו המקורית.

לוי קם והודיע למרכז כי הצעת ארנס היא למעשה ההצעה שגובשה מאחורי הקלעים בין השרים ואשר שרון דחה אותה. ההצעה קובעת כי הבחירות הפנימיות בסניפים ירחו כ-3 שבועות ואילו מרכז „חירות" יכונס בתוך שבועיים ויובאו לפניו פתרון מוסכם לכל הבעיות השנויות במחלוקת.

„עכשיו, אני שומע, שההחלטה...

(המשך בעמוד 16)

תקציב המשבר אי-שקט

הצעת התקציב כפי שהוגשה, מותירה בידי שר-האוצר חופש פעולה מלא. ברצונו יעדכן את התקציב על-פי אחד מהמדדים הרבים המופיעים בו, ברצונו יקשור את עדכון התקציב לגידול ההכנסות ממיסים.

על-פי שקלולי האוצר, קשה מאד גם לדעת. האם התקציב גדל או צומצם ריאלית ביחס לשנים קודמות. ניתן להצביע על גודש של נתונים סותרים ובלתי-סבירים לגבי גודל ההוצאה הריאלית בשנים קודמות ובשנה הבאה. לכן קיים עניין רב לראות. האם הכנסת והרוב הקואליציוני בה יהיו מוכנים לתת את ידם לאישור הצעת תקציב, המרוקנת את הכנסת מכל סמכותה בקביעת הוצאות הממשלה.

אם להתייחס לתוכן התקציב ומהותו. המדובר בתקציב המשך הקפאון המשקי. גם הפעם לא נותרו בתקציב סכומים ולא הועברו משאבים לחידוש הצמיחה של המשק. הקפאון שנמשך מאז 1984, יוארך בשנה נוספת. הממשלה מכתיבה ריבית גבוהה למשק היצרני שאינה מאפשרת השקעות. היא מעבירה לרשותה את מלוא החיסכון הציבורי ומשתמשת בו לכיסוי הוצאותיה השוטפות ולתשלום ריבית על החובות. אין גם שום בסיס לטענה, שהתקציב הנוכחי יניח בסיס לצמיחה בשנה הבאה. גם בשנה הבאה לא יחודשו ההשקעות במשק, לא ישתחררו מקורות שיועברו מההוצאות השוטפות להשקעות במשק. להיפך. בשנת 1987 יגדל שוב נטל פרעון החוב והתביעות הנגזרות בגין הריבית המטורפת שהוטלה השנה על המשק. רק יחמירו את המצב.

התקציב חמור גם מבחינה חברתית. האוצר מנסה לאחז את העיניים כאילו התקציב מבשר הקלות במיסוי ההכנסה. אך למעשה בשנה הבאה ישלמו השכירים יותר מסים וכך גם החברות. רק העצמאים יהנו, על-פי האומדנים המופיעים בתקציב, מהקלת המס. בנוסף לכך, תיגדל מאד גביית מיסי העקיפין. גם באמצעות היטלים על החינוך, הבריאות, הקשישים, וגם באמצעות ביטול סובסידיות. חלוקת ההכנסה הלאומית תהיה בלתי-שיוויונית יותר. כך מקרב התקציב המוצע בצעד ענק קדימה את ביטול מדינת הרווחה בישראל.

למרות שרבים בממשלה טוענים, כי יש לחלק את הנטל בצורה שיוויונית יותר בין העבודה לבין ההון, למרות שכולם משוכנעים שאין שום הצדקה להטיל מיסוי גבוה יותר על העבודה – לא נעשה עד כה דבר בתחום מיסוי ההון ואף לא במיסוי ההכנסות מהון. הריבית נהנית עדיין מפטור ממיסים, או ממס מוגבל. בעוד שעל ארוחות במקומות עבודה מוטל מיסוי מלא.

המדיניות הכלכלית של הממשלה, כפי שהוצגה בהצעת התקציב, הופכת את השכר לבן-ערובה ליציבות הכלכלית. האוצר מאיים בגלוי, שכל העלאת שכר תגרום באופן מיידי לביטול היציבות המשקית ולחידוש האינפלציה. האוצר אינו מוכן לאפשר שום מאבק או מו"מ חופשי על חלוקת העוגה הריאלית. הרווחים הוצמדו לשיעור-שיא שהיה קיים ואף הועלו מ-15 ל-16 אחוזים. הממשלה אף מעניקה לכל המשק ביטוח רווחים לעתיד בשיעור זה. אך אינה מוכנה להסכים לכך שהשכירים יתקנו שחיקת את שכרם, אשר נשחק בתהליך הסיום של עידן ההיפר-אינפלציה.

עמדה זו של הממשלה והתערבותה ביחסי העבודה במגזר העיסקי, מבשרות אי-שקט חברתי וכלכלי בשנת התקציב הקרובה.

הוועידה ה-14 של הקיבוץ הארצי

השומר הצעיר
כפר מנחם
23, 25 לינואר 1986

סדר היום לועידה:

יום חמישי ה-23 בינואר

בשעה 8.30 – התכנסות, הרשמה, קבלת תיקים, כיבוד קל.
9.30 – שיחה, מקהלת הקיבוץ הארצי, יזכור, דבר מזכיר הקיבוץ אפרים רוזן, בחירת ועדות: נשיאות, ועדת-ניסוח, ועדת-מינויים. שיחה בנושא המאבק לישראל דמוקרטית, יודה באואר וחנן ארז. דיון במליאה.
11.30 – ארוחת צהריים.
13.00 – חוגי דיון.
16.00 – ברכת נשיא המדינה, חיים הרצוג, המשך הדיון במליאה.
19.00 – ארוחת ערב.
20.30 – ערב הפתיחה.

יום שישי 24 בינואר

7.00 – ארוחת-בוקר.
8.00 – קבלת החלטות.
9.00 – פתיחת הדיון בנושא החבר, הקיבוץ והתנועה – חיים (ג'ומס) אורון, דיון במליאה.
11.30 – ארוחת-צהריים.
13.00 – חוגי דיון.
16.00 – דבר מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, המשך הדיון במליאה.
19.30 – קבלת-שבת.
20.30 – ערב זמר ועוד כיבוד... קבלת קיבוצים לתנועה.

יום שבת 25 בינואר

7.00 – ארוחת-בוקר.
8.00 – פתיחת הדיון על המבנה הארגוני – פלו שלח, דיון במליאה.
9.00 – קבלת החלטות, לאחר מכן בחירת הוועד הפועל, ועדה עליונה לבוררות ומבקר הקיבוץ הארצי.
12.00 – סיכום וסיום.

החבר
הקיבוץ
התנועה
המאבק
על
ישראל
דמוקרטית

20.1.86

התרופות „תקועות" בנמל ובבתי-המרקחת מתרוקנים

קופ"ח אינה יכולה לשחרר משלוח בשווי 7 מיליון דולר בשל אי-הזרמת הכספים שאושרו על-ידי הממשלה

מאת יוסף שמי,
כתב „על המשמר"

תרופות בשווי של 7 מיליון דולר מעוכבות בנמל וקופת-חולים אינה יכולה להוציאם בגלל קשיי תקציב, אמר אתמול יו"ר קופת-חולים, פרופ' חיים דורון, במסיבת עתונאים בתל-אביב.

פרופ' דורון אמר, כי אי-הזרמת הכספים על-ידי הממשלה גורמת למחסור חמור בתרופות, הפוגע במיוחד בחולים כרוניים ובקשישים. הוא הוסיף, כי החובות ליצרני וספקי התרופות גדלים והולכים ואם לא יוזרמו הכספים הדרושים יוחמר המשבר.

הוא הזכיר, כי המסגרת התקציבית של קופ"ח לשנת התקציב 1985/86 היתה 647 מליון דולר. ההשתתפות הממשלתית שאושרה היתה 54 מיליון דולר, היינו 8.1 אחוזים. גרעונה של הקופה מסתכם ב-35 מיליון דולר.

על-פי המלצת ועדת שרים אישרה הממשלה תוספת של 10 מיליון דולר. בגלל העובדה שהעלאת המס המקביל בשיעור של 0.5 אחוזים חלה רק על המחצית השנייה של שנת הכספים.

מסכום זה, אמר, קיבלה קופ"ח ישירות רק 1.5 מליון דולר ועוד 2 מליון דולר שהועברו לבית-החולים כחלק מהתחייבויות קופ"ח לבית-חולים אלה.

הוא הזהיר כי אם לא תעביר הממשלה את יתרת הסכום בסך 7.5 מיליון דולר, צפוי משבר חמור ברפואה הציבורית, עד כדי שיתוק השירות כולו.

בתשובה לשאלת כתבנו אמר פרופ' דורון, כי יש צורך לעדכן את הסכם האשפוז האזורי ולהוריד את שיעור השתתפות הקופה. לפי ההסכם מ-1980 משלמת הקופה עבור 0.8 ימי אשפוז לכל מבוטח, וזה מסתכם כ-155 מיליון דולר בשנה. כן יש לעדכן את מחירי השירותים האמבולטוריים בבתי-החולים הממשלתיים.

צבן: פיטורים ב„סולתם" — קטסטרופה ליקנעם

מאת מירה ינאי, כתבת „על המשמר"

„פיטורי 650 עובדים ממפעל התעשייה „סולתם" שביקנעם, מתוכם כ-250 תושבי יקנעם, יוסיפו במכה אחת עוד 10 אחוזים מובטלים על יותר מ-10 האחוזים המובטלים שכבר ישנם בישוב, וזו קטסטרופה אמיתית". אמר אתמול ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) שנפגש ביקנעם עם ראשי הרשות המקומית, חברי מועצת הפועלים וחברי מטה התעסוקה בישוב.

בפגישה השתתפו גם רכז האיגוד המקצועי במפ"ם, דב אלקנתי, רכז אזורי של מפ"ם, משה רותם, וחבר מפ"ם בוועדת אד-הוק לטיפול ב„סולתם", עמוס משה.

אם חס-וחלילה יתבצעו הפיטורים ב„סולתם". אמר ח"כ צבן, תהיה האבטלה בעיירה במקום הראשון בין כל עיירות הפיתוח בארץ. צבן גם עמד על הקושי של עיירות הפיתוח בכלל, שחלקן באבטלה הארצית מגיע לשליש מהמובטלים, בעוד שחלקן באוכלוסיה הארצית מגיע רק ל-9 אחוז.

מצבן של עיירות הפיתוח נגזר ממדיניות הממשלה, אמר ח"כ צבן, והוסיף שגם על-פי הידוע לו מנתוני התקציב החדש שיוגש בקרוב לא תיפחת האבטלה אלא תגדל מאחר וההשקעות במשק לא תגדלנה. „במצב זה אני קורא לראשי עיירות הפיתוח לצאת למאבק נמרץ כדי להבטיח את קיומן ואת עתיד ילדיהן", אמר יאיר צבן.

סיעת מפ"ם בכנסת ובהסתדרות, אמר ח"כ צבן, תיאבק בכל יכולתה למען פתרונות רדיקאליים ושינוי מצב התעסוקה ביקנעם בפרט ובעיירות הפיתוח בכלל.

נבון וזמיר דחו ההצעה לסגור שידורי הטלוויזיה

במסגרת „השבתת מגן" כדי למנוע שיבושים מצד העובדים ● יוגש ערעור על ביטול השעיית קוקה

מאת אתי רונאל,
כתבת „על המשמר"

שר-החינוך-והתרבות, יצחק נבון, והיועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, הביעו אתמול התנגדות חריפה להצעה שמוסדות רשות השידור יחליטו על סגירת שידורי הטלוויזיה.

בפגישה דחופה שהתקיימה אתמול בין השר נבון לראשי רשות השידור, בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה, אמר נבון, כי את הציבור לא מעניינת העובדה מי נושבית את הנוסך — ההנהלה או העובדים — ולכן אין להעניש את הציבור בהפסקת השידורים.

בפגישה סוכם, כי רשות השידור תגיש ערעור על החלטת בית-הדין האזורי לעבודה להורות על ביטול השעיית יו"ר ועד הטכנאים בטלוויזיה, חזי קוקה, ועל הפסקת ההליכים המשמעתיים נגדו. הערעור ידון היום בבית-הדין.

למיצוי ההליכים המשפטיים

הודעתו של השר נבון באה על רקע ההצעות, שהועלו אתמול בוועד המנהל של רשות-השידור ובמליאתה, לסגור את הטלוויזיה או להשביתה השבתת מגן סקטוריאלית, שפירושה סגירת הטלוויזיה ואי-תשלום המשכורות לטכנאים. בעקבות ההתייעצות עם השר החליט הוועד המנהל להסמיך את הנהלת רשות-השידור להמשיך ולמצות את ההליכים המשפטיים בהם הוחל.

לפטור ההנהלה

נציג הליכוד, משה עמירב, הציע אתמול במליאת רשות השידור לסגור את הטלוויזיה ל-3 חודשים, לפטר העובדים ולהעסיקם מחדש על-פי הסדרי עבודה חדשים.

נציג מפ"ם, אליעזר רונן, תבע מהנהלת רשות-השידור להתפטר משום שנכשלה בניהול הטלוויזיה והיא אינה זכאית לבוא בתביעות לעובדים בטרם תעשה בדק-בית. רונן קרא לקיים המו"מ עם הטכנאים בתום לב ולהכנות לרשות מוסדות ניהול חדשים.

לבסוף נתקבלה הצעתו של נציג המפד"ל, צבי ברנשטיין, שלא להחליט דבר עד למיצוי ההליכים המשפטיים המתקיימים השבוע.

„לוח המישדרים המשפטיים"

● **היום יתקיים בבית-הדין הארצי לעבודה דיון בבקשת רשות-השידור להגיש ערעור על פסיקת בית-הדין המחוזי לביטול השעייתו של חזי קוקה.**

● **מחר יתקיים בבית-הדין האזורי לעבודה דיון על צווי המניעה שהוצאו נגד הטכנאים.**

● **ביום ו' תתקיים ישיבת בית-הדין המשמעתי של רשות-השידור שתדון בהליכים המשמעתיים נגד חזי קוקה.**

● **בשבת ימלאו 15 יום להכרזת סיכסוך העבודה על-ידי הטכנאים וההסתדרות וצפויים עיצומים נוספים.**

„קח את הכסף ולך" — אמרו ל„מועדף" במספנות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„מנכ"ל מספנות ישראל מיקי כהן פגש אותי ואמר לי, כי הפעם אני ברשימת המפוטרים וכי כדאי לי לקחת את הכסף שמציעים לי וללכת" — כך הגיב אמש לראשונה חבר ועד מספנות ישראל אהרון בן-שושן, שהואשם על-ידי עובדי המספנה כי קיבל פיצויים מוגדלים לאחר ש„נקנה" על-ידי ההנהלה ושימש לה כמרליף.

הוא אמר עוד, כי חבר-ועד נוסף, ניסים אלמליח, קיבל אף הוא הצעה דומה וכי מזכיר המספנה דני אלון, שוחח עימו וחיזק את דבריו של המנכ"ל.

„הגעתי להסכם עם ההנהלה לפני שבועיים ולפני 5 ימים קיבלתי 48 אלף ש"ח לחשבון הבנק. קיבלתי 225 אחוז פיצויים. כיוון שכבר מגיע לי אחרי 22 שנות עבודה", אמר אהרון בן-שושן.

כתבנו מוסר, כי חבר הוועד דחה את ההאשמות כאילו שימש מרליף מטעם הוועד להנהלה במשך זמן רב.

יצויין, כי גם אתמול סערו הרוחות בקרב עובדי מספנות ישראל. כזכור, התגלתה הפרשה בשבוע שעבר, וחבריו לעבודה של אהרון בן-שושן אף ניסו לפגוע בו.

את תגובתו של מנכ"ל המספנה מיקי כהן, לא ניתן היה להשיג אמש.

משלחת של נציגי תיירות מספרד הגיעה לארץ

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר"

משלחה של נציגי תיירות בכירים מספרד הגיעה אמש לישראל כאורחת העמותה לתיירות של עיריית תל-אביב. ארבעת חברי המשלחת הוזמנו לביקור לפני מספר שבועות והם ישהו בארץ ארבעה ימים ויערכו סיורים בתל-אביב.

חברי המשלחת יהיו אורחי התאחדות המלונות והתאחדות סוכני הנסיעות בתל-אביב ויקיימו פגישות עבודה עם נציגי משרד התיירות ועם ראש עיריית תל-אביב, שלמה להט.

המשלחת כוללת את מנהלת האגודה לתיירות של עיריית מדריד, חבר מועצת עיריית סביליה, הממונה על תיק התיירות בסביליה ומנכ"ל חברת התעופה הספרדית „איבריה".

ההסתדרות תיאבק לשינוי חוק ביטוח סיעודי ולביצועו המיידי

דב פלג: מבחן ההכנסה — אבסורד

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

הוועדה המרכזית דנה אתמול בחוק הביטוח הסיעודי, אשר עבר בקריאה ראשונה בכנסת.

הנושא הועלה על-ידי יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, שאמר, כי ההסתדרות מתייחסת בחומרה למגמות בחוק ותיאבק לשינויים בחוק ולביצועו המיידי.

פלג סקר את מסלול המכשולים שעבר החוק עד לקריאה הראשונה ואת עיכוב יישומו על-ידי משרד האוצר. הוא הטעים, שלהלכה החוק הוא ביטוח סיעודי. אך ביצועו עשוי להופכו לסיוע חסר ולא מתן זכות. באשר למבחן ההכנסה, הכלול בין סעיפי החוק, אמר פלג, כי סעיף זה הוא אבסורדי. ופירושו הטלת עול על משפחה אשר נאותה לטפל בנזקק. הוא גם יצא נגד דחיית ביצוע החוק והביע חשש כי כספי הקרן ישמשו משרדי ממשלה שאינם נוגעים לעניין.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אשר סיכם את הדיון, אמר, כי ההסתדרות תתבע שבוועדות הארציות והמקומיות, אשר יפעילו את החוק, יינתן יותר ייצוג לגופים המטפלים, כנציגי קופת-חולים ו„משען".

רעיה רטיג הגדירה החוק כשעטנז. שמחד הוא חוק ביטוחי ומאידך חוק שרותי. היא הוסיפה שהחוק מעניק זכויות יתר לשר-האוצר, האמור לתת הסכמתו לשורה של סעיפים.

פרופ' חיים דורון ציין שבשנה החולפת טיפלה קופת-חולים ב-16 אלף חולים מרותקים לביתם וזאת ללא תמיכת המדינה.

היריבות בין המערך לליכוד מונעת הסיוע לעיירות

מאת רפאל גאון כתבנו בדרום

המערך והליכוד מנטרלים זה את זה, והיריבות ביניהם משתקת ביצוע של החלטות סיוע לעיירות הפיתוח, שמצבן הולך ומחמיר. אמר אתמול ראש עיריית אשקלון אלי דיין.

לדבריו, המערך אינו מגלה נחישות בכל הנוגע לקידום עקרונותיו בנושאים כלכליים-חברתיים. למרות גישתו החיובית לאיזורי הפיתוח, ההצהרות אינן מתורגמות לשפת המעשה בשל התנגדות הליכוד. גם הליכוד מצהיר שהוא בעד סיוע לערי הפיתוח אך הוא אינו תומך בכך הלכה למעשה. יתכן, כי בגלל חשש שזה יפגע בישובים ביהודה ובשומרון וכן בפני שאוכלוסיה באיזורים אלה תזקוף את המפנה החיובי אם יהיה, לזכות המערך.

דיין התרעם קשות על מצב התעסוקה בערי הפיתוח ובערי השדה וסיפר כי באשקלון, יש אוכלוסיה זהה לזו בעיירות הפיתוח רק שמספרה פי ארבעה יותר גדול (כ-15,000), אמר דיין.

תושבים מהשטחים ישתתפו בוועידת הציירים והפסלים

מאת יואב אביב,
כתב „על המשמר"

שני אמנים ערבים תושבי השטחים ישאו דברים במהלך הוועידה השמינית של איגוד הציירים והפסלים בישראל. לאחר אולטימטום שהציג הסניף הירושלמי של האגודה בפני שאר החברים, לפיו יפרוש הסניף באם לא תינתן לנציגים מהשטחים לשאת את דברים.

דברים אלה נמסרו אתמול, במסיבת עיתונאים שהתקיימה באגודת העיתונאים בחיפה, בה הוצגה תוכנית הוועידה הארצית השמינית, העשויה לחולל מיפנה בדרכה של האגודה.

יו"ר הוועדה המארגנת של הכנס ומזכיר סניף חיפה של האגודה, ברוך קניספל, אמר, כי נציגי השטחים הוזמנו להופיע כאורחים בלבד וכי אינם יכולים להפוך לחברים באגודה, כיוון שמקום מושבם אינו בישראל על-פי חוק.

הוא סיפר, כי הוגשה הצעה לפתוח את האגודה בפני אמנים מכל הקשתות, לפיה יוכלו להתקבל לאגודה, ששמה יוסב לאגודת אמנים יוצרים בישראל, גם קריקטוריסטים, אמני פיסול רך, קדרים, מבצעי גובלנים, צלמים אמנותיים ואפילו תפאורני במה. כמו-כן ייקראו בכנס של אמני הקיבוץ הארצי והתק"ם להתקבל אוטומטית כחברים באגודה הארצית.

במהלך הוועידה תוצג בפני הציבור תערוכה פרי יצירתם של כ-70 אמנים ישראלים בני כל הזמנים.

הוועידה תתקיים בחיפה בין ה-23 ל-25 בינואר.

לנדאו מתגעגע לקולו של... בן-אהרון

מאת יהושע מרקוס כתב „על המשמר"

„אנו שמחים לא רק עם החברים הותיקים, אלא יש לנו הסתדרות צעירה, לדור הצעיר לא יזיקו נימוסים. אבל חס וחלילה שלא יגררו לחיקוי אלא שיהיה להם אומץ לב ללכת בדרך שלהם" — אמר יצחק בן אהרון בעצרת במלאת 65 שנה להסתדרות, שהתקיימה אתמול בערב בבית ההסתדרות בהרצליה.

בן אהרון הוסיף, ידענו בארץ משברים מלווים בחזון גדול ובאמונה, ואני רוצה לקוות שהמשבר הפוקד אותנו כיום יהיה משבר של עוצמה ולא של חולשה".

בעצרת החגיגית השתתף קהל רב של צעירים וותיקי ההסתדרות בעיר, נציגי מוסדות ואישי ציבור. פתח מזכיר מועצת פועלי הרצליה שלמה תנעמי, שציין כי בעיר קיים שקט תעשייתי לא מעט הודות לפעולה המבורכת של האיגוד המקצועי במועצה.

ראש העירייה אלי לנדאו אמר שהוא מכבד את יקירי ההסתדרות אולם ציין כי הוא בא במיוחד בגלל יצחק בן אהרון. „למרות, שאנו במפלגות יריבות אמר איש חירות לנדאו — אני מתגעגע לשמוע את קולו של בן אהרון, אותו שמעתי בעבר הרחוק כשהייתי חניך במחנות העולים וחבר בקבוצת חפציבה". כן בירך משה עמירב מהנהלת בית ברל.

משקיפים הבוחנים משמעות ההתקרבות בין סוריה לירדן

אסד לא דחה על הסף ההבנות בין ירדן לישראל לגבי המו"מ

עם זאת בישראל טרם הגיעו למסקנה חד־משמעית באשר לכוונותיה של דמשק

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

הנשיא הסורי חאפז אל־אסד לא דחה על הסף את המרכיבים העיקריים בהבנות שהושגו בין ישראל לירדן לגבי תהליך ההי־דברות בין ישראל לירדן.

משקיפים מדיניים שבחנו את תוצאות הפיסגה בין הנשיא הסורי למלך ירדן, שהתקיימה בסוף חודש דצמבר 85', ציינו כי מבחינתו של התהליך המדיני באיזור היו השיחות בין אסד לחוסיין קונסטרוקטיביות בהתייחסותן להיבט הכולל של תהליך ההידברות במזרח־התיכון.

תומך באופציה הירדנית

עוזר מזכיר המדינה האמריקני, ריצ'ארד מרפי, נפגש בראשית השבוע בלונדון עם המלך חוסיין במגמה לבחון את המשך צעדיה של ירדן לאור תוצאות המפגש עם הנשיא אסאד. יצויין כי תהליך ההידברות הוקפא עד תום פיסגת שני ראשי המדינות הערביות, והמלך חוסיין נתבקש להציג את עמדתו לגבי המשך תהליך ההידברות תוך פרק זמן מוגדר, מתום השיחות עם הנשיא אסאד. משקיפים מדיניים ציינו כי על פי הערכתם תימשך ההידברות הירדנית־סורית, על בסיס תוצאות המפגש בין שני המנהיגים. במפגש בין המלך חוסיין לנשיא אסאד הציג המלך חוסיין את מכלול ההבנות בין ירדן לבין ישראל, שהושגו בתיווך אמריקני. המקורות המדיניים ציינו כי הנשיא הסורי גילה נכונות לקבל את הליווי של ועדה בינלאומית במתכונת שנתקבלה על־ידי ישראל וירדן.

לנקודה זו יש חיבות גם מן הטעם שערב נסיעתו לדמשק ביקש חוסיין לערוך כמה שינויים בהבנה עם ישראל לגבי המתכונת של הליווי הבינלאומי.

עמדת חוסיין לא נתקבלה על־ידי ארה"ב, כך שחוסיין הציג לפני אסאד את המתכונת המקורית, שהיוותה את אחת מאבני הנגף בתהליך ההידברות. אחת הנקודות החשובות שיתבררו בהמשך המגעים, בין ירדן לסוריה, היא נושא הייצוג הפלשתיני נוכח התנגדותו של אסאד לייצוג פלשתינאי פרו־ערפאתי.

ספקנות בישראל

בישראל טרם הוברר האם לפגישת שני המנהיגים הערביים יש משמעות קונסטרוקטיבית או דסטרוקטיבית, לתהליך ההידברות בין ישראל לירדן. בקרב משקיפים בישראל מקונן החשש כי ההתקרבות הסורית־ירדנית היא בבחינת תמרון סורי מתוחכם, שמטרתו לטרפד את המהלך הירדני לכיוון ההידברות עם ישראל.

פרס ב"טיימס": הזדמנות שלישית לבריטניה לסייע לתהליך השלום במזה"ת

מאת מאיר בליך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ערב בואו של ראש־הממשלה, שמעון פרס, לביקור ממלכתי בבריטניה, התפרסם אתמול ב"טיימס" מאמר פרי עטו, תחת הכותרת "כיצד בריטניה יכולה לסייע להבאת שלום". עתוני סוף השבוע בבריטניה הקדישו מקום נרחב לתאור "פרופיל" אוהד של שמעון פרס. האווירה לקראת בואו הערב היא חמימה. אמצעי התקשורת הדגישו את מאמציו לקידום השלום וגורמים ממשלתיים מבקשים לסייע לו.

"הזדמנות שלישית"

"לבריטניה, הראויה לאשראי על הצהרת בלפור והחלטה 242, יש עתה הזדמנות שלישית לעודד את הצדדים בסכסוך לבוא אל שולחן הדיונים" כתב פרס.

במאמרו מציג פרס את התסריט שלדעתו יביא לקידום תהליך השלום בשלבים: על הצדדים להכריז על הסתלקותם משימוש בכוח; המו"מ צריך להיות משוחרר מלחצים ומתנאים מוקדמים, ועליו להיות ישיר.

באשר לפלשתינים, חוזר פרס על התנגדותו לשיתוף אש"ף בשיחות. "אנו מקבלים בברכה את עזרתן של כל המדינות... אנו קוראים לכל החברות הקבועות במועצת הבטחון... לסייע לצדדים להיכנס למו"מ, אפילו באמצעות מטריה בינלאומית. פורום כזה יכלול את החברות שיש להן קשרים דיפלומטיים עם כל הצדדים" — קובע פרס.

פרס אינו צופה יציאה המונית של יהודי בריה"מ

מאת שליחנו המיוחד בהולנד

הולנד וישראל הגבירו את שיתוף הפעולה הכלכלי ביניהן, ויחתמו בקרוב על מיזכר הבנה לשיתוף פעולה במחקר ופיתוח בתחומי המדע והטכנולוגיה — כך סיכמו ביניהם בפגישה שהיתה אתמול בהאג ראש־הממשלה שמעון פרס ומארחו ראש־הממשלה רוד לוברס.

סיוע ליהודי בריה"מ

כן הבטיחה הולנד המייצגת את ענייני ישראל במוסקבה, להמשיך לסייע בעניין יהודי בריה"מ. ראש־הממשלה אמר למארחו כי אין הוא צופה בקרוב יציאה רבתי של ה־יהודים משם אם כי, אפשר שמוסקבה תסכים לעלייה מוגבלת במסגרת איחוד משפחות. ראש־הממשלה סקר לפני מארחו את ענייני המזרח־התיכון והדגיש את נכונתה של ישראל לאפשר לאירופה, שהולנד ממשמשת עתה נשיאה תורנית של השוק המשותף, מעורבות בתהליך השלום.

רה"מ פרס, ור"מ הולנד — בשיחותיהם בהאג אתמול (צילום: לע"מ)

פרס: הושגה "חצי" התקדמות במגעים לכינוס פורום בי"ל

ראש־הממשלה מגיע הלילה ללונדון — ייפגש פעם נוספת עם המתווך מרפי

מאת שליחנו המיוחד בהולנד

האג. — ראש הממשלה שמעון פרס אמר, כי הושגה התקדמות של כ־50 אחוזים במגעים עם ארה"ב וירדן לכינוס פורום בינלאומי ולייצוג של מ־שלחת ירדנית־פלשתינית בתה־ליך השלום.

פרס אמר זאת בתוכנית טלוויזיה "פנורמיק", שתשודר היום בהולנד. עם זאת הרגישו מקורביו, כי על אף ההתקדמות נותרו בעינן מחלוקות בקשר לשני הנושאים. כאשר המלך חוסיין ממשיך להמתין לתשובות שאמור היה לקבל עוד לפני כשלושה חודשים מראש אש"ף יאסר ערפאת. תשובות אלה כוללות דרישה של ירדן וארה"ב שאש"ף יכיר בישראל, יגנה את הטרור ויקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338.

הלילה ללונדון

את עמדת חוסיין העביר לראש הממשלה הדיפלומט האמריקני ריצ'ארד מרפי, הנמצא בלונדון, ולשם יגיע הלילה ראש הממשלה שמעון פרס, במסגרת תחנתו השנייה במסע באירופה.

אפשר שפרס יפגוש מחר במרפי, אם כי אין עדיין ודאות בעניין זה.

על־פי הדיווחים של מרפי עולה, כי ארה"ב לוחצת על חוסיין להכריע ולהודיע מייד על הצטרפותו לתהליך השלום.

ארכה לאש"ף

ארה"ב הבהירה לו, כי נתנה לו ארכה לנסות ולשכנע את אש"ף וכן להתקרב לסוריה, אך לדעת וושינגטון, לא עלו מאמצים אלה יפה, ועל־כן צריך עתה המלך חוסיין להסכים למו"מ־ישיר עם ישראל יחד עם משלחת פלשתינית, בלי אש"ף, תחת מטריה של ועידה בינלאומית.

"לא הייתי אומר שנוצרה רחיפות, כשם שלא הייתי מתאר מה שקורה עכשיו כמסע דילוגים, אמר אורי סביר, דוברו של פרס, על פגישת רה"מ עם מרפי.

● איגוד קציני חים הורה אתמול לנתבי אשדוד למנוע שירותי נמל ל־24 שעות מהאוניה המניפה דגל בריטי, שהגיעה להעמיס תוצרת חקלאית ליצוא.

● אגודת "מלב אל לב" בבתי־ים מקיימת השבוע מבצע הסברה והתרמה בקרב תושבי העיר. ביום רביעי ישׁטו כ־500 חניכי תנועות הנוער בעיר על בתי התושבים במבצע התרמה לרכישת ציוד מתקדם וחיוני לחיזוק "מכון הלב" בבית־החולים "וולפסון" בחולון.

על המשמר
עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מנסור חדרים 102־121. טל' 224125־6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 12. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

רות יזרעאלי, מנהלת שירותי הסיעוד ב"הדסה" עין־כרם

נטישת החולים — צעד של יאוש

האחיות באמת מוכנות לנטוש את חוליהן?

— כשמגיעים מים עד נפש, מגיעים גם לצעדים המנוגדים לכל מה שחונכנו עליו ולתחושת האחריות שלנו. ואם הגענו להחלטה שמאלצת אותנו לנתק את עצמנו מהמקצוע, עד כדי נטישת בית־החולים. זהו צעד של יאוש במצב מאוד מאוד קריטי. זוהי דילמה איומה ונוראה, ואני לא יכולה אפילו לדמיין איך זה יבוצע פיזית.

מה הביא אתכן להחלטה כזאת?

— תהליך ארוך של התמודדות שעה־שעה, עם סבל ועם שכול במצבים שדורשים שיקול דעת ותמיכה וטיפול בהצלת חיים. כל אלה דורשים הרבה מאוד כוחות והרבה מאוד מקצועיות, והגידול בשירותים המתוחכמים. מגדילים את הלחץ על האחיות. כשהתמול שאנחנו מקבלות על הנתינה הזאת ללא גבול, עומד ביחס הפוך למה שאנחנו נדרשות לתת. מגיע הרגע שאי־אפשר עוד להמשיך.

רבות עזבו.

— כן, ורבות יותר — ואם זו צורה של מחאה — עובדות במשרות חלקיות. הנותרות, המועסקות במשרה מלאה, עובדות קשה יותר, נעשות מתוסכלות יותר, ומרירותן הולכת וגדלה.

האם תוכלי לתאר יום עבודה של אחות בבית־החולים?

— קחי למשל, מחלקה פנימית שהיא בסיסית ביותר, עם 44 מיטות תקניות, 50 חולים, שגילם הממוצע הוא 70 עד 85 שנה. חולים אלה זקוקים לעזרה ורחצה, האכלה ושינויי תנוחה, למתן סיר ובקבוק — כל התיפקודים הבסיסיים ביותר — כשהם חולים בדלקת־ריאות, מחלות לב, לחץ דם גבוה, סכרת וכו'. על מספר כזה של חולים, עובדות שלוש אחיות במשמרת הלילה ושש במשמרת היום, ומובן שזה איננו מאפשר לתת אפילו טיפול סביר.

איך יגיבו החולים?

— קשה לדעת. כששאלנו את החולים, הם הגיבו בהרבה אהדה למאבק שלנו.

אתי רונאל

צרפת ממתינה לבקשה להסגרת משה שטרן

מנהל "בנק צפון אמריקה" מצא מקלט בישיבה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — לשלטונות ישר־אל נותרו חודשיים להגיש בקשת הסגרה נגד משה שטרן, מנהל בנק צפון אמריקה, שהו־בא לפני שופט בבית־המשפט בוורסי.

שטרן נעצר ביום ראשון אחה"צ, בשובו ברכבת לישיבת "עץ חיים" באליזבת וויל. הישיבה שייכת לזרם "מזרחי" וקשורה לסוכנות היהודית. השופט הצרפתי ציווה לעצרו לפי שעה לחקירה.

על־פי הסכם ההסגרה, אם לא תוגש תוך 60 יום בקשת הסגרה, הוא ישוחרר. אשתו שנעצרה עימו, כבר שוחררה.

בנוסח ספרי המתח

המעצר התבצע בנוסח ספרי המתח. בלשים צרפתים ארבו לו בתחנת הרכבת באליזבת וויל. אחרי מעקב ממושך. בדרכו מקרון הרכבת התקדמו לעברו כמה שוטרים לבושים אזרחית, אשר צעקו: "משטרה, עצור!" בידי שטרן לא היה סיפק לחשוב אפילו והוא מצא עצמו כפות באזיקים יחד עם אשתו. הוא הובל לניידת ומשם לתא המעצר בבית־המשפט בוורסי. השוטרים הצרפתים קיבלו מחמאות ישראליות על מלאכתם.

בישיבת "עץ החיים" של "מור־חי" סרבו להגיב. חוששים מהשלכות מתן המקלט לנוכל שגזל כספי ישיבות בישראל.

שטרן החליף מספר מוקמיה מגורים בפאריס ומעריכים כי משטרת ישראל עלתה על עקבותיו. לאחר שחוגים דתיים זיהו אותו ומסרו מידע על מקום מחבואו.

הוא מואשם בגניבת פקדונות כספי ישיבות, בעקבות היעלמו עם הדולרים, הופיעו בפאריס שליחי ישיבות לגייס כספים, בספרם, כי הם נזקקים להם, מאחר שכספם נגנב בבנק צפון־אמריקה.

סיור לימודים לנשיא הרצוג בגבעת־חביבה

מאת: אבי בנדור כתב "על המשמר"

נשיא המדינה, חיים הרצוג, יהיה היום אורח סמינריון "השומר הצעיר" בגבעת־חביבה.

הנשיא ומלוויו יבקרו במשך היום "במכון לתיעוד וחקר" של השומר־הצעיר ובארכיון "מורשת". ויסיירו במערכות השומר־הצעיר. הנשיא ישמע על עבודת המרכז המקיף במוזיאון והספרייה, את 23 שנות השוה"צ. בהמשך יבקר הנשיא במכון ללימודים ערביים ע"ש עבד אל עזיז זועבי, ובמעבדה לשפות להוראת השפה העברית שתחנך שם בשבוע הבא.

חיים הרצוג ישוחח במסגרת ביקורו בגבעת־חביבה עם 300 בני הקיבוץ הארצי העומדים להתגייס בקרוב לצה"ל, ויענה לשאלותיהם בנושא משמעות השירות וההתנדבות בצה"ל, ובנושאים אקטואליים אחרים.

בצער רב הננו מודיעים על מות
האב־הסב
שלמה גלברד
ההלוויה תתקיים היום, יום ג' 21.1.86 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ דן

3 ח"כי מערך מאיימים כי יצביעו נגד התקציב המוצע

השר נסים: המעשה לא תקין מבחינה חוקית ופרלמנטרית ● השלושה הם: קיסר, ארד ורמון ● צוות של שישה במערך יבדוק את ההסתייגויות ● מודעי: תעלו את ההשגות בוועדת הכספים, לאחר הקריאה הראשונה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

שלושה ח"כים של המערך — מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נאוה ארד וחיים רמון, ממשיכים לאיים כי יצביעו נגד הקריאה הראשונה לתקציב המדינה.

בישיבת הנהלת הקואליציה אתמול, אמר שר־המשפטים, משה נסים, כי התבטאויות של שרי מערך נגד התקציב היא מעשה לא תקין מבחינה חוקית ופרלמנטרית.

במערך הוקם אתמול צוות של שישה, כדי לבדוק את הסתייגויות ח"כי המפלגה מחוק התקציב. בצוות שני שרים — משה שחל וגד יעקובי, שני סגני־שרים — עדי אמוראי ואברהם כץ־עוז, מזכ"ל המפלגה, עוזי ברעם, ויו"ר הסיעה בכנסת, רפי אדרי. היום ישמעו השישה שניים מהמתנגדים העיקריים לתקציב — אורה נמיר וחיים רמון.

אמוראי: הכל מצליח

עיקר ההתנגדויות לתקציב מתמקדות במערך בחמישה נושאים: אגרת החינוך, בריאות, עיירות פיתוח, חקלאות וגימלאים.

אתמול בערב ישבה סיעת המערך עם סגן שר־האוצר, עדי אמוראי. הוא טען, כי התוכנית הכלכלית של הממשלה מצליחה בכל המגזרים. כך למשל, השר חוזר לרווחה שלפני התחלת התוכנית הכלכלית החדשה, האינפלציה מתייצבת סביב אחוז לחודש, הגרעון במאזן הסחורות והשירותים, בניקוי הריבית, עומד על חצי מיליארד דולר בלבד. צריך לדאוג שהאבטלה לא תתפרץ ועושים זאת ע"י טיפוח הסקטור היצרני.

לדעת אמוראי, אסור לממן את הגרעון בתקציב ע"י הלוואות מחו"ל וגם לא ע"י הדפסת כסף או תוספת מיסים. הדרך היחידה לבצע זאת היא ע"י קיצוץ בתקציב המדינה.

סיפורי בדים

אורה נמיר כינתה את טענות האוצר כי הגימלאים לא נפגעו מהתוכנית הכלכלית "סיפורי בדים". היא ציינה, כי חלק ניכר מהם נמצאים בעשירונים התחתונים. התוכנית הכלכלית של הממשלה גם פגעה, בצורה קשה ביותר, במשפחות בעלות ילדים.

ערנה סולודר, נחמן רז ושבח וייס, תקפו את חבריהם האופוזי־ציונרים. לדבריהם, הם יוצרים את הרושם כי כל המערך מתנגד לתקציב ומעוניינים לפרק את הממשלה.

ישראל קיסר ביקש רשות להצביע נגד התקציב, בקריאה ראשונה, אם לא יוכנסו בו שינויים. "אחרת יעשו לנו את הצחוק של השנה שעברה".

חלוקה צודקת

רפי אדרי אמר, כי בעיקרון, המערך תומך בממשלה ובתקציב. עם זאת, יש הסתייגויות נחרצות של הרבה ח"כים נגד סעיפים מסויימים בתקציב. הוא הביע תקווה, כי צוות השישה ידאג לחלוקה צודקת יותר של הנטל, להטלת מיסים גם על ההון, ולשינוי מסים בסדרי־העדי־פויות של הממשלה. הצוות גם צריך לדאוג, כי בתוכנית הכלכלית לשנה הקרובה יהיו אמצעים לצמיחה.

בישיבת הנהלת הקואליציה אתמול אמר שר־המשפטים נסים, כי שרים מחויבים להחלטות הממשלה. התבטאויות של שרי מערך נגד חוק התקציב, לאחר שאושר בממשלה, היא מעשה לא תקין מבחינה פרלמנטרית וחוקית. ערעור על התקציב משמעותו אי־אמון בממש־לה.

בתגובה אמר רפי אדרי, כי המערך לא בודד מאחריותו. עם זאת, ח"כ אינם רובוטים. אשתקד לא היה לכנסת זמן לדון בתקציב, כיוון שהוא הוגש באיחור. עתה דורשים הח"כים זמן להרהורים וערעורים.

מוגש בזמן

בתגובה ציין מודעי כי לאחר שלוש שנים, לראשונה, התקציב מוגש בזמן. הוא הציע למערך להעלות את השגותיו בוועדת הכספים, לאחר אישור החוק בקריאה ראשונה ולפני הבאתו לקריאה שנייה ושלישית.

מודעי נעתר חלקית לדרישות המערך והסכים שלא להעמיד את תקציב המדינה להצבעה אתמול וגם היום. המערך דורש, כי ההצבעה לא תיערך גם מחר ותידחה עד ליום שני הקרוב. נראה, כי קודם לכן תתקיים פגישה של צוות מיוחד המורכב מהנהלת הקואליציה וח"כים מוועדת הכספים, עם שר־האוצר, כדי שהוא ישמע מעט מההסתייגויות שיש לח"כי בקואליציה נגד חוק התקציב.

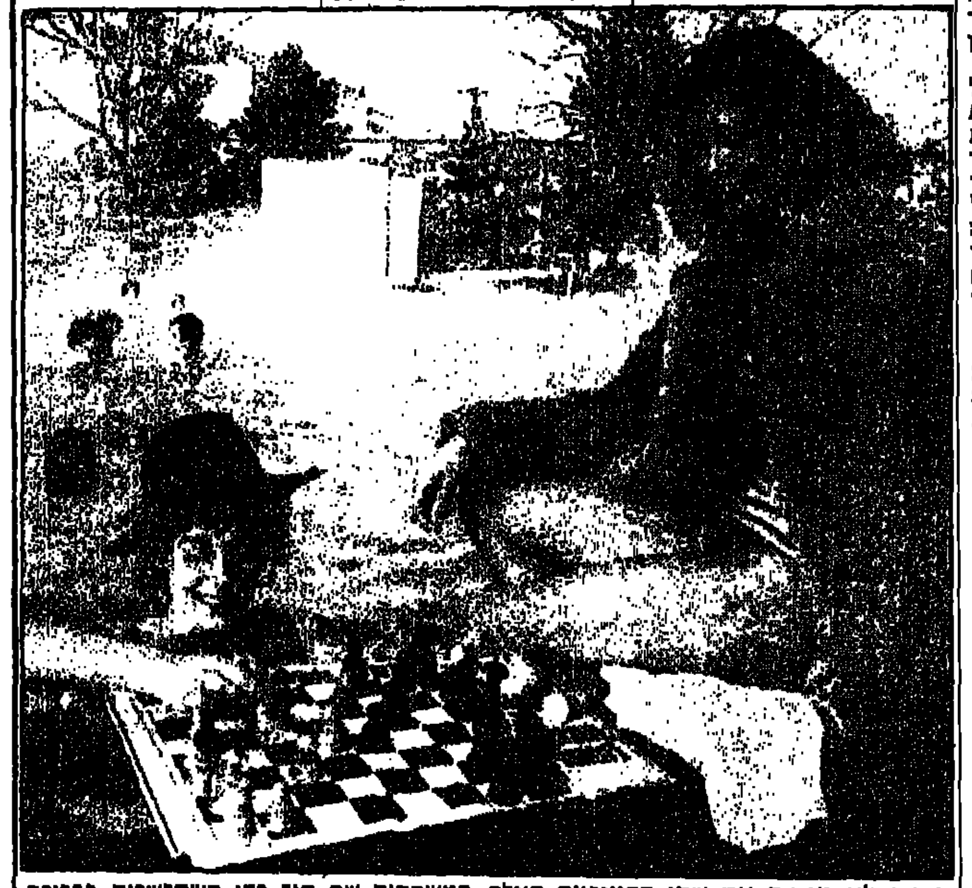

החורף לא מפחיד את שתי ההונגריות האלה. המשחקות שח תוך כדי השתכשכות בבריכה בבודפשט. (צילום: איפי)

הרבנות אוסרת להתפלל בהר־הבית "עד לבוא המשיח"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר"

הרבנות הראשית פסקה אתמול, בתגובה לנסיונות להיכנס להר־הבית, כי ליהודים אסור להתפלל במקום "עד לבוא המשיח".

בתגובה אמר אתמול איתן מלניק, נציג מפ"ם בהנהלת עיריית ירושלים, כי פסיקה זו מחזקת את עמדת מפ"ם וכי יש למנוע כל שינוי בסטטוס־קוו בירושלים.

מלניק מציין, כי חופש הפולחן ליהודים, נוצרים ומוסלמים בירושלים, חייב להישמר בלי התערבות של פוליטיקאים ומסיתים. "הר־הבית חייב להישאר מחוץ לתחום הוויכוח הפוליטי בארץ", אמר.

דבר המלך

חוקי המדינה, לרבות תיק הבנייה והתכנון וחוק העתיקות, חלים על שטח הר־הבית. אין זכות שיפוט לביהמ"ש בכל הקשור לעניינים הדתיים בהר־הבית, בשל דבר המלך במועצתו משנת 1924. דברים אלה אמר אתמול לוועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, יורם בר־סלע.

אין בנייה חריגה

מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס, ציין, כי המשטרה פועלת על־פי ההסדרים שקבעו הממשלה ובג"ץ. הסדרים אלו הוכיחו את עצמם. בעקבות פסיקת בית־המשפט העליון אוסרת המשטרה על קבוצות יהודים להתפלל על הר־הבית. יחיד, אם הוא אינו עושה זאת בצורה הפגנתית, יכול להתפלל שם. המשטרה איננה מקבלת הוראות משומרי הווקף אלא פועלת בהתאם לחוק.

מנכ"ל עיריית ירושלים, אהרן שריג, טען, כי בדיקה של פקחי העירייה העלתה, כי אין בנייה חריגה בהר־הבית. נעשו אומנם עבודות כוחלה (טיוח בקירות) באורוות שלמה, ועבודות ריצוף סמוך לשער הרחמים, אך עבודות אלה אינן מחייבות את היתרים. הוא הדגיש, כי לא ידוע לו על הקמת במות־תפילה בהר־הבית בשנה האחרונה.

סערת־רוחות

בתשובה לשאלה של שילנסקי אמר שריג, כי במידה ויתברר שהאנדרטה לזכר הרוני "סברה ושתילה" הוקמה בניגוד לחוק, הוא יציע להעביר את הטיפול בנושא זה לוועדת השרים לענייני ירושלים, משום רגישות הנושא.

הישיבה נפתחה בתקרית ובסערת־רוחות. וירשובסקי (שינוי), נחמיאס (מערך) וזיאד (חד"ש), התנגדו לנוכחותה בישיבה של גאולה כהן (התחיה), שאינה חברה בוועדה. שילנסקי יו"ר הוועדה, טען כי הוא מתיר לכהן להשתתף בדיון באורח חד־פעמי.

חוק הגזענות הועבר לא־הועבר למליאה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ועדת החוקה חוק ומשפט, החליטה אתמול להעביר למלי־את הכנסת את החוק נגד גזענות לקריאה שנייה ושלישית. מאוחר יותר, ביטל יו"ר הוועדה, אליעזר קולס, (ליכוד־ליברלים) את ההחלטה והודיע, כי יעמידה להצבעה חוזרת ביום שני הקרוב.

בפתח ישיבת הוועדה אתמול, נכחו בחדר רק שני ח"כים — קולס עצמו ווירשובסקי. השניים החליטו לקבל את החוק נגד גזענות ולהעבירו להצבעה במליאה. מאוחר יותר (רבע שעה), הגיעו לוועדה שני ח"כים נוספים — גאולה כהן (התחיה) ומיכאל איתן (ליכוד־חרות). השניים, המתנגדים לחוק, ביקשו הצבעה חוזרת. קולס נעתר לבקשתם.

כתבנו מעיר, כי בשבוע הבא, אם יבואו לוועדה כל חבריה, יזכו התומכים בחוק בהצבעה החוזרת. כידוע, משתדלים ח"כי הימין בוועדה, על־ידי תרגילי־השהיה שונים, "למוסס" את החוק.

לחיילינו
ביום שישי 21.1.86
מתקיימת מסיבת
יום עליה לקרקע
המפקדים מתבקשים
לשחררם ליום זה
קיבוץ מסילות

בכנסת
מוטי בסוק ובצלאל עמיקם

מתנכלים למשפחות בנווה־יעקב

משפחות ערביות המתגוררות זמן רב בשכונת נווה־יעקב, תוך הבנה ושכנות טובה עם יהודים, הפכו לאחרונה קורבן ללחץ והפחדות של בריונים.

הבריונים מתנכלים למשפחות, מאיימים לפגוע בילדיהם ודורשים מהם לעזוב מיד את השכונה — כתב אתמול ויקטור שם־טוב. ליו"ר הכנסת כתבעו דיון במליאת הכנסת בנושא.

שם־טוב מציין, כי בעקבות ההצהרה הגזענית של סגן ראש עיריית ירושלים, נסים זאב, ששר־הפנים לא מצא לנחוץ לגנות אותה, גברו ההתנכלויות ודירה של משפחה ערבית הוצתה תוך סיכון בניה.

לדעתו, יש לנקוט בכל הצעדים כדי שהשתוללות הגזענית הזו תיפסק.

חשמל חינם גם במזרח־ירושלים

חובות חברת החשמל המזרח־ירושלמית מסתכמים בשישה מיליון דולר, אמרו אתמול ראשי החברה לוועדה המשותפת לוועדות הכלכלה והחוץ והביטחון של הכנסת.

הם ציינו, כי הם רוכשים 95 אחוז מהחשמל שהם מספקים, מחברת החשמל הישראלית. ההפסדים נגרמים להם כתוצאה מההפרש הנמוך (כ־7 אחוז) שבין מחיר הקנייה והמכירה.

יו"ר הוועדה המשותפת, אוריאל לין (ליכוד־ליברלים), קרא לחברה המזרח־ירושלמית לשפר את השירות לצרכנים.

במהלך הדיון התברר, כי גם בחברה המזרח־ירושלמית זכאים 300 העובדים לחשמל חינם. אלא שכאן יש תיקרה של 300 קו"ש לחודש. אוריאל לין העיר, כי היה מאמץ הסכם זה לחברת החשמל הישראלית.

ייחקרו זיופי מסמכים במוסדות סדיגורה

מבקר המדינה, יצחק טוניק, פנה ליועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר, וביקש ממנו לברוק חשש למעשים פליליים, במהלך העברת תמיכות ממשרד החינוך לתלמוד תורה של חסידי סדיגורה.

טוניק גילה עובדה זאת אתמול, בישיבת הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת. המבקר איפשר למוסדות סדיגורה להגיב על חששותיו, אולם אלה העדיפו לשתוק.

עוד קובע המבקר, כי מישרד־האוצר הסכים לממן, מקופת המדינה, מחצית מהוצאות שיפוץ מבנה שהעמידה עיריית ירושלים לרשות חסידי סדיגורה. בפועל השיגו מוסדות סדיגורה, ממשרדי הממשלה השונים, סכום גדול בהרבה מזה שנקבע להם.

אהרון הראל (מערך), שישב אתמול ראש בישיבת ועדת הכנסת לביקורת המדינה, אמר, כי מדובר בחשש לזיוף מסמכים כדי להוציא כספים שלא כדין. הוא דרש את מיצוי החקירה בנושא זה, כולל התערבות המשטרה. אם הדבר יידרש. הוועדה תשקול דרישה להפסיק את כל תשלומי התמיכות במוסדות סדיגורה עד להשלמת החקירה.

"הוועד להצלת המשק מעל לחוק?"

האם "הוועד הציבורי להצלת המשק" הוא מעל לחוק? שאלה אתמול נאוה ארד, בישיבת סיעת המערך בכנסת.

ארד הזכירה, כי האוצר החליט להעביר לוועד סכום השווה לארבע־מאות אלף דולר, להמשך הפעולה בתקשורת למען התוכנית הכלכלית. הכספים הועברו למרות התנגדות ועדת הכספים. לדעת ארד, צריך המערך לפנות בנושא זה ליועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר.

עוד אומרת ארד, כי הוועד הציבורי החליט להפקיר את פעולת הפירסום לתוכנית הכלכלית. בסכום של חצי מיליון דולר, בידי משרד "רחף". גם כן ללא אישור ועדת הכספים וללא מכרז.

לדעת ארד, לו היה הפירסום לתוכנית הכלכלית נעשה באמצעות לשכת העיתונות הממשלתית, הייתה המדינה חוסכת כסף רב.

משרד־הדתות — בין קודש לחול

משרד־הדתות ביקש אתמול מוועדת הכספים עוד מאה אלף דולר, לשם העברת משרדיו למבנה חדש יותר, וכן לצורך תשלומי החזקה שוטפים.

כתבנו מעיר, כי רק לפני כשבועיים אישרה הוועדה למשרד־הדתות 150 אלף דולר לאותה מטרה. באותו דיון דרש המשרד עוד 60 אלף דולר להעברת המשרד למבנה החדש, בכניסה לירושלים.

יו"ר הוועדה, אברהם שפירא (אגו"י), דחה את הבקשה, משום שהמשרד ירצה כי היא תילקח מסעיף המקוואות ובתי־הכנסת. היו"ר טען, כי על־פי ההלכה, מה שהוקדש לקודש לא ניתן להעבירו לבניין.

נסגרו 2 סמינרים במקום עשרה

ביקורת חריפה על החלטת שר־החינוך, יצחק נבון, לסגור רק שני סמינרים במקום עשרה (כפי שהמליצה בשעתו ועדת לין), מתח אתמול יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, נחמן רז (מערך).

רז קרא למשרד־החינוך להפסיק ולהיבהל מלחצים של ח"כים המתערבים מטעמים שלהם, לטובת הסמינרים המועמדים לסגירה. "הרעיון לצמצום מספר הסמינרים הוא מדיניות נכונה ואני עומד מאחוריה. למשרד־החינוך אסור להיכנע אלא להחליט ולבצע מדיניות".

מנכ"ל משרד־החינוך, אליעזר שמואלי, טען, כי נבון לא גנז את המלצות ועדת שרלין, אלא דחה את ביצוען. לדבריו, למרות ששר־החינוך המליץ על סגירת שני סמינרים בלבד, כבר בשנה הבאה ייקלטו במוסדות להכשרת מורים אלף תלמידים פחות. המזכירות הפדגוגית של משרד־החינוך תקבע בעשרים הימים הקרובים באיזה סמינרים ייסגרו כיתות.

נציג הסתדרות המורים, ד"ר פרי, הודיע, כי מאחר ומשרד־החינוך לא קיבל את המלצות ועדת שרלין כמקשה אחת, מבטלת ההסתדרות את הסכמתה לסגירת שני הסמינרים.

שילנסקי מחרים את מרטין לותר

מאחר והכנסת לא ציינה בעבר מעולם את זכרם של אישים כמו הרצל, ז'בוטינסקי, ביאליק או ברנר, החליט אתמול יו"ר ועדת הפנים, דב שילנסקי, להחרים את כל הטקסים שערך בית־המחוקקים הישראלי לזכרו של מרטין לותר קינג. לדעתו, הטכסים שערכה אתמול הכנסת הם בבחינת התרפסות.

זאהי ארמלי — חתן פרס א"י יפה לסובלנות

בטקס קצר בכנסת, הוענק אתמול פרס א"י יפה לסובלנות לשחקן הכדורגל, זאהי ארמלי, שחקן נבחרת ישראל ומכבי חיפה. זאת בזכות תרומתו להבנה בין יהודים וערבים במגרשי הכדורגל.

[...]היום: תקציב 86/7 — רזון המערך, שומן הליכוד

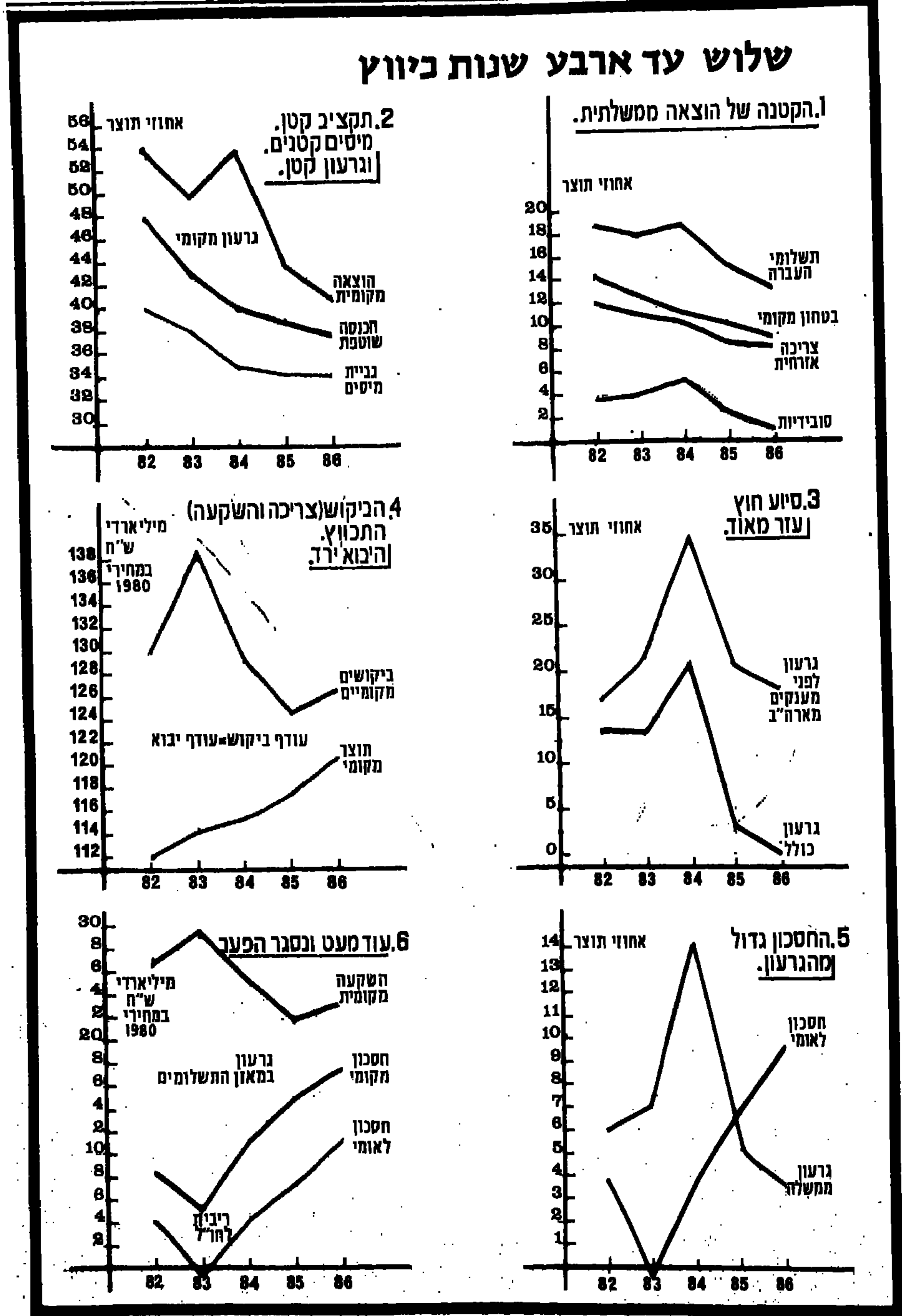

הערות

1. הקטנה של הוצאה הממשלתית: כל קבוצות ההוצאה התקציבית מחושבות באחוזים מן התוצר הלאומי, על מנת להמנע מן הצורך "לתרגם" שקלים שוטפים לשקלים קבועים, לדולרים, לסלים וכו'. העיבודים הם של מחלקת המחקר בבנק ישראל, והעיקר היא ראיית המגמה, ולא סטיה חישובית של אחוז לכאן או לשם. מול שנת התקציב 1984/85 (המצויינת על הדיאגרמה כשנת 1984) ירדו הסובסידיות למוצרי היסוד מ־5.5% מן התוצר הלאומי ל־1.4% ממנו. סך כל תשלומי ההעברה ירד מ־19% ל־13.5% מן התוצר. הוצאות הבטחון המקומיות ירדו גם הן, בכ־3.5% מהתוצר בתוך ארבע שנים.

2. תקציב קטן וגרעון קטן: בניגוד לרושם המופץ לעתים בציבור, אין גידול בעומס המיסים, אלא להפך — כבר כארבע שנים נמשכת ירידה בחלקם של המיסים בתוצר, ולשנה הבאה (תקציבית) מתוכננת עוד הורדת נטל מסויימת. עם זאת, הירידה בחלקם של המיסים איטית מן הירידה בהוצאה הממשלתית, המקומית, הכוללת צריכה, השקעת, תשלומי העברה וריבית, ולכן מצטמצם מאוד הגרעון התקציבי המקומי. חלק מן הירידה בגביית המיסים מקורה בכיווץ הביקושים (ראה תרשים מס.4), ולפיכך מותר להניח, כי בתנאים של תעסוקה מלאה היה כבר השנה הופך הגרעון התקציבי לעודף קטן.

3. סיוע החוץ: המענקים מארה"ב מגיעים בשנות התקציב 1985 ו־1986 לכ־13% עד 15% מן התוצר הלאומי, והם משמשים למימון הגרעון. לפיכך אין עוד גרעון כולל — במטבע שיקלי ובמטבע חוץ ביחד — בתקציב הממשלה.

4. כיווץ הביקושים: החל מ־1983 פעלה המדיניות הכלכלית להורדת הביקושים המקומיים, המורכבים מצריכה פרטית, צריכה ציבורית, יבוא בטחוני ישיר, והשקעה מקומית. במונחים של שקלים קבועים של שנת 1980 (כל מערכת החשבונאות הריאלית של ישראל מוצגת עדיין בשקלים ומחירים של 1980), ולכן לא המספרים המוחלטים שבתרשים מעבירים את המידע החשוב, אלא רק מגמות השינוי. הביקוש המקומי ירד בין 1983 ל־1985 בכ־10%. התוצר המקומי הריאלי עלה באותו הזמן כ־3% לערך, ולכן עודף הביקוש המקומי, השווה לפי ההגדרה לגרעון במאזן התשלומים, ירד בכ־72% וזה צימצום אורו־מיטוכים בגרעון ריאלי בחשבון השוטף של מאזן התשלומים.

5. חסכון מול גרעון: כאשר המשק צורך ומשקיע יותר מן התוצר שהוא מייצר, החסכון הלאומי שלו הופך לשלילי; כזאת קרה ב־1983, והריסון בביקושים הביא לגידול החסכון הלאומי, בעיקר כתוצאה מהקטנתו של הגרעון הממשלתי. בשנה הבאה אמור החסכון הלאומי להגיע לכ־10% מן התוצר, אחד השיעורים הגבוהים בהיסטוריה, והגרעון הממשלתי ימשיך לרדת לכדי 3% עד 4% ממנו, כך ישאר גם חסכון מחוץ לגרעון.

6. הפער מול השקעה: המן האחר של איזון המשק הוא היחס בין השקעה לחסכון. כאשר כל ההשקעה ממומנת על ידי חסכון לאומי, אין גרעון במאזן התשלומים. וזו, מבחינתו של ישראל, מצב בלתי־אפשרי, כל עוד אנו מקבלים מענקים מארה"ב וסיוע מיהדות עולמית. עם זאת נסגר הפער בין השקעה לחסכון לאומי ומקומי (חסכון לאומי אינו כולל תשלומים לגורמי יצור זרים המועסקים בארץ, שכר לעובדי שטחים וריבית על החוב החיצוני) עד כדי גובה המענקים הללו ואף פחות מהם — כך נוצר העודף בחשבון הבסיסי.

תסמונת הושע

...דעי אינו רבינוביץ' ● הוא ...פוליטית הרבה יותר ערומה ... הוא יודע כי המשך המיתון ... 1986 אינו חיוני. אבל הוא ...ין את המצע הדרך לשלטונו ... הליכוד ● ומאות המיליונים ...חסכו במאזן התשלומים ...מרו לרשות שמיר

...את ס. סבר

...מאת ידיו של איש צנום. נעים הליכות ואחראי מאין ... טנה היה טעם גודל המדינה, אבל הוא לא הבין זאת. ... צריך לומר שהוא הבין, אבל רק במרחק ראייתו. ... קצרה. יהושע רבינוביץ', שר אוצר חכם, מדינאי ...

...1976 ירד קצב האינפלציה במשק לכ־2% לחודש, ואף פחות ... נתוש שנתיים של ריסון חריף, החלו לפרוח תקוות קלושות ... אבל בכל זאת, קיוו לחידוש הצמיחה וההשקעות. גלגל ... הסבר זו במקצת ממקומו הירוד. בעיית מאזן התשלומים ... היה, לאחר גידול מרהים ביצוא וכיבוש מרהים לא פחות ... היבוא. בסתיו 1976 יכול היה שר האוצר דאז, יהושע ... לסובב את הברזים לכיוון הרצוי.

...זה לא בא. במקומו, חושש מ"צריכה גואה" (הביטוי ... כליקן) מ"הדפסה אדירה", מ"מסע אל הדולר האחרון", ... בגרעון את הגאות המתחדשת, הדלילה והקלילה, ... בעורה באיבה. הוא כן סובב את הברז ב־1976 — לכיוון ...

...חוזר למיתון, אבל רק למראית־עין. ביחסי העבודה המתוחים ... שלא היו מוכנים לשחיקה נוספת. במערכת היחסים ... התגבר קולו של המעמד הבינוני החרש, שלא רצה לשמוע ... של דריכה במקום, ואפילו נסיגה. גם המעמד הבינוני ... לתנועת העבודה, והחל להצטרף למפלגות שהבטיחו ... בבחירות של 1977, אשר נערכו בצל מיתון מיותר, משק ... ר"ש ודמגוגיה עדתית, הפסיד המערך את השלטון ... מאוד. המדינאי האחראי ביותר של ישראל בשנות ... — אחראי כלי אירוניה — נושא (לצערו של כל מי שאהב ...) באחריות לא מבוטלת. אולי המכבידה מכולם, לכך. הוא ... כלכלי מיותר, משום שסבל מעודף אחריות לאומית.

...אינו רבינוביץ'; הוא היה פוליטית הרבה יותר ערומה. הוא ... המשך המיתון ב־1986 איננו חיוני. אבל זו התשתית שהוא ... הקרוב של הליכוד. מאות המיליונים שייחסכו במאזן ... — לרשות מי יעמדו לרשות ממשלת שמיר. החיסכון ... אשר להפנותו לאפיקי ההשקעה — למה הוא ממתין? ... לשון, מי ישקם את השירותים החברתיים, כאשר ... יהיו כבר עודפים. כלומר, "בתקציב לא תהיה. ... כמובן, ומי יתן לשכירים, אם לא דויד לוי?

... רבינוביץ' אצל מודעי נורמאלית לחלוטין, אבל היא ... שחוששים מכך. שכל ההרזיה הקשה של היום היא ... לאומי חדש, עם בוא הליכוד. אילו הכין פרס ... לתנועת העבודה, את הקרקע הכלכלית לקראת ...1987/88, עדיין אפשר היה לחלוק על תפיסתו המשקית, אך ... הפוליטית, אבל כל הסבל הזה — למען כדי ששעתיים ... הם יכריזו שוב על "מהפך כלכלי" על ביטולי מיסים? ... מוחלטת במטבע־חוץ? על עוד מלחמת "יש ברירה"? ... את "הרגיל אורליך" (שוב עם הצוות המסור והמפא"י ... כפי שהיה ב־1977?

...הביקוש ב־1984/85 משתנה המשק. חלקה של הממשלה ... הכלכלית ירד מ־54% מהתוצר הלאומי ל־40% ממנו, ירידה ... והריאלונית, שאין דומה לה בעולם. באמת, ירידה זו גרמה ... בביקושים המקומיים, ולהקטנה מקבילה של עודף היבוא, ... על ההכנסות בתקציב הממשלה. האינפלציה נבלמה, ... הלאומי קפץ לרמה שבה הוא ממן, בתוספת מענקים מחו"ל, ... ההשקעה הלאומית, ואף יותר ממנה. אלו התמורות. המחיר היה ... פגיעה כבדה בשירותים סוציאליים, בעיקרון הצדק ... בינאישית, המחיר היה פוליטי: עירעור מעמדה של ... השמאל, אכזבה. המחיר היה כלכלי: אובדן עוד ... צמיחה, מלאי הון יצרני נשחק, פיגור טכנולוגי מתרחב. ... כבר, במידה רבה, שולם־יומה שלא שולם ייגבה עוד ...

...עד יום הרוטציה. ... בכשלים של התמורה יפלו לידיהם של העומדים בצד ... על הגב, והמתינים לחילופי העונות, הם כבר משפשפים ... מוכנים לתפוס ולהוליך. ... מפלגת העבודה לומר בגלוי לעם העייף: סבלתם ... איתנו, תנו לנו להוליך אתכם למחר טוב יותר. אין ... רוטציה, מלבד זו כאחת־אחנו לא רוצים להעביר ... השלטון, כדי שלא יקלקלו הכל, וגם כדי שלא ישמינו ... החסכון ועתנו הפוליטית. ... אולי יבין העם.

אנשים ואירועים

"יש לי חלום"

יום מרטין לותר קינג צוין אתמול בכנסת ובי"ם

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" וכתב עתי"ם

הכנסת צוינה אתמול, בשני אירועים חגיגיים, את זכרו של ד"ר מרטין לותר קינג, לרגל יום השנה ה־57 להולדתו. [illegible]

[illegible]

במעמד מ"מ ראש־הממשלה ושר־החוץ, יצחק שמיר, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, מ"מ שגריר ארה"ב בישראל [illegible] בירושלים, ע"ש מרטין לותר קינג במלאות 57 שנים להולדתו. הרחוב נמצא מדרום לגן פעמון הזיכרון [illegible]

[illegible]

[illegible]

לחברינו ישראל ואביבה זמיר

עם הולדת הנכד
בן למירב ונועם חן

ברכות לבביות

בית "על המשמר"

סבב המינויים במטכ"ל יסתיים תוך מספר שבועות

פלד לפיקוד צפון; שגיא לפיקוד דרום; מרדכי למה"ד וירון לארה"ב

רבין ימליץ להאריך את כהונת רא"ל לוי ● לא מן הנמנע כי שומרון יפרוש מצה"ל אך כרגע נשאר עדיין במירוץ ● גם האלופים אור ודרורי רואים עצמם מועמדים לרמטכ"לות

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

סבב המינויים הבכירים במטה הכללי של צה"ל, שעליו החליטו באחרונה שר הבטחון והרמטכ"ל, יסתיים תוך מספר שבועות. בסיומו של הסבב יוחלפו למעשה כל אלופי הפיקודים ועוד כמה בעלי תפקידים בכירים במטכ"ל.

המטה הכללי של צה"ל בתחילת 1986 מכיל יותר אלופים ממטכ"ל 1983 עם כניסתו של רא"ל לוי לתפקידו כרמטכ"ל (5 נוספו בתקופה זו).

לאחר מינויו בתחילת השבוע של האלוף אהוד ברק לתפקיד אלוף פיקוד המרכז, והחלפתו באמ"ן על־ידי אלוף אמנון שחק, יתמנה בקרוב האלוף יוסי פלד לעמוד בראש פיקוד הצפון. האלוף אורי שגיא (אייזנברג), שכיהן עד עתה כעוזר ראש אג"ם, יתמנה לאלוף פיקוד הדרום, במקומו של אלוף משה בר־כוכבא.

מועמדות לא ודאית

תת־אלוף יצחק מרדכי, שפיקד עד לפני כחודשיים על המערך המוצנח ומערך החי"ר של צה"ל, יועלה לדרגת אלוף ויתמנה לתפקיד ראש מחלקת ההדרכה בצה"ל. האלוף עמוס ירון, ראש אכ"א לשעבר, מתוכנן להתמנות לתפקיד נספח צה"ל בארה"ב, במקומו של האלוף אורי שמחוני המכהן בתפקיד זה כעת.

נכון לשעה זו, טרם החליטה הממשלה על הארכת כהונתו של הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי, בשנה נוספת. שר־הביטחון, יצחק רבין, הודיע כבר, כי ימליץ בפני הממשלה להחליט על המשך כהונת הרמטכ"ל. אם אכן תתקבל הצעה זו, אזי מועמדותו של דן שומרון, סגן הרמטכ"ל כיום, לתפקיד, אינה ודאית כמאה אחוזים, בשל צפיפות מסוימת שתיווצר "בדרך לרמטכ"לות". במקרה כזה, יהיו כנראה גם האלוף אורי אור וגם האלוף אמיר דרורי, ב"מרוץ" לתפקיד הרמטכ"ל.

לא מן הנמנע, כי שומרון יפרוש מצה"ל.

החשגות הסתיימו

אלוף פיקוד הדרום, משה (בריל) בר־כוכבא, שמסיים את תפקידו, הוא הוותיק והמבוגר מבין אלופי המטכ"ל. לפי שעה לא ברור אם ישתחרר בר־כוכבא מצה"ל.

לגבי תת־אלוף יצחק מרדכי — הקצח"ר לשעבר היה חבר המטכ"ל (הנוכחי כבר לא חבר בפורום זה) וכעת נמצא בתקופת המתנה עד למינוי לתפקיד ראש מה"ד. לאחרונה גובשה בצה"ל הצעה, שעם הקמת המפח"ש (מפקדת כוחות השדה) שנטלה חלק לא קטן מסמכויותיה של מחלקת ההדרכה, יש להסתפק בראש מה"ד בדרגת תת־אלוף. נראה כי הצעה זו לא תמומש לגבי מרדכי (קצין הזוכה להערכה רבה בצה"ל) והוא ימונה לאלוף וישמש ראש מה"ד אחרון בדרגה זו.

נראה כי הסבב המתוכנן יתבצע במלואו.

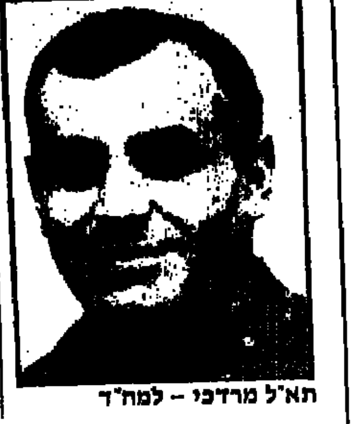

תא"ל מרדכי – למה"ד

אלוף אורי שגיא – לדרום

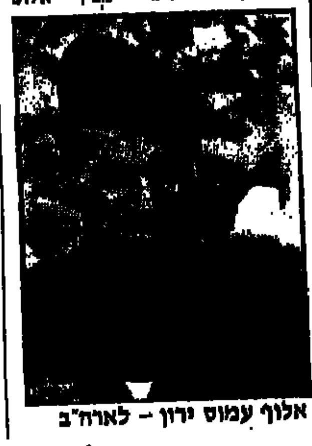

אלוף עמוס ירון – לארה"ב

אלוף יוסי פלד – לצפון

הוגדל איזור התפילה היהודי במערת המכפלה בחברון

מאת מנחם ענברי, אבי בניהו ומוטי בסוק, כתבי "על המשמר" וכתב עתי"ם

משרד־הביטחון אישר את בקשת המתנחלים בקריית־ארבע, להוסיף מקום תפילה נוסף במערת־המכפלה ליהודים — את האולם הנקרא "אוהל יצחק". עד כה היה המקום הזה מותר בביקורי יהודים בלבד.

הנושא הזה נדון לפני כ־10 ימים, בפגישה בין מועצת קריית־ארבע לבין מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן. ההסדרים החדשים נכנסו לתוקפם בסוף השבוע שעבר. מכלי שנמסר עליהם, מתוך כוונה לשמור אותם בסוד.

באותה פגישה גם ביקשו המתנחלים להרוס בתים של ערבים שנבנו, לדבריהם, שלא כחוק.

"מלחמה" מתמדת

אלוף פיקוד המרכז היוצא, אמנון שחק, אמר השבוע, כי ישנה "מלחמה" מתמדת בין מתיישבים יהודים בגדה לבין הערבים, על השליטה בשטחים. האלוף אמר, כי במרבית ההתנחלויות הקטנות, נשמרת בדרך־כלל מערכת יחסים טובה עם הכפרים הערביים בסביבה, אולם עיקר הבעיה מתמקדת ביישובים היהודיים בתוך ריכוז ערבי צפוף, כמו חברון וקריית־ארבע.

"את הבעיות יוצר בדרך־כלל מיעוט קטן בשני הצדדים. גם תופעת כהנא גרמה להקצנה בהתנהגות", אמר שחק. הוא הביע את שביעות־רצונו מכך שנפסקו כמעט לחלוטין כל ההפגנות בשטחים, הן של "גוש אמונים" והן של "שלום עכשיו".

"צה"ל ערוך להגן על היישובים היהודיים בגדה. מאז המחתרת לא ידוע על מאגרי־נשק אצל מתנחלים. אלה מחזיקים נשק רק להגנה־עצמית, בתמיכתו ובהסכמת צה"ל", אמר האלוף שחק.

יושב בית־הדסה

"אנחנו שבים לחברון, במקום הזה עוד ייבנו בניינים; עוד יגורו יהודים בחברון. תשוב העטרה ליושנה ונשוב אל ארץ אבותינו", אמר אתמול בבוקר שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, בטקס חנוכת 13 דירות בבית־הדסה ובבית־חסון בחברון.

בבית־הדסה נבנו 11 דירות ובהן יגורו משפחות ותלמידי ישיבה. בבית־חסון הוכשרו 2 דירות.

השר דוד לוי התייחס להתיישבות ביהודה ושומרון וטען, כי לדעתו לא תפגע ההתיישבות בתנופת השלום. "אם מישהו חושב ששלום יושג ע"י יציאתנו מא"י, הוא טועה. לנו יש נשימה ארוכה, אנחנו יוצרים עובדות בא"י, ולא מנשלים אנשים, לא מרכושם ולא מאדמתם. בימים אלה ממש, מוקמים יישובים ביהודה ושומרון. את העבודה הזאת אי־אפשר להפסיק", אמר השר.

הבטחות קודמות

ממשלת פרס מיישבת את "בית הדסה", כיוון שהיא איננה יכולה להתעלם מהבטחות שנתנו ממשלות קודמות למתנחלי חברון, הודה אתמול שר־הביטחון, יצחק רבין, בהופיעו בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

השר הדגיש, כי ממשלות הליכוד הן שהבטיחו את איכלוסו של "בית הדסה". לעומת זאת, לא יאוכלס תל־רומידה, כיוון שממשלות קודמות לא קיבלו החלטה ברוח זו. בממשלה הנוכחית יש התנגדות נמרצת לאיכלוס זה.

פרץ אלימות

אתמול אמר יוסי שריד (ר"צ), כי "שוב נותנים פרס לאלה שכפו על ממשלות ישראל את נוכחותם הבלתי־חוקית והמתגרה בלב ריכוז צפוף של אוכלוסיה ערבית".

מרדכי וירשובסקי (שינוי), טען אתמול, כי ההתנחלות בלב חברון היא עוד ניסיון להרס השלום. הוא הגיש הצעה דחופה לסדר־היום בנושא זה. בנימוק להצעה, טוען וירשובסקי, כי ההתנחלות זו עלולה להוביל אלימות ואימה, והיא תטיל עוד נטל כבד ומיותר על מערכת הביטחון.

כרמיאל – עיר־ואם בישראל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

"אני גאה ושמח להכריז על כרמיאל עיר בישראל כי אני סבור שמגיע לה בהחלט לזכות במעמד זה, מאחר שהיא מהווה דוגמה לערים אחרות בישראל", אמר אתמול שר־הפנים, יצחק פרץ, בטקס הכרזת כרמיאל לעיר.

לדברי פרץ, סיכמה הוועדה שמונתה על־ידי משרד־הפנים, פה־אחד, להכריז על כרמיאל עיר, לא רק בגלל 20 אלף תושביה, אלא מכיוון שהיא מהווה מוסף ליתר הערים בישראל במתן שירותים לאזרחיה ואיכות־החיים בה.

מנכ"ל משרד־הפנים, חיים קובר־סקי, אמר, שזאת העיר ה־10 בצפון וה־41 מאז הקמת מדינת־ישראל. לדבריו, כרמיאל מהווה דוגמה של חיסכון וניצול משאבים, כאשר היא מנצלת 20 אחוז פחות מתקן העובדים המותרים לה לפי התקנים של משרד־הפנים.

אתמול כונסה ישיבת מרכז השלטון המקומי בכרמיאל לכבוד הענקת המעמד של עיר לישוב.

חיזוק תקציבי

בשנה התקציבית המתחילה ב־1 באפריל, יקבלו הרשויות המקומיות חיזוק תקציבי לערכן בסיס התקציב בסך 50 מיליון דולרים — הודיע אתמול דב תבורי, ראש עיריית פתח־תקווה, העומד בראש מרכז השלטון המקומי, בישיבה שהתקיימה בכרמיאל.

לדבריו, בשנה התקציבית החדשה, יסייעו היישובים אשר לא נקלעו לבעיות תקציביות ליישובים הנתונים במצוקה. דב תבורי מקווה, ששום מכשולים ביורוקרטיים כמו השנה, לא יעכבו חלוקת תקציב זה.

מתוך 50 מיליון דולר שהבטיחו הרשויות, ניתנו רק 15 מיליון — גם אלה לאחר השתדלויות רבות. דב תבורי הביע תקווה, שהשנה לא יישנו המקרים המביישים, לדבריו, של ראשי־ערים הנאלצים להפגין מול משרדי־הממשלה, על־מנת לקבל כסף המגיע להם כחוק, לתשלום משכורות העובדים.

הארנונה תעלה ב־180%

הארנונה ברשויות המקומיות ברחבי הארץ תועלה בשנה התקציבית המתחילה ב־1 באפריל, ב־170־180 אחוז לעומת השנה שחלפה. משמעות הדבר, שמי ששילם ב־1 באפריל 1985 100 ש"ח עבור ארנונה, ייאלץ לשלם ב־1 באפריל 1986 280 ש"ח. דב תבורי ציין, שלא מדובר בהעלאה ממשית אלא בערכון עקב האינפלציה.

משרדי־ממשלה מסוימים גרמו לעיוותים וקשיים בלתי־נחוצים, אשר הוסיפו למצוקת הרשויות, אמר השר פרץ בכרמיאל. לדבריו אילו האוצר היה עומד בהזרמת התקציבים לרשויות, לא היו נגרמים גרעונות שנובעים מתשלום עבור ריבית.

קטיושות... בחליסה!

בכנס יהודי־ערבי שנערך באוניברסיטת חיפה, בצל התבטאויות גזעניות של רבנים בעיר, טען פרופ' סמי סמוחה: הגזענות אינה הבעיה המרכזית ביחסי יהודים־ערבים בישראל; הבעיה האמיתית: אי־סובלנות פוליטית

מאת יואב אביב

בעוד כשנתיים וחצי צפויות בחירות בישראל, סקרי דעת קהל שונים צופים עלייה של 500־1000 אחוז ל"כך". אין ויכוח כיום בין הקבוצות הפוליטיות השונות בארץ בדבר העובדה, כי יסודותיה של תנועת "כך" הם גזעניים ופוגעים במדינה וברוח היהדות.

בצל אלה התעוררה בשבוע שעבר מחלוקת חדשה בשכונת חליסה בחיפה, שביטאה את חוסר הסובלנות וההבנה שבין שני העמים. לחימום האווירה תרם דווקא הממסד בהצהרות נוסח "יהודים עוד יורקו למשוריינים בחליסה". "קטיושות יש לא רק בקריית־שמונה".

הפרשה החלה בשריפת ספרי תורה שנגנבו מבית הכנסת בשכונה, על ידי מספר ונדלים. בתגובה יצאו רבני חיפה בהכרזות דומות לאלה שנשמעו על ידי אגודת מ.נ.ע בנצרת "לא למכור דירות לערבים". בעיתונות המקומית פורסמה ידיעה כאילו נפלה החלטה סודית בדירקטוריון החברה העירונית "שיקמונה". להקים שכונות בעיר שישמשו "גטו" לערבים. ידיעות שהוכחשו השבוע על ידי אנשי החברה.

בצל אירועים אלה, נערך באוניברסיטת חיפה כנס יהודי־ערבי תחת הסיסמה "דו־קיום".

הרצאתו של פרופ' סמי סמוחה על גזענות ואי־סובלנות פוליטית בישראל עוררה עניין רב. ההרצאה לוותה בנתונים סטטיסטיים מתוך סקרים שנערכו באוניברסיטה ואשר לטענת פרופ' סמוחה אין בהם חידוש מהותי, מסקרים קודמים שנערכו בשנים 1976 ו־1980.

לדברי פרופ' סמוחה קיימת בארץ גזענות אך היא אינה הבעיה המרכזית ביחסי היהודים והערבים, כיוון שהגזענות מוקעת בוקר וערב על ידי כלי התקשורת ועל ידי פוליטיקאים. הבעיה מוגדרת על־ידי פרופ' סמוחה כ"אי־סובלנות פוליטית".

מסקר שנערך בחודשים יוני־יולי 85 עולה, כי המתנגדים לקונצנזוס לאומי בישראל נתפסים בעיני הציבור הרחב כחתרנים וכלא נאמנים. בסקר נטלו חלק 1200 יהודים וכ־1200 ערבים.

להגביר הפיקוח

58 אחוז מהנשאלים היהודים קבעו, כי אי אפשר לתת אמון בערביי ארץ ישראל וכ־53 אחוז מהם קבעו, כי חיי יהודים אינם נחשבים בעיני רוב הערבים.

לטענת הפרופ' סמוחה אין אלה דעות סתמיות שכן היהודים היו מוכנים לתמוך בפעולות מגבילות ואפילו קיצוניות כלפי הערבים. ו־60 אחוז מהם טענו, כי יש להגביר את הפיקוח על הערבים החיים במדינה. מיעוט בלתי מבוטל של יהודים המהווה למעלה מ־20 אחוז מהחתך המייצג שנסקר גילה דעות גזעניות מובהקות. 22 אחוז מוכנים להשלים רק עם הרחקה וגירוש הערבים מהארץ כפתרון לסיכסוך ו־24 אחוז סבורים שיש לשלול את זכות ההצבעה לכנסת מערביי ישראל.

לטענת פרופ' סמוחה אין לזלזל בגילויים אלה אך גם אין להפריז בערכם כיוון שאינם זוכים ללגיטימציה בחברתנו. מכאן מסיק פרופ' סמוחה, כי הבעיה המרכזית אינה הגזענות אלא אי־הסובלנות הפוליטית שלה שותפים אנשי הממסד הפוליטי, הספרות והעיתונות. המציירים את הערבי כטיפוס נחות. הוא מחזק את דבריו בתוצאות המצביעות על כך ש־57 אחוז מהיהודים תומכים בשלילת זכות ההצבעה ללא הבדל דת, מהתומכים בהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל, ובעליה של 13 אחוז בסקר כאשר דובר על לא ציונים. 67 אחוז מהנשאלים טענו, כי יש לשלול את זכות ההצבעה מאנשים שנאמנותם למדינה מוטלת בספק.

תוצאות אלה על־פי הסקר שנערך, פוגעות בעיקר בערביי המדינה ש־82 אחוז מהם רואים את אש"ף כארגון פלשתיני מייצג, ולא כארגון טרור, ורק כ־4 אחוזים מהיהודים רואים את אש"ף באותו אופן.

פרופ' סמוחה קובע כי "בישראל לא מוכרת זכותו של אדם לחלוק על קונצנזוס לאומי בנושא הסיכסוך הישראלי־ערבי בלי שיחשד באי־נאמנות או בחתרנות.

"תופעה זו פוגעת כמעט בכל הערבים והיא חמורה יותר מגזענות" אומר פרופ' סמוחה. הפער בין היהודים לערבים בבעיה זו מורגש נוכח תוצאות הסקר במגזר הערבי הקובעות כי 65 אחוז מערביי ארץ ישראל רואים בציונות תנועה גזענית, 72 אחוז מהם בעד ביטול חוק השבות וכ־62 אחוז מהם שוללים את קיום מדינת ישראל בתחום הקו הירוק כמדינה יהודית־ציונית. פירוש תוצאה זו לדעת פרופ' סמוחה היא אינה חיסול המדינה אלא חיסול הציונות.

עיתונים בקנה

מאת אבי בניהו

בימים אלה, כשהעיתונות וכלי התקשורת של מדינת ישראל סופגים את ... שמשלחים בהם שרים, חברי כנסת ואישי ציבור, היה נחמד לגלות כי צה"ל ... זמן קצר לעסוק בנושא "כלי התקשורת במדינה דמוקרטית". מפקדת קצין חינוך ראשי של צה"ל, המופקדת, בין היתר, על נושא ההסברה ביחידות ובחיי... רבות בשנה האחרונה בנושא המחויבות לדמוקרטיה ולמשמעויות הנגזרות... בין הנושאים השונים הוקדש פרק מיוחד למעמדה של העיתונות ולתרומתה... של כלי התקשורת כ"כלב השמירה" מול רוחות רעות מנשבות.

באגרת למפקדים שהוציאה מפקדת קצין חינוך ראשי לפני כמה חודשים נאמר... נעוצה טעותם של המגוננים בביקורת על התקשורת באי־הבנה, או בהבנה חלקית... תיפקודם של כלי התקשורת. אך בדרך־כלל מתגלה כי קיימת אצלם בעיה יסודית... יותר: אורחים החוששים כי כלי תקשורת חופשיים מזיקים למדינה אינם מבינים... מהות הדמוקרטיה ואת מטרותיה". לשמחתנו. נאמר באותה איגרת. "אין בעיה זו... כלל הציבור בישראל: מרבית האזרחים "צורכים" את המידע אשר מספקים כלי ה... בתבונה, בבגרות ואף בהנאה. ואולם. עצם קיומו של מיעוט. אשר אינו מעריך... התקשורת, מחייב התייחסות גם בצבא". אמרו ועשו. אנשי החינוך, שעסקו בנושא... טענות מספר שמשמיעים לעתים חיילים ואזרחים כלפי העיתונות. לכל טענה הביאו... בתקווה שהמפקדים ימצאו את הדרך להשמיע זאת בפיקודיהם:

הטענה: כלי התקשורת מסכנים את ביטחון המדינה ואת חיי חייליה, כשהם... ידיעות מסוימות על כוחות צה"ל וסדרי כוחות, תנועות, מוראל ועוד).

ההתייחסות: כלי התקשורת נתונים על־פי חוק לפיקוח הצנזור. הוא אשר... המדינה והצבא לקבוע איזה פרסום מהווה "פגיעה בטחונית". הצנזור... הדמוקרטיה הישראלית כאמצעי ביטחון חיוני למדינה הנתונה במצב חירום... התקשורת בישראל אינם מערערים על הצורך בצנזור ועל־פי־רוב הם מכבדים את ה... הפרת החלטות הצנזור גוררת הליכים משפטיים וענישה, כמתבקש במדינת חוק.

לכל אורח מותר כמובן להעלות טענות "ביטחוניות" נגד כלי התקשורת גם... הצנזורה, אך אין אלה טענות מוסמכות, ואין כלי התקשורת חייבים להתייחס אליה...

הטענה: כלי התקשורת פוגעים בדימויים של חיילים ומפקדים בצה"ל בעיני הציבור... מפרסמים ידיעות "מביכות" על מעשיהם של אנשי צבא.

ההתייחסות: צה"ל הינו גוף ממלכתי במדינה דמוקרטית ודימויו צריך להיות... האמת. אנשי הצבא משרתים את הציבור, הם אינם "מעליו". לפיכך, הציבור צריך... בתפקודם של אנשי הצבא ולפקח עליו. אם קיימים פגמים בתוך צה"ל, או בקרב... חשיפתם אינה גורמת נזק ביטחוני ישיר (ראה התייחסות לצנזור, לעיל), מחובת... התקשורת לגלות זאת בצורה בונה. בכך הם מועילים לצה"ל בטווח ארוך, גם אם ה... לעתים במבוכה בטווח קצר.

הטענה: כלי התקשורת פוגעים באזרחים בודדים ובמשפחותיהם על־ידי פרס... מביכים על חייהם האישיים.

ההתייחסות: הדמוקרטיה אינה רואה בזכות הציבור לדעת — זכות בלתי־מוגבלת... לגבי "זכות הפרט לשמור על צנעתו". על כל זכות חלות הגבלות בהתאם לנסיבות... יש אורחים אשר נפגעים אישית בשל פרסומי כלי התקשורת. לפעמים הפגיעה... כ"עונש", אלא כמחיר בלתי־נמנע שחייבים לשלמו כדי לחשוף פרשות שחשוב... עליהן. במקרים כאלה זכות הציבור לדעת מכריעה על־פני זכות צנעת הפרט: הדבר... כשמדובר "בפרט" שהוא גם "איש ציבור" (ח"כ, פקיד בכיר וכו').

לפעמים הפגיעה אינה מוצדקת, ואין התחשבות מירבית בכל ההשלכות של ה... שאינם נוהגים כך צפויים וראויים במוקדם או במאוחר לגינוי ואף להרחקה... (באמצעות מנגנונים קיימים כ"ועדת העורכים", "איגוד העיתונאים" ו"מועצת העיתונות").

הטענה: כלי התקשורת אינם משתמשים בעוצמתם כדי "לחנך" את העם.

ההתייחסות: כלי התקשורת אינם מחנכים, פרט, אולי, לכלי תקשורת שמטרתם... היא חינוכית (כגון הטלוויזיה הלימודית). הם גם אינם מתיימרים לחנך.

תפקידם של כלי התקשורת הוא להעביר מידע לציבור. העברת מידע כשלעצמה אינה... חינוכי. תפקידם של המוסדות המחנכים במדינת ישראל — בתי־ספר, תנועות נוער,... הוא, בין היתר, לכוון את הציבור הנתון להשפעתם של כלי התקשורת להבין ולפרש את... לאור ערכים.

שני התפקידים חיוניים אך אין לערבב ביניהם. החינוך לערכים צריך להיות... מומחים לדבר — מורים ומחנכים, ולא בידי אנשי תקשורת אשר שיקוליהם אחרים... חינוכיים. העברת מידע לציבור צריכה אף היא להיות מופקדת בידי מומחים, עיתונאים... תקשורת בעלי ניסיון מקצועי בתחום.

הטענה: כלי התקשורת אינם מפיצים אמת "אובייקטיבית", כי אם אמת "פרטית"...

ההתייחסות: בשורה ארוכה של סוגיות ומצבים אין אמת אחת "אובייקטיבית"... "אמיתות" רבות, הנובעות מזווית ראייתו האישית של כל אזרח ואזרח. במצבים כאלה... התקשורת אפשרות לפרסם אמת מוסכמת אחת. לעומת זאת, כ"ספקי מודיעין" טובים... לשאוף להציג את מירב הנתונים העובדתיים כליווי מירב הדעות והפרשנויות לגבי... מצוידים בנתונים ובפרשנות נוכל לקבל, באחריות ושיקול דעת, את ההחלטה... והשותפות הנדרשות מאזרחים במדינה דמוקרטית.

דרך זו איננה קלה אך היא הדרך הנבונה והמתאימה ביותר לסביבה המורכבת והסב... אנו חיים.

עורכי האיגרת מסבירים כי הדברים אינם באים "להגן" על התקשורת, או לטעון... "ללא דופי". האזרח המודע ליתרונות כלי התקשורת, חייב להיות רגיש גם לנזקים... ולהתריע נגדן.

●●●

צה"ל, שהולך ונפתח בשנים האחרונות יותר ויותר לחשיפה ולביקורת של העיתונות... אולי יותר מכמה "אישי ציבור" את תרומתם של כלי התקשורת לדמוקרטיה. ואולם,... בה". מסיורים ומביקורים ביחידות צה"ל השונות בתקופה האחרונה עולה, שהחיילים... מתלוננים כי העיתונים פשוט אינם מגיעים יותר כמו בעבר. יחידות שלמות, כפי... הקצוץ בתקציב אינן נהנות יותר מקריאה ומעיון בעיתונים. אולי כדאי לשקול שוב... בסעיף זה כדאי לקצץ?

יש לי חלום

החלום של ד"ר מרטין לותר קינג לפעול למען זכויות האזרח נקטע כשנרצח לפני עשרים שנה. בימים אלה הוא זוכה להכרה לאומית

מאת דליה רפאל, וושינגטון

עשרים שנה לאחר הירצחו, זוכה ד"ר מרטין לותר קינג להכרה לאומית. ביום ב', ה־20 בינואר 1986, חגגו לראשונה את יום הולדתו של המנהיג השחור, כמו שחוגגים לג'ורג' וושינגטון ולאברהם לינקולן. משרדי הממשלה היו סגורים והילדים זכו ליום חופש. טקסים נרגשים נערכו בכנסיות השחורות ובערים הגדולות היו מצעדים מרשימים.

בדרך האמריקנית הטיפוסית נקבע התאריך הרשמי ליום ב', השלישי בחודש ינואר, ובכך יצטרף יום־ההולדת החשוב לסוף־שבוע ארוך, האהוב כל־כך על האמריקנים, וישמש גם למבצעי־מכירה מיוחדים בחנויות, בתקופת השפל שלאחר חגי המולד.

מרטין לותר קינג נולד ב־15 בינואר 1929 בממפיס, שבטנסי. כבן ונכד למטיפים בפטיסטיים הוא המשיך במסורת, הוסמך לכמורה והשלים את לימודי הדוקטורט באוניברסיטת בוסטון.

בהיותו בן למשפחה שחורה בעלת אמצעים, היה קינג מוגן במידת־מה מפני התנסות בחוויות הקשות של עוינות ואפליה גזעית. במדינות הדרום של שנות ה־40־60. כהן מצויים מושבים נפרדים באוטובוסים, במסעדות וכן בתי־ספר נפרדים ללבנים ול"צבעוניים" — היו נוהגים אלה נפוצים ושגרתיים. אך לא לעולם חוסן. ההתנסות האישית במציאות הגזענית היתה בלתי־נמנעת. הדעות הקדומות והאפליה המדכאת בחיי היום־יום, היו ניגוד מוחלט לתפיסת המוסר והצדק החברתי של מרטין לותר קינג.

"לא נפנה לאלימות"

בסוף שנות ה־40, בעודו בסמינר התיאולוגי, הוקסם קינג מאישיותו של מהטמה גאנדי. תורתו ודרך חייו של גאנדי השפיעו רבות על עיצובו של המנהיג השחור, וחלוץ ההתנגדות הפסיבית: "לא נפנה לאלימות. לא נשפיל עצמנו על־ידי שנאה. אהבה תהיה המענה לשנאה" - אמר בשנת 1945.

בשנה זו עמד בראש החרם הראשון שהוכרז נגד חברת אוטובוסים בעיר מונטגומרי שבמדינת אלאבאמה, בה היו נהוגים מושבים נפרדים לשחורים. לאחר שנה שלמה של מאבקים שבמהלכם היו מאסרים המוניים, תקיפות, איומים והטרדות — בוטלה ההפרדה. הניצחון הראשון הושג. במונטגומרי למדו השחורים האמריקנים להעריך את כוחה של ההתארגנות והיכולת להשיג הישגים בדרך ההתנגדות הבלתי־אלימה.

משוכנע בצורך ובאפשרות להקים תנועה חדשה למען שוויון זכויות, על בסיס פילוסופיה של אי־אלימות, ארגן קינג, בינואר 1957, את כנס ההנהגה הנוצרית הדרומית. בשנים הבאות הנהיג שורה ארוכה של הפגנות מחאה על־פני הדרום כולו. תכופות נעצר והושלך לכלא, היה קורבן לאלימות גופנית וסכנה מתמדת נשקפה לחייו.

בהפגנת המחאה הגדולה ביותר שידעה ארצות־הברית ב־28 באוגוסט 1963, הצטרפו אל קינג רבע מיליון אמריקנים מכל הגזעים, הצבעים והדתות, מרחבי היבשת כולה.

ה"מצעד על וושינגטון", בדרישה לחקיקה לשוויון זכויות האזרח, היה ביטוי לסולידריות חסרת תקדים. בהפגנה זו נשא קינג את נאומו המפורסם ביותר.

"יש לי חלום" חזר ושנה בדבריו שנשמעו למאזינים כמו שירה. חלום על אורות היום בו ייעלמו הרשע, הדעות הקדומות והאפליה.

פרס נובל לשלום

בשנת 1964 התקבל בקונגרס "חוק זכויות האזרח", המבטיח שוויון זכויות לכל האזרחים ללא הבדל דת, מין, צבע או גזע. החוק מתייחס ספציפית למגורים (גם מלונות), שירותי־תחבורה, מסעדות, חנויות, בתי־ספר, מקומות תעסוקה וחברות באיגודים מקצועיים.

באותה שנה הוענק לד"ר קינג פרס נובל לשלום כהכרה במאמציו להביא שינוי ושלום לאמריקה.

לקראת סוף שנות ה־60, לאחר השיא של השגת החקיקה בקונגרס ועם התערבותה של ארצות־הברית במלחמת וייטנאם, ירדה ההתעניינות הציבורית

פסלו של ד"ר מרטין לותר קינג בבניין הקפיטול בארצות־הברית — הכרה אחרי 20 שנה.

בנושא זכויות האזרח. רבים הרגישו שהמטרה בעצם כבר הושגה. גם התמיכה בתנועתו של קינג ירדה. מנהיגים צעירים ומיליטנטיים יותר החלו קוראים תגר על אמונתו של קינג להתנגדות בלתי־אלימה כדי להשיג את המטרות.

בתחילת 1968 הכריז קינג על "מסע העניים" שנועד להיערך בוושינגטון. באמצעות הפגנה זו הוא קיווה לתת ביטוי דרמטי למצבם של העניים בני כל הגזעים. ב־4 באפריל, ביושבו על מרפסת מוטל בממפיס, בשיחה עם אנשי מטהו, נורה למוות בידי מתנקש לבן.

המוות קטע חלום

חלומם ותקוותם של מיליוני שחורים ובני מיעוטים אחרים נקטע עם מותו של מנהיגם. המאבק הבלתי־אלים ספג מהלומת מוות. מנהיגים נוספים הדוגלים בדרכים ובשיטות שונות, עד כדי מלחמה גלויה (כמו לואיס פאראחאן) הופיעו בזירה הפוליטית. במקביל מוסיפה עד היום אלמנתו של קינג, קורטה סקוט קינג, וקבוצת תלמידי תורתו, לפעול ברוח אמונתו ולהנהיג את התנועה שהקים.

מאז מותו, משך שנים רבות, קראו שחורים ולבנים, אזרחים מן השורה ומנהיגים, להכרה לאומית בחשיבות אישיותו ומפעלו של קינג. מספר התומכים בדרישה גדל והלך וכך גם הלחץ על הנשיא רייגן — בסוף תקופת כהונתו הראשונה.

במהלך פוליטי מובהק, הודיע רייגן, באוקטובר 1983, כי יחתום (כנדרש) על החוק שיקבע יום חג לאומי לזכרו של ד"ר קינג, לאחר שעבר את האישורים הסופיים בסנאט. כשמסע הבחירות לקדנציה השנייה שלו מעבר לפינה, בחר הנשיא, שלא נהנה מתמיכה רבה של שחורים, לחתום על החוק. במסיבת עיתונאים הסביר כי "היה מעדיף" שייקבע יום בשנה לזכרו של קינג, אך ההחלטה אם לקיימו הלכה למעשה, תשאר בידי המדינות השונות.

טוב ספינה אחת ביד משתיים על הנייר

השבוע אנחנו זוכרים... שלא נולדה, ולא כתוצאה מאין במציאה אלא ולא בתשוקה של חיל שלם. בשנה האחרונה, למחות, ויוו אנשי חיל הים נחת. בעוד המשבר הכלכלי זוהג חיל הים העברי עלה לכותרות בזכות פרויקט ענק לחידוש פניו בעשור הקרוב.

סוף סוף, לאחר פיטפוטים של שנים — בתוך מיפקדת חיל הים ובמערכת הבטחונית, הקובעת את סדרי העדיפויות ברכישת אמצעים — הצליחו מפקדי חיל הים להוציא משר הבטחון הודעה שהוא סומך את ידיו על תוכנית לחידוש פני החיל.

אולם גם לאחר ההחלטה הרשמית על אישור הפרויקטים של חיל הים חשו אנשי הצי העברי כי ההחלטות שנפלו בזכותם הן טובות מדי. חשש עמום ניקר בליבם שבשלב כלשהו עלול כל העניין להתפוצץ. מחשש עינא בישא העדיפו לשמור את שמחתם בבטן ולא לתת לציבור אפשרות ליטול חלק בשמחת היצירה ובאושרם של הקצינים בלבן, שהחלו נעים ונדים אל מעבר לאוקיינוסים בתדירות גבוהה מן הרגיל.

לעזרת אנשי הצי התגייסה גם הזרוע של הממסד, שתפקידה לשמור על סודות בטחון המדינה. "בטחון" במובן הרחב ביותר של המילה, הכולל בין השאר גם בטחון מפני "עינא בישא". שמא יקום מישהו וישאל: מהו הסכום המוקצב לפרויקטים? מאין בא הכסף? לאן הוא מוזרם? מי בישראל כבר נהנה ממנו? איך הוא מוצא ועל מה, ושאר פירורי מידע שלציבור בישראל אסור לדעת.

פער של דור

אך גם אמצעי זהירות זה לא עזר ואת אשר יגורו אנשי חיל הים בא להם. לחיל הים יש בעיה אמיתית. החיל הזה הגיע למצב מחפיר על הזנחה בתחום חידוש אמצעי הלחימה שבידו לפחות בפער של דור אחד, דבר שלא יעלה על הדעת בזרוע האוויר, למשל.

ההזנחה שבחידוש אמצעי הלחימה מוטלת שווה בשווה הן על מערכת הבטחון — שראתה בזרוע הימית בן שלישי בסדר העדיפויות. והן על מפקדת חיל הים שהתקשתה לקבל ... התוכניות ושאיפותיו לבנות כלי שיט חדישים לחיל הים, כבר לא עמד לרשותו ניתרות הזמן לבחינת אלטרנטיבות. השר נותב לאותו פתרון שחיל הים רצה בו שהמוקד ברכוזתה של ספינת הטילים "סער־5".

"תקופת השיתוק" בחיל הים שהתאפיינה בוויכוחים ממושכים על הקונספציה של ספינת הטילים העתידית, לוותה בתהליך של הארכת חייהן של הספינות והצוללות וחידוש הפלטפורמות הקיימות והשני - כניסה לתהליכי פיתוח מתקדמים של כלי שיט שאמורים היו להכנס לשירות במחצית הראשונה של העשור הבא. שני התהליכים לא היו מתרחשים לולא היה מישהו בחיל הים לוקח יוזמה ב־1984 ודוחף את הנושאים הללו בטרם גובשה הקונספציה לגבי ההתחדשות.

התהליך הראשון של הארכת חיי הספינות הקיימות נעשה במספר מרכיבים. כתב העת "MARITIME DEFENCE" מחודש מאי 1985 מספר על תחום אמצעי הלחימה המתפתחים בארץ בנושא הימי: טיל נגד טילים "ברק־1", שייכנס לשירות ב־1989. שיפור בטילי ים־ים "הרפון" אמריקניים ופיתוח דגמי "גבריאל־3" ו"גבריאל־4". התהליך תרם לא מעט למחלקות הפיתוח והייצור של התעשיה המתוחכמת בישראל.

גם בתהליך השני של פיתוח כלי שיט מתקדמים נראה היה כי הכל שפיר והעניינים מתנהלים כמתוכנן. נכון, האמריקנים המופקדים על בניית כלי השיט והתשלום עבורם חששו כי לפניהם עומד פרוייקט "לביא" חדש, וביקשו לערוך בחינה מחודשת של כל הנושא. בחינה זו נסתיימה לרווחתם של חיל הים באישורו של המימשל.

(המשך בעמוד 16)

ספינת הטילים "רשף" במספנות־ישראל — המספנות נסגרות, הספינות ימשיכו להפליג

הוק — ... מוק?

אם בענייני חיל־הים אנו עוסקים, הרי שכאן הראוי להעלות נושא, שעצם הזכרתו בטווח של כמה עשרות מיילים ימיים מאוזנו של זאב ים, מסכן את שמו הטוב של בעל הרעיון. הנושא המוקצה מחמת מיאוס, שאליו אנו מתכוונים נקרא... טילי חופים.

כן, אנו מפנים את תשומת לב הנוגעים בדבר למערכת טילים המוצבת לאורך החופים ואמורה להשלים בתחום ה"פסיבי" אותן מערכות של כלי־שיט ומערכות גילוי קרקעיות ומוטסות, העוסקות בהגנת חופי המדינה. בדומה למערך טילי הנ"מ, המשמשים כמערכת ... מגיבה ומרתיעה בתחום ההגנה על שמי המדינה, לא בכדי הזכרנו את מערך סוללות טילי הנ"מ.

זכורה היטב התבטאותו של מי שהיה מפקד חיל־האוויר, עזר וייצמן, בסוגייה זו: "הוק... מוק".

לנוכח השקעות העתק, הצפויות בחידוש פניו של חיל־הים לקראת העשור הבא, העלאת האופציה של מערך סוללות חופיים מחייב במציאות, המטלות והמבצעיות של חיל־הים, הגיאוגרפיה של האיזור והמצב הכלכלי, מחייבים דיון אנטי־באפשרות מבצעית זו.

כאשר בוחנים את הנעשה בצבאות העולם בתחום טילי החופים, מתברר כי קיים קו חוצץ בולט בין התפיסה בגוש המזרחי לבין המערב. בעוד שבגוש המזרחי וגרורותיו נמצא במרבית הצבאות מערכות חופיים, במערב מוחזקות מערכות אלו על־ידי מדינות בודדות. בעיקר, ככל הנראה, מטעמים מסורתיים. שלוש המדינות המערביות היחידות המחזיקות מערכות חופיים הן נורווגיה, דנמרק ושוודיה. כאשר בנורווגיה ובדנמרק נמצא רק תותחי חופיים ובשוודיה נמצא לצד התותחים גם מערכות טילים מתוצרת שוודית.

בריה"מ מקצה לצורך מערך חופיים 14.000 איש בלבד, שהם בבחינת מספר זעום של כוחות בהשוואה לגודלו של הצבא האדום. בריה"מ מפעילה שלושה סוגים של טילי חופיים, שהם, למעשה, טילי ימים, בטווחים שונים, שהותאמו לצרכי הצבתם על היבשה. רומניה עושה שימוש רק בתותחים, ובחירה זו משרתים 2000 איש בלבד. בולגריה מפעילה תותחים וטילים סובייטיים. בגרמניה המזרחית מפעילים 2,750 איש תותחים וטילים לטווח של 45 ק"מ מדגם "סאמלאט" הסובייטי. צפון־קוריאה הקדישה לנושא זה שתי חטיבות המפעילות מערכות טילי "סאמלאט". סין העממית משלמת משכורת ל־18.000 חיילים בתחום זה.

לנוכח הדלות היחסית בהיקף הפעילות בעולם בנושא טילי חופיים דווקא במזרח־התיכון, בידי שכנינו מצפון, הסורים, ושכנינו מדרום, המצרים, מצויות מערכות מתוחכמות. לרשות המצרים מערכות של טילים סובייטיים עוד מתקופת שיתוף הפעולה הצבאי בין שתי המדינות. בשנים האחרונות רכשה מצרים מערכות יבשתיות של טילי "אוטומט" וייצור משותף לצרפת ואיטליה. הטווח של טילים אלה מגיע ל־185 ק"מ.

במסגרת המאמץ להגיע לאיזון אסטרטגי, רכשה סוריה כמה מערכות של טילים ארוכי טווח, וביניהם מערכות של טילי חופיים סובייטיים, הידועים בכינויים "ספאל". לטווחים של עד 250 ק"מ. טווח המכסה, מאיזור טרטוס שבים התיכון, את התעבורה הימית מול חופי תל־אביב. יצויין, כי טילי החופיים ארוכי הטווח זקוקים בשלב טיסתם אל היעד להנחיה מגורם שלישי, בדרך־כלל, צוללות או מטוס. וזו כנראה אחת הסיבות לרכש של צוללות על־ידי סוריה באחרונה. ללא ספק, מערכות אלו — הן במצרים והן בסוריה — הן נשק הרתעה לא מבוטל, ובמקרה של מתקפת פתע מן הים, הם יכולים להוות תשובה מיידית, לפני יציאתם של כלי הטיס וכלי השייט מבסיסיהם.

רוב טילי החופיים הם טילי ים־ים שהוסבו ליעדם החדש. על משקל זה ניתן להסב את טילי ה"הרפון" האמריקניים המצויים בידי חיל־הים, וטווחם על־פי הפירסומים 100 ק"מ. או את טילי ה"גבריאל" שעל־פי הפירסומים יעילים עד טווח של 41 ק"מ. מערכות אלו לא באות להחליף את כלי השיט, הן בבחינת תוספת, הבאה על חשבון נתח נכסים בהשקעות הנעשות בכלי השטח. מערך טילי חוף ים זול יותר מהצבתם של אותם טילים על פלטפורמות יקרות, שעיקר ציודן מיועד מלכתחילה למטרות של הגנה על הספינה. גם כח האדם שישאבת סוללת טילי חופים קטן בהרבה מהמערכות הקיימות היום בקרב אנשי מקצוע.

יתכן שהקונספציה הזו בכללותה אינה מתאימה לצרכי הביטחון של ישראל. אולם אין לפסול אותה על הסף.

תפור לפי מידה

לאחר שהזנחנו את נושא השליחים של משרד הבטחון בחו"ל ליותר משבועיים, החלטנו לשוב ולעסוק באחד מראשי המשלחות של משרד הבטחון באירופה. אלא, שלפני כשבועיים פתחנו את אחד העיתונים וגילינו, כי שר הבטחון לשעבר — השר בלי תיק, משה ארנס, מצא צורך, סוף סוף, לשפוך את ליבו ולחלק עם הציבור הרחב חלק מן הטראומות שעברו עליו בתקופת היותו שר הבטחון.

בהרצאה שנשא השר במועדון הכלכלי ברחובות הכריז: "צריך לחסל את המשק הבולשביקי" כדוגמא ל"משק הבולשביקי" הביא את ועד עובדי משרד הבטחון, בתקופה שבה שימש כשר בטחון. לדבריו, הוועד היה זה שקבע, מי יהיו חברי משלחת הקניות של משרד הבטחון בניו־יורק, ולעיתים "נאלצנו לשלוח לארה"ב אנשים שלא ידעו מילה אחת אנגלית".

מדוע? שאל שר הבטחון לשעבר... מדוע? אנו שואלים אותך שר הבטחון לשעבר, מדוע הסכמת לשלוח לארה"ב אנשים שלא יודעים מילה אחת אנגלית? האם "המשק הבולשביקי" אחראי לכך, או אולי היה זה באחריותך לוודא, שהמשק הממשלתי של מערכת הבטחון יתפקד כראוי?

אגב, אחד מן העובדים ששרתו בחו"ל בתקופת ארנס ולא ידעו אנגלית ואליו כנראה מתייחס השר בלי תיק היה לא פחות ולא יותר מאשר סגן ראש המשלחת. לעצם העניין — משה ארנס צודק. חלק מן השליחים שיצאו לארה"ב ולמדינות אירופה כנציגי מערכת הבטחון לא היו ראויים לייצג את מדינת ישראל וגם היום אין כל סיבה שבעולם שתופעה של מינוי פקידים בלתי מתאימים למשרות בחו"ל — לא תמשך.

לפנינו שורה של מיכרזים פנימיים במשרד הבטחון לאחת־עשרה משרות המתפנות בחו"ל, במשלחות משרד הבטחון בקיץ 1986. קראנו את המיכרזים וחלק מהם מעוררים גיחוך.

המיכרז מחולק לשני חלקים: האחד — תאור התפקיד, והשני — הכישורים הנדרשים מבעל התפקיד. בעוד שתאור התפקיד הוא מאוד מפורט, מכובד ומורכב בדר"כ מ־11 או 13 סעיפים, החלק של הכישורים הנדרשים מורכב מסעיפים כוללניים קצרים המאפשרים גמישות בבחירת המועמד.

למשל, במישרה המתפנה של מנהל היחידה לתובלה ושינוע מאחת מן המשלחות בחו"ל, יש 13 סעיפים ובין השאר נאמר שם, כי נושא תפקיד זה אחראי לתיכנון וביצוע כל המשלוחים של כל הזמנות מערכת הבטחון באותו חבל־ארץ, ועליו לנהל מגעים עם שלטונות הצבא של אותה מדינה. הוא גם מתאם את ענייני אריזת הציוד ומשלוחו, נושא באחריות לניהול מו"מ עם חברות הובלה, מנהל מו"מ ומוציא הוראות משלוח לעמילי המכס תוך בדיקת הכראיות. אחראי לביטוח הסחורות ואחראי לבדיקת כל המסמכים... בקיצור, סיפור ארוך מאד.

"הכישורים" הדרושים

מה הם הכישורים הדרושים? "בעל השכלה תיכונית ושליטה בשפה האנגלית". לא נאמר אם הוא זקוק להשכלה תיכונית מלאה, ומה פרוש שליטה בשפה האנגלית. עוד נדרש מאותו מועמד "הכרה ונסיון בתהליכי השינוע והתובלה — יבשתית, אווירית וימית". מה פרוש הכרה ונסיון? כמה שנות נסיון? בקיצור, ניתן לראות כאן מיכרז שאילו היה פתוח לציבור הרחב, ארבעים אחוז מן האוכלוסיה הבוגרת של מדינת ישראל יכולים היו לעמוד בו בהצלחה.

דוגמא נוספת, מיכרז למנהל מחלקה לתכניות בתחום אלקטרוני מסויים. שוב 13 סעיפים בהגדרת התפקיד. סעיפים מכובדים הדורשים ידע טכני ספציפי. יכולת ניהול מו"מ עם גורם תעשייתי ומסחרי זר. תפקידי ניהול ופיקוח וכו' וכו'. הכישורים הדרושים: שוב שלושה סעיפים צנועים: כאן נדרש כבר בעל השכלה טכנית — מהנדס או טכנאי. שליטה בשפה האנגלית והפעם בפרוט — "לרבות כושר התבטאות בע"פ או בכתב", הכרת אותן מערכות אלקטרוניות, בקיאות בתהליכי רכישה, ובעל "רמה מתאימה" בניהול. הכל בביטויים כלליים. לא שנות וותק, לא נסיון קודם, לא מיגבלה של שנים בעבודה. גמיש עד כמה שאפשר, עד כדי חשד כי כבוא העת ניתן יהיה להתאים את המיכרז לאדם הרצוי.

לא נלעיט אתכם בכל המיכרזים הפנימיים לשנת 1986. לגבי חלק מהם המלצתי כבר לבעל המכולת שלי להגיש את מועמדותו — אם יפתחו המיכרזים לציבור. לדבריו, הוא שולט מעט בשפה האנגלית ויש לו נסיון רב בניהול מו"מ ובתהליכי הרכישה.

ראש משלחת משרד הבטחון בארה"ב, אברהם בן יוסף, יגיע בשבועות הקרובים לישראל ליטול חלק בישיבות ועדת המיכרזים. לגבי חלק מן המועמדים (אם נסתמך על "יון הערב") הוועדה תהיה בבחינת חותמת גומי בלבד.

חוסכים

נפרדים מהקצין ...ומהחיסכון

לפחות לחיילי בסיס אחד בצה"ל, במרכז הארץ, לא יוכלו למכור יותר סיסמאות "החיסכון והקיצוצים במערכת הבטחון".

קצין בכיר בדרגת אלוף סיים תפקיד אחד ויצא לתפקיד שני הכרוך בשליחות ממושכת בחו"ל. זו אמנם סיבה למסיבה, ולקצין זה עובדות וזכויות רבות במערכת הבטחון, אולם דווקא בתקופה זו אסור היה לצבא לחגוג אירוע זה כשם שנהגו בעבר.

לקצין נערכה מסיבה בבסיס צבאי שבה נטלו חלק קצינים מצה"ל ופקידים ממערכת הבטחון ורעיותיהם. לחיילים שעסקו בהכנת המסיבה, באכסחת המוזמנים, והכוונת מכוניותיהם, לא היתה סיבה טובה להאמין כי אכן צה"ל מתכונן להכנס לעידן של רזון. גם אם מסיבה זו לא היתה כרוכה בהשקעה של אגורה אחת, היה על שלטונות הצבא לקחת בחשבון, כי בתקופה שבה צריך להתאים את המסיבות הצבאיות לנורמות חדשות לפחות מבחינה חינוכית. אגב, לקצין זה נערכו מסיבות נוספות, למשל ע"י ארגון עובדי צה"ל.

דווקא בנושא זה יכול היה צה"ל לקחת דוגמא ממשרד הבטחון, שגם בו סיים פקיד בכיר את תפקידו והוא מתעתד לצאת לשליחות בחו"ל. הפרידה מפקיד זה היתה צנועה ומכובדת.

21.1.86

במילכוד הליכוד

לא אחת חוזרת ונשנית השאלה עד מתי יהיה ראש הממשלה נתון במילכוד הליכוד.

בזירה המדינית מנסים הליכוד בלי הרף לתקוע מקלות במדיניותו של שמעון פרס. השר־בלי־תיק משה ארנס אמר לג'ורג' שולץ, בהיותו באחרונה בארה"ב בשליחותו של ראש הממשלה, שלא אחר אשליותיו של פרס שהליכוד יסכים אי־פעם לוועידה בינלאומית או לליווי בינלאומי כלשהו. לפי גירסתו של ראש הממשלה, בעניין הסכסוך הישראלי ערבי. כל עוד הליכוד בממשלה, לא יוגשמו רצונותיו של פרס, ונא לא לשכוח שהרוטאציה על הסף.

הליכוד זומם ווומם לטרפד את השיחות עם מצרים. והוא מחכה ליום שראשות הממשלה תעבור לידיו. הליכוד דבוק במדיניותו שאין לוותר על אף שעל ביהודה ושומרון. המיועד לראשות הממשלה משמיע מפעם לפעם נאומים לאומניים שוביניסטיים. הליכוד עורך ביקורים פרובוקאטיביים בהר הבית. ושוב, שרי הליכוד משמיעים פה ושם נאומים המתעלים את המדינה במדרון העימות עם המדינות השכנות. זוהי מדיניות של לנצח תאכל חרב. לכל אלה אוטם פרס את אוזניו. וכידוע, גדול מומו של האוטם את אוזניו ממומו של החרש.

בתחום החברתי, נחרצת דרכו של הליכוד לעשוק את העובדים. התוכנית הכלכלית מועמסת כל כולה על כתפי העובדים, ששכרם נשחק ונטחן עד דק. שר האוצר מסרב להטיל עול כלשהו על עתירי ההון. הפער החברתי בישראל הוא הפער העמוק ביותר הקיים במדינות הקאפיטליסטיות. כל אלה — פרי מדיניותה של ממשלת האחדות הלאומית.

עד מתי איפוא יהיה ראש הממשלה נתון במילכוד הליכוד?

פנחס טובין, תל־אביב

אזרחות כבוד לזובין מהטה

ב"על המשמר" מיום 13 בינואר התפרסמה ידיעה של חנה קים תחת הכותרת "למרות התנגדות חרות — מהטה אזרח כבוד של ת"א".

ברצוני להדגיש, כי סיעת "חרות" במועצת העירייה מעולם לא התנגדה להענקת תואר אזרח כבוד של ת"א לזובין מהטה. ולכן, גם לא הצביעה נגד הענקת תואר אזרח כבוד למנצח.

פרידה שטראוס,
ע/לדובר עיריית תל־אביב

חנה קים מגיבה:

בישיבת סיעת "חרות", שנערכה ימים מספר לפני אישור הענקת תואר הכבוד במועצת העיר, התנגדו כל החברים למדיניות הענקת תארי הכבוד בעיר. כשאחת הדוגמאות לכך היא זובין מהטה. חברי הסיעה הצטרפו לדעתו של איתן סולמי, שדרש דיון מעמיק בנושא זה בקואליציה העירונית. מי שלא נכח בישיבה זו הוא אריה קרמר, ראש הסיעה, ששהה בחו"ל, ואולי לכן הוא הופתע מן הידיעה.

ארכיאולוגיה בירושלים

בטור "צלצול מהיר" של אתי ורונאל ו"על המשמר" (9.1.86) תיאר מאיר בן־דב אותי ואת מחקרי במלים "אין לו מושג וחצי מושג בארכיאולוגיה, ולמחקריו הבסיסיים על מיקומו של קודש־הקודשים, אין שום בסיס ארכיאולוגי".

מחקרי על "בתי המקדשים" בירושלים, הנמשך כבר 11 שנה, מבוסס על שילוב העדות הארכיאולוגית בחצר המקדש והמקורות הספרותיים לפי השיטה המקובלת במדעי הטבע. אחת התוצאות העיקריות של המחקר היא, שכיפת הסלע ובניין אל־אקצא לא נבנו על מקום המקדש.

למעלה מעשרים מאמרים כבר התפרסמו בנושא בכתבי־עת שונים, בהם כתב העת היוקרתי "פלשתין אקספלוריישן קוורטרלי". הארכיאולוגית המנוחה קתלין קניון, כתבה תגובה למחקרי: "לכאורה, מאמרך נותן פתרון פיקח ביותר למיקום המקדש השני". ופרופ' סטריינג' מארה"ב כותב לי: "אני מברך אותך על המאמר הבהיר והשימושי בניתוח ארכיאולוגי".

אשר לדבריו של בן־דב, כי אין שום בסיס לטענה בדבר פגיעה בממצאים ארכיאולוגיים בחצר המקדש — לא לחינם הכינותי לפני כשנה רשימה המונה 32 מהם שנפגעו (הריסה, כיסוי בעפר, טיח ואריחי־אבן), לפי בקשת משרד החינוך והתרבות. אחד מהם, רצפת אבנים כבירות, מתואר כממצא ארכיאולוגי בספרו של החוקר הדגול ב. בגטי, על מיקום המקדש בירושלים (עמ' 13).

אשר ז. קאופמן,
האוניברסיטה העברית, ירושלים

אין המערכת אחראית לתוכן המכתבים המשולחים אליה

מאת שלי יחימוביץ'

חשד לנדיבות־לב נבדק במשטרה

עוד לא התאוששנו מחילולת המבות, מהעסקות השחורות והשמחה הגדולה של הבבא־סאלים למיניהם בעיירה נתיבות, וכבר התבשרנו על חשד לפלילים בעיירה.

היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה, חוקרת בימים אלה את תלונתו של אליהו פרץ, חבר מועצת נתיבות. מתלונתו של פרץ עולה, כי הליכוד בעיירה גילה נדיבות־לב רבה כלפי נצרכים, ימים אחדים לפני הבחירות האחרונות במועצת הפועלים. הנדיבות היתה על חשבון כספי הציבור, אולם נזקפה לזכות פעילי הליכוד. חודש לפני הבחירות להסתדרות, הורה ראש המועצה, יוסף אבו, המכהן מטעם הליכוד, על פתיחת חשבון בנק מספר 67000/61 בבנק לאומי בנתיבות. החשבון נמצא על שם "בית היוצר", קרן גמילות חסדים. מען בעל החשבון: המועצה המקומית נתיבות. מועצת נתיבות או הנהלתה לא אישרו מעולם חשבון כזה.

כעשרה ימים לפני הבחירות, הפקידה המועצה 1450 שקלים חדשים בחשבון בנק זה. במקביל, פנו שלושה פעילים מסניף הליכוד בנתיבות אל מזכיר המועצה המקומית, מימון אבוקסיס, אף הוא חבר הליכוד, והמליצו בפניו על נזקקים הזכאים לתמיכת הקרן. אבוקסיס והגזבר, ברוך אזולאי, מונו לתפקיד מורשי חתימה לחשבון, על־ידי יוסף אבו. כתב המינוי — פיסת נייר בכתב־יד — נבדק כעת על־ידי המשטרה.

חמישה ימים לפני הבחירות, חולקו לעשר משפחות נזקקות דמי תמיכה בסך חמש מאות שקלים חדשים לכל משפחה. ההמחאות נמסרו לנזקקים על־ידי פעילי ליכוד, ביניהם מועמד הליכוד לראשות מועצת הפועלים, יחיאל זוהר.

החומר שהעביר חבר ועדת הביקורת של המועצה, אליהו פרץ, לידי המשטרה נבדק כעת ביסודיות. שתי משפחות מוכנות להעיד כי קיבלו את ההמחאות.

ראש המועצה, יוסי אבו, אומר: "יכול להיות שהיו אי־סדרים, אבל לא היה שוחד בחירות. האופוזיציה מנסה לנפח".

השוק בנתיבות – חילולה נגמרת, והילולה באה

יהודי וטוב לו

גם בבאר־שבע משליכים אבנים על אוטובוסים של "אגד". פעמיים ניצלו נוסעים יהודים מפגיעות אבנים שהשליכו נערים לעבר האוטובוסים. אלא שבמקרה זה, גם מיידי האבנים היו יהודים, וזה מה שעושה את ההבדל.

בשבועות האחרונים נעצרו שני נערים בני 17 וצעיר בן 21, אליהו אטל, כולם תושבי באר־שבע. שני הקטינים השליכו אבנים אל אוטובוס שנסע ב"דרך הנשיאים" בעיר. חלונות האוטובוס נופצו. אליהו אטל השליך אבן אל שמשתו הקדמית של אוטובוס שהעלה נוסעים בתחנה המרכזית בעיר. השמשה נופצה, ורק במקרה לא נפגעו נוסעים משברי זכוכית.

שני הקטינים היו עצורים יום אחד ושוחררו בערבות. אליהו אטל נעצר על־ידי שופט השלום, יצחק זלצמן, לשבעה ימים. במהלך המעצר — קבע השופט — יוכל הצעיר להשתחרר כדי להיות נוכח באזכרת רווז.

שניים מתוך שלושת מיידי האבנים הם קטינים. הם, לבטח, לא יגיעו אפילו לשירות המבחן. "מעשה קונדס", בוודאי יגידו, כשיפטרו אותם מכל עונש. הבוגר יקבל, במקרה הגרוע, מאסר על תנאי. על שליחתם לכלא או על אטימת בתי־משפחותיהם, לא יחשוב, מן הסתם, איש. למיידי האבנים בבאר־שבע יש מזל: הם יהודים.

סוזי מעדיפה גברים

בין באר־שבע לקיבוץ חצרים, ישנה פינה סודית שהיא גן־עדן קטן בשממה המדברית.

הפינה היא גן־חיות קטן, המוקם עתה על־ידי משוגע אחד לדבר, זואולוג בשם חיים סיוון. בגן החיות הזה יש, בינתיים, עשרות סוגים של ציפורים נדירות, קופים, צבי ענק, נמיות, נחשים, דגים, צבאים.

ברוח הזמן, נעשית בניית הגן בסימן קיצוצים. כל הכלובים והמיתקנים נבנו משיירי בניין ומפסולת שהושלכה אל הרחוב או שנלקחה ממחסני העירייה. פרויקט שלם באפס תקציב.

כוכבת הממלכה היא סוזי, בבון ממין נקבה. לסוזי יש העדפות ברורות. היא נועצת מבט חודר בגברים המתקרבים לכלובה, נוטלת את ידם, מנסה אותה בקפידה בעזרת שיניה, נותנת לקיקה אחת והברית נחתמה. אחר־כך תשמיע אנקות שמחה ותפנה את ישבנה האדום לליטוף. נקבות אנושיות לא יזכו אצל סוזי אפילו במבט אחד.

לפני שבוע החזיק חיים סיוון בזרועותיו קוף שנמלט מכלוב. סוזי צפתה באירוע ולא מחלה על הבגידה. חיים הצטרף לרשימת המוחרמים. ממרומי משכנה היא מקפידה בקטנוניות. ששום בעל־חיים לא יקבל תשומת לב רבה מזאת שמקבלת היא.

את סוזי ואת השאר, אפשר יהיה לראות תוך כמה חודשים — עם פתיחת הגן — תמורת תשלום סמלי. בבאר־שבע דלת האפשרויות. כל אופציה נוספת לעשות משהו עם הילדים בשבת בבוקר — היא חגיגה.

ערבית מדוברת לשופטים

שופטי בתי־המשפט המחוזי והשלום בבאר־שבע, מקבלים אחת לשבוע שעור בשפה הערבית. לא כל השופטים זקוקים לשעור הזה. נשיא בית־משפט השלום, יעקב רבי, שופט השלום יואב בירון והשופט המחוזי יצחק בנאי — שולטים בערבית על בוריה.

שאר השופטים מוצאים עצמם לעתים תכופות במצב של חוסר קומוניקציה מוחלט עם החשוד / הנאשם / הנתבע. בתי־המשפט בבאר־שבע משמשים אוכלוסיה רחבה של בדואים. תכופות, לובשים משפטים בהם מעורבים בדואים, אופי של שיח־חרשים. תנועות ידיים, העוויות פנים, גיוס מתורגמנים מתנדבים ממסדרונות בית־המשפט.

השעור בערבית, הוא, אפוא, הכרח בעבור השופטים בבאר־שבע. הוא מעיד גם על רצון כן להבין את באי בית־המשפט. השעורים, אגב, מתבצעים, על חשבון זמנם הפרטי של השופטים, בשעות הערב המאוחרות.

ביום שישי האחרון, החליט המורה לערבית, אברהם רובינזון, לשנות את מתכונת השעור. השעור קוים הפעם במוזיאון הבדואי שבמרכז ג'ו אלון, בקיבוץ להב. נבחן אל מקווי, מצוות ההדרכה של המרכז, סייר עם השופטים במוזיאון, הם התארחו גם ב"אוהל של סאלם" — שותף שמ־דיבר במקום, וקיבלו שעור בערבית כשהם יושבים על השטיחים.

במרכז ג'ו אלון אמרי "שהשופטים גילו סקרנות ועניין, והיו עימה במיוחד. את השעורים הבאים י... "שופטים לקבל בין כותלי בית־המשפ...

מאת יצחק שור

במקום מבחני מישכל

ציבור הפסיכולוגים המאורגן בישראל נרעש לאחרונה מדו"ח ועדה בראשות המדען הראשי של משרד־החינוך, הפרופ' יוסף באשי, שפסלה עקרונית את השימוש ב"מבחני כושר קיבוציים", שהם סוג של מבחני מישכל, לפחות בגנים ובכיתות בית־הספר היסודי. מבחנים אלה, הנקראים לעתים גם מבחנים פסיכומטריים, נערכים בידי מכוני מחקר או שירותים עירוניים לצרכי אבחון וייעוץ ובדיקת רמת ההישגים הכללית והאישית. הוועדה המליצה לפני המנכ"ל, שבתי־הספר יתחילו להשתמש במבחני הישגים רגילים, קרי — מבחני ידע.

בעקבות דו"ח הוועדה, שהונח על שולחן המנכ"ל ב־18.9.85, יזם פרופ' ראובן פוירשטיין, מבית־הספר לחינוך של אוניברסיטת בר־אילן, יום עיון על הנושא: "ויתור על מבחני כושר קיבוציים, סיכוי וסיכון". יום העיון נערך השבוע באוניברסיטת בר־אילן, והוצגו בו שלוש עמדות: עמדת שוללי המבחנים הפסיכומטריים, עמדת חסידיהם, ועמדה אלטרנטיבית לשיטה הנוכחית, שהציגו פרופ' פוירשטיין ותלמידיו.

כמה מן הדוברים, פסיכולוגים ויועצים, התגוללו על המנכ"ל, שנכח באולם, והאשימו אותו בהתבטלות בפני הבג"ץ, בפחד מפני ההורים ובעוינות לפסיכולוגים. מה יכול לענות אליעזר שמואלי כאשר מאשימים אותו בכיבוד החוק, בענווה כלפי ההורים, בגישה דמוקראטית ובמאבק נגד פיטורי פסיכולוגים ויועצים, שאין לו אחות? בניגוד לעמדתו של פרופ' אלחנן מאוניברסיטת תל־אביב סבור שמואלי, כי חובתו היא לדווח להורים על תוצאות מבחנים שנערכים לילדיהם במסגרת בית־הספר.

בחוזר ששלח המנכ"ל לבתי־הספר (26.12.85) הוא הורה למנהלים ולמחלקות החינוך העירוניות להפסיק מייד את עריכתם של מבחני הכושר הקבוצתיים לכל התלמידים בכיתות א'־ו'. הנהלים המתייחסים לעריכת מבחני כושר קבוצתיים לתלמידי הגנים ולכיתות ח'־י"ב התפרסמו במועד מאוחר יותר. נודע לי, שמגמת המשרד היא לאפשר עריכת מבחנים פסיכומטריים מסוגים שונים במעבר מח' לט', או מט' לי' לצורך שיבוץ.

"הכלי מסובך"

מי שביטא את עמדת הפסיכולוגים היה חבר הוועד המרכזי שלהם, פרופ' יהודה אמיר. הוא התרגש בעיקר מדו"ח ועדת באשי, אשר פסלה את "הכלי", את המבחן, משום שהוא שלילי ושומר נפשו ירחק ממנו. הפרסומים בכלי התקשורת, אמר פרופ' אמיר, גרמו נזק כבד, בכך ששברו את אמינות הכלים

ועדת־באשי פסלה מבחנים פסיכומטריים לילדי בתי־הספר היסודי. פרופ' פוירשטיין מציע במקומם אסטרטגיית אבחון שתבדוק את כושר ההשתנות של הילד ולא את הישגיו המאניפסטיים

הפסיכולוגיים בקרב הציבור הרחב. האמת היא, לדבריו, שהמבחנים הללו דווקא מאתרים בעלי פוטנציאל גבוה, שהישגיהם בלימודים נמוכים ולפיכך יש להשקיע בהם מאמץ חינוכי מיוחד.

השיב לו פסיכולוג אחר, ממחייבי דו"ח באשי, ד"ר שלמה קניאל: הצרה היא, שמנהלי בתי־הספר העל־יסודיים מדביקים את תוצאות המבחן על גבו של התלמיד, בלי שהוא יודע שמודבקת על גבו תווית. עם התווית הזאת, סטיגמה בלעז, מתרוצץ התלמיד מבית־ספר תיכון למשנהו, עד שהוא מתקבל.

מי שנתן את התשובה הטובה ביותר לשוללי הדו"ח היה חבר הוועדה, פרופ' עזר שילד: תפקידו של בית־הספר איננו לאבחן ולמיין, אלא ללמד. המורה בכיתה זקוק למבחני הישגים כדי שיידע מה הם הישגי תלמידיו ומה עליו לעשות כדי לשפרם. החלטתה של ועדת באשי, לשלול את השימוש במבחנים הפסיכומטריים, לא התייחסה לאיכות המבחנים. אמות־המידה של הוועדה היו חינוכיים ולא פסיכולוגיים.

אשר לאיתור בעלי הפוטנציאל הגבוה ביחס להישגיהם הממשיים, אני יכול להרגיע את פרופ' יהודה אמיר: כל מורה בכל כיתה יכול להבחין היטב ברמת תלמידיו ובפער בין היכולת להישג. הוא גם מסוגל לשבץ כל תלמיד בכיתה או בקבוצת ההקבצה המתאימה לו, בלי עזרת פסיכולוג או יועץ. אלא שלמנהלים ומחנכים רבים נוח יותר להסתתר מאחורי גבו הרחב של הפסיכולוג, כדי שהוא יהיה "שומר הסף" של בית־הספר היוקרתי. לפסיכולוגים וליועצים לא תחסר פרנסה גם כאשר יבוטלו המבחנים הפסיכומטריים לסוגיהם. הם עוסקים בילדי החינוך המיוחד, במצבי לחץ, בסיוע למורים בטיפול במופרעים ובעיקר — בשינוי עמדות המורים כדי שהחריגים לא יישלחו לארץ גזירה, אלא ישולבו, ככל האפשר, במסגרות הרגילות.

אכן, הכלי, המבחן הפסיכומטרי, הוא מסוכן משום שמשתמשים בו רק כדרך אבחון סטיגמטית. אין מתחשבים בהישגי הילד בבית־הספר אלא בפוטנציאל שלו בלבד, המזכיר את "מנת המישכל".

נגד אבחון סטאטי

פרופ' ראובן פוירשטיין הגדיר את המלצות ועדת באשי כ"סור מרע", אך לדעתו "עשה טוב" לא הגיעה הוועדה. לדעת פוירשטיין מכשיר האבחון, המבחנים הפסיכומטריים כמו מבחני האינטליגנציה למיניהם, אינם מתאימים להערכת רמתם השכלית של ילדים השייכים לקבוצות תרבותיות וחברתיות נחשלות.

דרושה, איפוא, אסטרטגיית אבחון אחרת שתבדוק את כושר השתנות הפרט ולא את הישגיו המאניפסטיים. במקום לקבל מן הילד הנבחן תשובות של כן ולא, יש לבדוק את כושרו ללמוד, להשתנות, לרכוש. כאשר הילד איננו מבין שאלה, תפקיד המורה הבוחן הוא לעזור לו להבין את השאלה ואת המושג החסר לו, כדי שיהיה מסוגל להתמודד עם הבעיה. חובתו של הבודק היא להתערב באורח פעיל בהתנהגותו האינטלקטואלית של הנבחן החלש, כדי לאתר את דפוסי תגובתו הנחשלים, אשר אחראים לכשלונו, ולסייע לו ברכישת דרכי עבודה נאותות. ייתכן שהסיוע לילד מושגים כמו ימין־שמאל, למעלה־למטה, יחס אוהד ומקל של הבוחן, המורה, יכולים לסייע לילד הנבחן להשתחרר מתחושת ייאוש ואימפולסיביות. שיטתו זו של פרופ' ראובן פוירשטיין מונהגת זה עשרות שנים במוסדות עליית־הנוער. שיטה זו מחייבת את הפסיכולוג והמורה להפסיק לצלם מצבים סטאטיים ולהתחיל להתערב ולשנות את התנהגותו וביצועיו הקוגניטיביים של הילד החלש.

בן י"ח — לחשבון

הסטאטיסטיקה הרשמית יודעת לספר, שעשרה אחוזים מכלל בני הנוער היהודים בישראל הם בעלי "השכלה" של אפס עד ארבע שנות לימוד. נערי "המרכז הלימודי לנערים עובדים", הנמצא סמוך לתחנה המרכזית הישנה במרכזה של ירושלים, אינם שייכים לסטאטיסטיקה הזאת. בתעודותיהם נרשם שהם בעלי "השכלה" של 7—9 שנות לימוד.

במרכז הלימודי, השייך לתנועת הנוער העובד והלומד ולמשרד העבודה והרווחה, שוקדים כ־120 נערים ונערות גילאי 15—18 על ראשית הקריאה והחשבון לפי חומרי לימוד מיוחדים לפיתוח חשיבה מופשטת, שהוכנו בידי צוות בראשות פרופ' ראובן כהן־רז, מבית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית.

כיצד קורה, שנער מבלה בבית־ספר שבע עד תשע שנים ואינו יודע את יסודות הקריאה והחשבון? מנהל המרכז הלימודי, רמי סולימני, אינו מאשים את המורים בבתי־הספר הרגילים: "אני עצמי כיהנתי כמורה לגיאוגראפיה בתיכון רגיל. בכל אחת מן הכיתות שלימדתי נמצאו כ־40 בני נוער. מטבע העניין רצתי משיעור לשיעור ומכיתה לכיתה. עסקתי בחומר הלימודים, ומעט מאוד בתלמידים. מי שלא הכין שיעורים רשמתי אותו. הגעתי לרוב הבינוני ולמיעוט החזק. לא הגעתי לשוליים הקשים. לרוב התלמידים היה גב בבית. החלשים היו זקוקים לאוזן קשבת ולטיפול החורג הרבה מעבר ללימודים. נערי השוליים חיים במשפחות מרובות ילדים, בבלוקים גדולים ומאוכלסים. האם מטופלת בתינוקות ואין לה ראש לגדולים. לא תמיד האב עובד, ואם הוא עובד, לעולם הכסף איננו מספיק. הבית אינו נותן לנער שום תמיכה רוחנית, מוסרית, נפשית. הנער מפגר בלימודים, צובר "שליליים" ונושר. הוא סובל מדימוי עצמי נמוך ומשתדל לשכוח את בית־הספר והמורים".

נערים כאלה, מספר רמי סולימני, מופנים ל"מרכז הלימודי לנערים עובדים" על־ידי עובדי חבורות הרחוב, מזכירי הנוער העובד, עובדים סוציאליים, קציני שירות מבחן לנוער ועובדי השירות לנערה במצוקה. בשיחה הראשונה עם מורי "המרכז" מסתכל הנער על המורים בחוסר אמון מוחלט, ולעתים בגיחוך: "מה אתם רוצים ממני. אני לא רוצה ללמוד. לא רוצה לשמוע ממורים ומבית־ספר, תעזבו אותי". נערים גילאי 13—15 נכנסים לכיתות קלט, שם הם לומדים שישה ימים בשבוע. בכיתות הקלט מצאים כעשרים "פליטי" חוק לימוד חובה, שנשרו ממסגרת החינוך הפורמאלי, והם צעירים מכדי להיכנס לעולם העבודה. בגיל 15—18 נכנסים הנערים למסגרת "המרכז הלימודי לנערים עובדים", המורכבת מכיתות בנות 10—15 נערים ונערות. הללו לומדים יום אחד בשבוע וביתר הימים הם עובדים, בעיקר בשליחויות ובשוליות. נערים מובטלים מגיעים ל"מרכז" מדי יום. המסגרת היא לימודית ומועדונית כאחד.

ביקורי בחדרי הכיתות אינו מפריע לנערים. כל אחד מהם עסוק בתוכנית הלימודים האישית שלו — אחד לומד קריאה, אחד חשבון, אחר אנגלית, ואחת גיאוגראפיה. לרשות החניכים עומדים כרטיסי עבודה שהכינו המורים במשך ארבע השנים האחרונות. המחנך הוא גם מורה וגם מדריך. הוא מבקר במקומות העבודה ובבתים במידת הצורך, הוא נעזר בשירותיהם של אנשי היחידה לחבורות רחוב, "אל סם", התחנה לבריאות הנפש ועוד.

נער שהתקדם יפה בלימודיו מופנה לאחר שנה־שנתיים למסגרת קדם־צבאית, "גדנ"ע חניכים" וכיוצא באלה. לאחרונה ערכו נערי הקלט, ביוזמתו ובהדרכתו של נסים ה..., ובשיתוף עם הגדנ"ע, מבצע למען חיילי צה"ל בטרמפיאדה.

הנסיון שהצטבר במרכז הלימודי לנערים עובדים בירושלים, מאז הוקם לפני כשבע שנים, עניין את הג'וינט, ואנשיו הכינו תוכנית סיוע ומעקב אחר עבודת "המרכז", במגמה להפסיק לקחים ולהרחיב את זה של פעילות חינוכית על פני ישובים נוספים.

הקופסה הכחולה חוזרת

הקופסה הכחולה חוזרת, לאלף בתי־ספר ולמאות גנים — אמר [illegible]

21.1.86

בעריכת צביה בן־שלום

מה עושות האחיות כשאינן שובתות

משמרת בוקר

(שיחה עם אחות מוסמכת)

איזו משמרת את רוצה שאתאר לך? בוקר? סתם יום של חול? בבקשה.

אז אני מגיעה ברבע לשבע, לובשת מדים. אצלנו נוהג להקדים, כדי לשחרר בזמן את המשמרת הקודמת. בשבע, בערך, אני מקבלת את המחלקה. עוברת עם אחות ממשמרת־לילה לאורך הפרוזדור, חדר־חדר, חולה־חולה,

אני נכנסת לחדר, אומרת שלום גדול ומחכה שיענו. זה לא סתם נימוס, זה איסוף נתונים...

לספר מה היה איתו בלילה. זה נקרא דיווח בע"פ. בשבע־ורבע אני מתיישבת לקרוא דו"חות בכתב. מי שלא הספיקה לאכול בבוקר זה הזמן שלה לספל קפה. אבל אל תכתבי את זה כי יגידו שהאחיות כבר שותות להן קפה על הבוקר. לא חושבים שממילא אני צריכה לשבת איזה רבע שעה, לקרוא דו"חות. אז מה זה משנה — סיגריה. או קפה?

בשבע־ורבע, רבע־לשמונה — מתחילים בסידור בוקר. מה זה סידור בוקר? מה איתך? אף פעם לא שכבת בבית־חולים? רוחצים את החולה, מסדרים את המיטה, את החדר... טוב, בוא אתאר לך שלב שלב. אני נכנסת לחדר, אומרת שלום גדול ומחכה שיענו. זה לא סתם נימוס, זה איסוף נתונים. לפי התשובות, לפי נימת הקול אפילו, אני מעריכה איך כל חולה מרגיש, מה המצב שלו, ומחליטה במי לטפל ראשון. אני מורידה כל חולה מהמיטה, מלווה אותו לשירותים, רוחצת אותו, או עוזרת לו להתרחץ. מי שלא יורד — מביאה לו סיר ורחצה, רוחצת אותו במיטה... המגמה היא להוריד את כולם מהמיטות אבל לא את כולם אפשר. כמובן... מי שלא יורד — מסדרים לו את המיטה כשהוא עליה ולזה צריך שתי אחיות. כן, לסדר מיטה זה כולל החלפת סדינים. לא, אחיות לא שוטפות ריצפה. יש ... איך שכל המיטות מסודרות כבר נכנסים ושוטפים.

איך שהחולה רחוץ הוא מקבל ארוחת בוקר.

כן, שכחתי להגיד. בזמן שהאחות בסידור בוקר, מישהי מכינה את הארוחה. ... את עורכת על השולחן בפינת אוכל. ... — האחות צריכה לעשות את זה לפני שהיא מתחילה בסידור ורק אחר־כך

האידיאל הוא אחות אחת לחולה אחד, אבל זה חזון אחרית הימים. כל בית חולים ישמח אם תהיה לו אחות לחדר של 3־4 מיטות. אני קונה אחות לשני חדרים של 3 מיטות כל אחד

היא נגשת לטפל בחולים אם הכל הולך חלק. לא, לא אמרתי שאחות אחת עושה את הסידור של כל המחלקה. זה בכלל תלוי עכשיו במספר החולים, במצב החולים. ... שונים קצת, בכלל, לכל בית־חולים נהלים אחרים. אני מדברת על המחלקה שלי. ... במחלקה 40 עד 50 חולים, 7 ... ארבע אחיות, אם עובדים לפי רוטינה. טוב,

אסביר: המגמה בסיעוד היא לעבור בשיטה פרימארית. שיטת ההפקדה. כשאחות אחת, קבועה, מופקדת על מספר חולים במשך כל המשמרת ודואגת לכל צרכיהם. האידיאל זה אחת על אחד, אחות לכל חולה, אבל זה חזון אחרית הימים. כל בית־חולים יחתום בשתי ידיים על אחות לחדר של שלושה־ארבעה חולים. את יודעת מה? אני קונה גם אחות לשני חדרים של שלושה חולים כל אחד. כדי שהמחלקות תעבודנה לפי השיטה הפרימארית צריך אחות על שישה־שמונה חולים. חוץ ממקרים של טיפול נמרץ, שזאת פרשה אחרת. גם בכירורגית זה סיפור אחר. אנחנו בפנימית, כן?

לפי השיטה הרוטינית — וזה המינימום שבמינימום, דרושות שתי אחיות לסידורים בחדרים, ועוד אחת שתחלק תרופות לכל המחלקה ואחראית המחלקה, שלמעשה עושה את כל מה שהאחרות לא מספיקות. ואם יש במחלקה חדר של טיפול נמרץ, או חדר של מונשמים — חייבים להציב אחות מיוחדת רק לחדר זה. לשני חדרים כאלה, שלושה חולים בכל אחד — זה כבר השיא. מה השעה?

זהו, כעשר נגמר הסידור. הדודות של יע"ל, שייחיו. מחלקות תה לחולים. אפשר להתיישב על כוס קפה ופרוסת לחם. תכתבי, תכתבי! שיגידו שהאחיות כל היום רק שותות קפה! אצלנו האחיות מביאות סנדוויצים מהבית, כי בית־החולים לא שולח אוכל בשביל הסגל.

במשמרות ערב וליל, שהן פעילות פחות, מקצצים בכוח־אדם עד למינימום, שתי אחיות למשמרת, בלילה גם אחת. לא הייתי רוצה לקבל התקף לב בלילה במחלקה פנימית

לפעמים נשאר מהאוכל של החולים. בטח. יש חדר־אוכל של הסגל. יש גם מחלקות השולחות לשם את האחיות אחת־אחת, לרבע שעה לאכול אוכל מסובסד ומגעיל.

עכשיו עשר ורבע. כן? מתחילים בחלוקת תרופות וכטיפולים.

סליחה. זה לא בדיוק נכון. בטיפולים התחלנו עוד בזמן סידור הבוקר, סימולטאנית. חלק מהטיפולים עושים לחולה על הבוקר, איך שרוחצים אותו. אחרי עשר עושים את סידורי העירויים, זה האינפוזיה, תרופות I.V. — אלה תרופות שמחדירים לתוך הנוזל של האינפוזיה, תחבושות מחממות זה טיפול נגד דלקת ורידים. מורידים לחץ דם, מוציאים תפרים, מזריקים זריקות, שוטפים זונדות... הטיפול בפצעי לחץ נעשה בבוקר. גם חלק מהאינפוזיות והחצת זונדות, כבר אמרתי...

במקביל שולחים את החולים לטיפולי חוץ.. לא? עוד ב־8 בבוקר מתחילים לשלוח חולים לטיפולי חוץ: רנטגן, רופאים מיקצועיים עם מיכשור מיוחד, פיזיותראפיה, כל מיני... יש שיוצאים בליווי סאניטר, או בן־משפחה, אבל יש טיפולים המחייבים ליווי של אחות, וזה מצמצם את הצוות.

בעשר וחצי, לפעמים ב־11, מתחיל ביקור רופאים.

לביקור רופאים מתלווה אחות אחראית והאחות המטפלת בחולה, אבל כיוון שמעשית אין אחות אחת שמטפלת בחדר — או כל האחיות מתלוות. ב־11.30 הולכת אחת האחיות להכין ארוחת־צהריים. רגע, שלא יובן שביקור רופאים נמשך שעה, זה סיפור של שעתיים, לפחות, לפעמים הוא מתחיל כבר ב־9 בבוקר, לפעמים נמשך עד אחרי 12 — אבל בינתיים עושים דברים אחרים... בעיקר מגרשים את המבקרים, אם את רוצה לדעת!

ב־12 — ארוחת־צהריים. מגישים לחולים בפינת אוכל, או ליד המיטה. מה שאלת? מתי האחיות אוכלות? סליחה? מה זה? יש מלחמה? האחיות עוסקות. בביצועים של הוראות הרופאים, אחרי הביקור, ומה שנכון — זה

הזמן לשבת קצת ולחטוף סיגריה או כוס קפה, בזמן שמעיינים ברשימות: האחרות עוסקות בארוחת־צהריים של החולים, צריך להגיש ולהאכיל — זה סיפור שנמשך עד אחת, ומ־12.30 מעלים למיטה את מי שגמר לאכול. עכשיו מודדים חום־צהריים פלוס דופק ולחץ־דם, אם צריך, ומחלקים את תרופות־הצהריים, כולל זריקות.

אחות (לא המרואיינת) מטפלת בחולה מונשם. צילום: לובה רשף

סליחה, שכחתי. ב־12 לוקחת אחת האחיות בדיקות דם ושתן של חולי סוכרת. מה השעה?

עכשיו אחת־וחצי וכל החולים במיטות, לקחו תרופה. מתחיל סידור צהריים. עוברים על המחלקה, מחליפים שקיות שתן, שכחתי להגיד שאת זה עושים גם בסידור בוקר, מחלקים תה, מסדרים את החולים במיטות, שיהיה להם נוח ונעים, זה סיבוב מהיר כזה... לוקח שעה. ב־2.30 מתיישבים לכתוב דו"ח אחרי כל פעולה. אבל אצלנו — בסוף היום. זה הזמן לקפה, את רואה — תכף יגידו שהאחיות כל היום שותות קפה! יש אפילו מחלקות המאפשרות לאחיות לרדת, בין 12 ל־14, לרבע שעה, לחדר אוכל. לארוחת הצהריים. אמרתי לך שיש שם ארוחות מסובסדות ומגעילות. ברבע לשלוש, עד חמישה לשלוש מגיעה משמרת ערב. מדווחים להן בעל־פה, מוסרים את המחלקה. תראי איך שהיום עבר!

עכשיו שימי לב: הסצנאריו שתיארתי לך זה יום רגיל, כששום דבר מיוחד לא קורה, כשאין שיבושים ואין פאנצ'רים. במציאות כמעט אין ימים כאלה! מה עלול לקרות? בסדר, נתחיל מהקל. אחות לא מגיעה, מטלפנת, מודיעה שהיא חולה, שהילד חולה, שהמטפלת לא הגיעה והבעל במילואים.

אמרתי לך שבמחלקה כמו שלנו צריך שמונה אנשי צוות? למעשה — מסתדרים עם שישה וארבעה זה המינימום. אחת לא באה — פיצוץ! מה עוד משבש? חולים קשים מאד, מונשמים, חולי־גב מרותקים למיטה, עומס בקבלת חולים, טלפון מהגננת שהילדה חולה, שאמא תבוא מהר לקחת אותה, מלחמה עם המשפחות הנדחפות פנימה כשרק מישהו פותח את דלת המחלקה, כולם באו מבאר־שבע, או מקריית־שמונה, או מאילת. וכולם רק לרגע! איך את, אחות רחמניה, יש לך לב לזרוק אותם? פאנצ'ר רציני יותר: החמרה במצב של חולה, מישהו התעלף פתאום, התקף־לב. עוזבים הכל ורצים לטפל בו ! רק

המבקרים נדחפים פנימה כשרק פותחים את הדלת. כולם רק לרגע, כולם באו מאילת או מקריית־שמונה. איך את, אחות רחמניה, יש לך לב לגרש אותם?

כששני רופאים ושתי אחיות מתחילים לעשות לו החייאה — כל האחרים יכולים לחזור לשיגרה, ולפני כן צריך להרגיע את החולים, להזעיק מומחים, להודיע לרנטגן... כשכל זה קורה בבוקר — נכנסים ללחץ, אבל ממשיכים לסחוב. במשמרות ערב ולילה, שהן פחות פעילות, ומקצצים בהן בכוח־אדם עד מינימום — זה אסון. שתי אחיות במשמרת. אחת מהן מוסמכת. בלילה — לפעמים רק אחת. עד

זה הסצנאריו של יום רגיל, בלי שיבושים, בלי פאנצ'רים. במציאות אין ימים כאלה

שבא רופא, עד שמזעיקים צוות החייאה האחות מתחילה לבד לעשות עיסוי — אני לא הייתי רוצה להיות החולה שקיבל התקף לב בלילה!

עוד שיבושים? בבקשה: ביקור רופאים עם מנהל מחלקה פלוס סטודנטים לרפואה, או שלושה ביקורי רופאים ביום. או מה שנקרא "ביקור גדול": מנהל מחלקה, כל הרופאים, סטודנטים ומומלץ גם כל הצוות, אבל זה בלתי־אפשרי, כי מישהו צריך לעבוד. ביקור גדול נמשך כל היום, עומדים חצי שעה ליד כל מיטה של כל "מקרה מעניין". מדסקסים ביניהם באנגלית, קצת בלאטינית והחולה אפילו לא פותח את הפה. בקושי אמר שכואב לו...

אני רוצה שתדעי שהמחלקה שלנו מצופרת במידה מסויימת. יש לנו הדודות של יע"ל, שאלוהים יברך אותן. מחלקות תה בבוקר, עוזרות בהכנת אוכל, עורכות קניות לחולים, אומרות מילה טובה. ויש לנו גם

אין זמן לדבר עם החולה, כמעט לא עושים ראיון סיעודי, החולה מצלצל, צועק אחות, כואב לו, איך אני יכולה להפסיק החלפת עירוי ולרוץ אליו?

מזכירה רפואית. במחלקות אחרות זאת מתנדבת שירות־לאומי, והיא עושה את כל הטופסולוגיה של רישום, קבלת חולה ושחרור, ודואגת לשלוח בדיקות למעבדה ולביצוע הזמנה של תרופות. כשאין מזכירה כל זה עושה האחות, בנוסף למה שהיא עושה ממילא...

הגרוע מכל זה שהחולה לא מקבל תשומת־לב. מעט מאד, על כל פנים. לא עושים אנמנזה, זה ראיון סיעודי, כמעט ולא משוחחים איתו. לוקח זמן עד שהאחות יכולה לגשת למיטה כשמצלצלים. או קוראים לה, מאחרים במתן הטיפולים הקבועים והחולים יודעים בדיוק איזה טיפול מגיע להם ומתי. לפעמים לחולה לא נוח, הכרית לוחצת לו. או שהוא צריך סיר. או שרוצה לרדת — והוא צועק אחות, ואין מי שיגש. אני יכולה לעזוב באמצע החלפת עירוי ולרוץ? ויש כאלה שסתם רוצים תשומת־לב. מצלצלים, וכשאת באה אומרים: סתם רציתי לדעת כמה זמן יקח לך להגיע.

ועוד לא דיברנו על קבלת חולים, על מיטות שלא מתפנות. ועל מיטות בפרוזדורים, ועל כל מיני מיוחסים שרוצים יחס מיוחד ועל התיסכול שחולה שלך נפטר... עזבי, לא צריך. רצית לדעת סדר יום במשמרת אחת, סיפרתי לך. רק שלא תעזי לשאול אותי על המשכורת! את לא צריכה לספר לי. שפראיירים לא נותים...

הביאה לדפוס: צב"ש

הצעת התקציב לשנת הכספים 1986
(במיליארדי שקלים)

		אחוזים
הוצאות		
סה"כ כללי	30.194	100
תקציב רגיל	21.699	71.9
מימשל ומינהל	1.460	0.5
בטחון	7.295	24.2
רשויות מקומיות	487	0.2
שירותי חברה	4.404	14.6
כלכלה ומשק	859	2.8
תשלום ריבית	5.580	18.5
סיבסוד אשראי	694	2.3
רזרבות	920	3.0
תקציבי פיתוח	7.195	23.8
השקעות במימשל ומינהל	26	0.1
השקעות ברשויות המקומיות	492	0.3
השקעות בשירותי רווחה	426	1.4
השקעות בענפי המשק	913	3.0
תשלום חובות	5.515	18.3
הון חוזר ורזרבות	223	0.7
החזר חובות לבנק ישראל	1.300	4.3
אומדן הכנסות		
סה"כ כללי	30.194	100
מסים ותשלומי חובה	15,760	52.2
מזה מס הכנסה ומס רכוש	8,833	29.3
מסי הוצאה	6,297	20.9
ריבית ורווחים	627	2.1
תמלוגים	196	0.6
שונות	72	0.3
החזר הלוואות	188	0.6
הפרשות לפנסיה	37	0.1
מלוות בארץ	5.020	16.6
מלוות ומענקים בחו"ל	6.820	22.6
מקדמות מבנק ישראל	174	0.6
מקדמה למימון חוב לבנק ישראל	1.300	4.3

שירותי חברה ורווחה

פגיעה קשה בקשישים, נשים וילדים

שירותי החברה והרווחה יהיו ב־1986/87, על־פי הצעת התקציב, אחד המוקדים העיקריים לקיצוצים והטלת מיסים ואגרות. מגמה זו, הקיימת מאז 1983, מבוססת על פיטורי עובדים, צמצום פעולות, הטלת אגרות, חקיקה בתחום הביטוח הלאומי לצימצום קיצבאות וגימלאות ותשלומי העברה.

הקיצוצים מקיפים את כל קשת שירותי החברה, הרווחה, החינוך והבריאות, ומשקפים את החלטות הממשלה בשנים האחרונות, במיוחד ההחלטות שהתקבלו ביולי ובדצמבר 1985. היקף ההוצאה התקציבית הסתכם בכ־3.6 מיליארד דולר, כולל הוצאות הביטוח הלאומי. כ־46 אחוז מכלל ההוצאה הם תשלומי העברה של הביטוח הלאומי. 31 אחוז מיועדים לשירותי חינוך ו־11 אחוז מיועדים למימון שירותי הבריאות והרווחה. ההיקף הכולל של ההפחתות בתקציב בתחום החברתי, על־פי ההחלטות מדצמבר, הינו כ־156 מיליון דולר, כולל הפחתה בשעות חינוך, הטלת אגרות, מיסים או צמצום תשלומי העברה בהיקף של כ־130 מיליון דולר והיתרה צמצום בהוצאות רפואיות.

הקיצוצים בתחום החינוך מסתכמים בכ־47.5 מיליון דולר וכוללים: הטלת אגרת חינוך — 24 מיליון דולר, צמצום שעות הוראה או ויתור המורים על שכרם — 22 מיליון דולר; סגירת סמינרים למורים — 1.5 מיליון דולר.

בתחום הבריאות מסתכמות ההפחתות בתקציב בכ־23 מיליון דולר וכוללים הגדלת מס אחיד קופות חולים — 15 מיליון דולר; הקטנת תמיכה ממשלתית בקופות עם הטלת מס מקביל על עצמאים — 4 מיליון דולר; צמצום פעולות המשרד — 4 מיליון דולר.

ברשויות המקומיות יופחתו 14 מיליון דולר: פיטורי 874 עובדים — 5 מיליון דולר; הגדלת הכנסות מארנונה — 9 מיליון דולר.

בביטוח הלאומי יגיעו ההפחתות ל־68 מיליון דולר: הקטנת תוספת הוותק למקבלי קצבת זקנה — 30 מיליון דולר; המשך ביטול קצבת הילד הראשון — 30 מיליון דולר; מיסוי במקור של דמי לידה — 5 מיליון דולר, הרעת התנאים להחלפת רכב לנכים — 3 מיליון דולר.

נוסף על כך יקוצצו עוד כ־3.5 מיליון דולר ממשרד העבודה ושירותים אחרים.

כפי שצויין, המגמה של הורדת היקף ההוצאה התקציבית על חינוך, בריאות ורווחה איננה חדשה והיא מודגשת זה כ־3 שנים.

על־פי חישובי האוצר, אם משווים את תקציב השנה הבאה להוצאה של שנת 1984, הרי היקף של ההוצאה בתחום זה יקטן בכ־317 מיליון דולר, מהם 68 מיליון דולר בחינוך, 60 מיליון דולר בבריאות, 34 מיליון דולר ברשויות המקומיות ו־155 מיליון דולר בביטוח הלאומי.

מדינת הרווחה בנסיגה

המגמה המשתקפת היא, אם כן, של נסיגה ברורה בתחום החקיקה החברתית ובשירותי

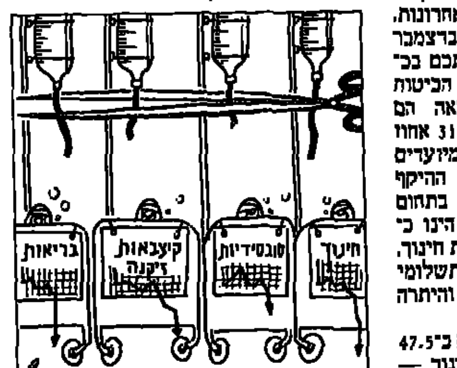

הרווחה. תופעה זו מתייחסת לא רק לפעילות השוטפת, אלא גם להכנת תשתית עתידית לשירותים אלה. כך החליטה הממשלה על הקפאת בניית מבני ציבור ב־1985, דבר שהביא למיתון הבנייה בתחומי החינוך, הבריאות והרווחה.

המשמעות של המגמה הקיימת מתבררת כאשר בוחנים את התפתחות שירותי החברה והרווחה באחוזים מהתל"ג. שיעור זה, שעלה במהירות וכהתמדה בשנות ה־70' המוקדמות, החל לרדת מאז 1982 וב־1984 הגיע ל־17.6 אחוז מהתל"ג, לעומת כ־20 אחוז בתחילת שנות ה־80'.

פירוט המגמות הקיימות על־פי תחומים מצביע על נסיון מצד האוצר להחזיר את השעון אחורה בתחום החברה, ולצמצם את מידת האחריות של המדינה על תחומים אלה, לבד מהשירותים המוענקים לשכבה של "מעוטי יכולת", אשר היקפה נקבע על־פי האוצר עצמו.

בתחום החינוך נדחתה הצעה לבטל את חינוך התיכון חינם, אך תוטל אגרה על הורים עם ילדים במערכת החינוך. ב־1986 תימשך המגמה של הגדלת התפוסה בכיתות החינוך, תוך ספיגת חלק ממרכיב הגידול [illegible] בכיתות קיימות.

המגמה היא, לגלגל חלק [illegible] למערכת על המורים. כך, למשל, [illegible] הלימודים תשמ"ז תהיה הפחתה של 500 [illegible] שעות הוראה. הנובעת מכך שמערכת [illegible] קיבלה תוספת של 42,000 שעות [illegible] כחלק מיישום דו"ח עציוני. אך [illegible] קיצצה 62,000 שעות הוראה. האוצר [illegible] שאם המורים יסכימו לתת שעת [illegible] שעת חינוך — ולמעשה יסכימו [illegible] משכרם — לא תיפגע מערכת [illegible] הניתנות לתלמידים בכיתה.

בתחום הפיתוח תחול האטה ניכרת [illegible] כיתות — ייבנו רק 170 כיתות [illegible] משמרת שנייה. על־פי גירסת האוצר, [illegible] יביא להגדלת התפוסה באותם [illegible] וסקטורים — קיבוצים והסקטור [illegible] בהם התפוסה בכיתות נמוכה.

לא צפוי פתרון למשבר הבריאות

בתחום הביטוח הלאומי טוען [illegible] האוצר, שהמשק עומד לפני בעיה של [illegible] הארוך. שתלך ותחריף. על־פי [illegible] הפער שבין הוצאות המוסד לביטוח [illegible] וגבייתו מתרחב והולך. בין השנים [illegible] גדלה ההורמה בגין פער זה [illegible] במונחים ריאליים והגיעה ב־1985 [illegible] מיליון דולר.

התקציב המוגש מניח גם, [illegible] הביטוח הלאומי יחזרו ויוצמדו לשכר [illegible] — ולא למדד. מאז נובמבר 1984 [illegible] הקיצבאות צמודות למדד ולא לשכר [illegible] למנוע את שחיקתן.

בשעה טובה, ב־1986 יופעל לראשונה [illegible] הסיעוד אשר יביא להוצאה של כ־10 [illegible] דולר לשירותי סיעוד לקשישים. [illegible] התוכנית, ב־1988 יופעל החוק בצורה [illegible] בהוצאה של 18 מיליון דולר.

בתחום הבריאות לא צפוי פתרון [illegible] הפיננסי. האוצר טוען, שהגדלת [illegible] העצמיות של קופות החולים, בהיקף של [illegible] מיליון דולר, והגדלת הכנסות של 20 [illegible] דולר ב־1985, יספיקו כדי לכסות [illegible] ההוצאות השוטפות של קופות החולים [illegible] האוצר מודה שהדבר קשה עד מאוד [illegible] שקופות החולים יצטרכו להוריד הוצאות [illegible] החל מאפריל, יעלה מחיר יום אישפוז [illegible] על 164 ש"ח ויועלה מחיר [illegible] האמבולטורי.

אילן אב[illegible]

הכנסות

פחות מסים על ההכנסה ויותר על צריכה ושירותים

תחזית ההכנסות שבהצעת התקציב, בסך 15.381 ש"ח, מבוססת על ההנחה שבמהלך שנת הכספים הבאה יימשכו המגמות שבבר באו לידי ביטוי השנה — האטת האינפלציה וירידת נטל המס הישיר.

על־פי נתוני האוצר, מדרגות המס בינואר 1986 היו גבוהות ריאלית בכ־40 אחוז בממוצע, לעומת עדכון הריאלי בתחילת שנת המס. כתוצאה מכך, עלה סף המס ביותר מ־40 אחוזים, ולכן ירד נטל המס, בעיקר על השכירים. משרד האוצר מכנה התפתחות זו

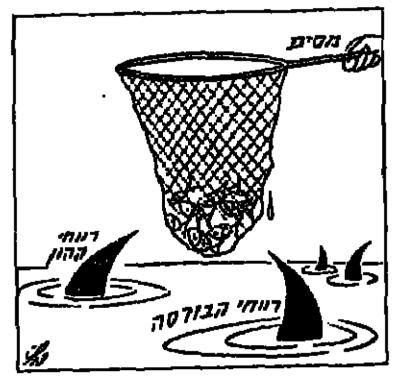

"המהפיכה השקטה" ומתכנן את המשך המגמה, לצורך זה הוא הפריש סכום של כ־120 מיליון דולר, אשר ישמש רזרבה לירידה נוספת בנטל המס. זהו למעשה ה"גזר" שתציע הממשלה להסתדרות במו"מ על השכר, תמורת ויתור על תוספות לשכר הברוטו ותמורת הסכמה לצמצם מידת ההצמדה של השכר למחירים.

הצעת התקציב מניחה שמס הייסף שהוטל השנה על עצמאים וחברות, בשיעור 8.3 אחוזים, לא יימשך בשנה הבאה. בהצעת התקציב אין שום תוכנית למיסוי על נכסים פיננסים, או להטלת מיסים חדשים על הכנסות מהון, האוצר טוען שהנושא "נלמד", אך גם אם יופעל אי־פעם הוא יתייחס רק לנכסים שיצטברו בעתיד.

רמז למגמות עתידיות בתחום המיסוי אפשר לראות באומדן של הוצאות האוצר על הנחות ופטורים במיסים — הנכלל לראשונה בתקציב השנה הבאה. על־פי אומדן זה, מגיע הפסד ההכנסות מהקלות במיסים לכ־1.8 מיליארד ש"ח. מקורן בהנחות ובפטורים בשוק ההון ותמריצי חסכון. עוד כ־400 מיליון פטורים ממס מעסיקים, ועוד כ־150 מיליון ש"ח פטורים על השקעות הון הכנסה מהשקעה ועידוד תעשייה.

ביטול רבע נקודת זיכוי

תחזית האוצר לשנה הבאה מדברת על גבייה של כ־8.6 מיליארד ש"ח של מס הכנסה, גידול ריאלי של 3.8 אחוזים לעומת 1985/86. מס הכנסה משכירים יגיע לכ־3 מיליארד שקל, גידול של 5.6 אחוזים. למרות הירידה המתוכננת בשיעור המס וזה עקב ביטול רבע נקודת זיכוי לרווקים ולנשואים ללא ילדים.

מס הכנסה על חברות יסתכם, על־פי התחזית, בכ־1.65 מיליארד ש"ח - גידול ריאלי של 11.6 אחוז, כשל הפעלת המלצות דו"ח שטיינברג. הכנסות המיסים מעצמאים תרד בכ־3.5 אחוזים ותגיע ל־1.038 מיליון ש"ח, בעיקר ביטול מס היסף.

במיסים העקיפים צופה האוצר ירידה של כ־2.2 אחוזים. גביית מכס, מס קנייה, מס ערך מוסף והיטלים שונים יגיע לכ־6.4 מיליארד ש"ח.

על־פי תחזית האוצר, לא ייגבה השנה מס רכוש על מכוניות פרטיות, מלאי וציוד. כן מניחה תחזית האוצר שהיטל הנסיעות תמשיך להיות 100 דולר גם בשנה הבאה ולא תעלה בחזרה לרמות של 150 עד 300 דולר כמו ב־1985.

יצויין, שהשנה יקבלו בחזרה צרכנים אשר ייבאו ב־1985 מוצרי צריכה בנייקיימא סכומים ניכרים בגין החזרי הפקדות חובה. על־פי שער החליפין הקיים, מגיע סכום ההחזרים הצפויים לכ־100 מיליון דולר.

הגבייה ב־85 ותחזית 86 במחירי 86
(במיליוני ש"ח)

	הגבייה ב־85	תחזית 86
מס הכנסה	8.286	8.603
מיסוי הוצאה	6.570	6.422
אגרות	126	126
היטל חינוך	—	230
סה"כ	14.982	15.381

הצעת התקציב לשנת הכספים הבאה, בסך 30.194 מיליון ש"ח, מבטאת את שאיפת האוצר לייצב את מאזן התשלומים ולהגדיל את יתרות מטבע חוץ בהיקף סיוע החירום של ארה"ב כ־700 מיליון דולר, כמו ב־1985. ימשיך משרד האוצר לקשור את שער החליפין לשכר, ויתנה את המשך ייצוב המחירים בהמשך ריסון השכר.

אילן אברהם

חקלאות

תקציב הפיתוח הוקפא

הצעת התקציב הרגיל של משרד החקלאות עומדת על 77.8 מיליון ש"ח, 49.2 מיליון דולר. התקציב המקורי של 1985 היה 38.1 מיליון ש"ח, 42.2 מיליון דולר. הגידול הריאלי בתקציב הוא בשיעור 5.8 אחוזים. לעומת העלייה בתקציב הרגיל קפא תקציב הפיתוח, שהועמד על 100.7 מיליון ש"ח לעומת 54 ש"ח בשנת 1985. לפי אגף התקציבים, הגידול בתקציב הפיתוח הוא בשיעור של 0.7 אחוזים בלבד.

תקציב הפיתוח מיועד לענפי היצוא, שירותי יצוא ופיתוח מאגרי מים ורשתות השקייה. הקיפאון בתקציב הפיתוח נראה מוזר לאור הצהרות הכוונות של משרד החקלאות כדפי ההסבר לתקציב, בהם נאמר כי תקציב 1986 נועד לענות על התמורה המתרחשת בחקלאות, העוברת מחקלאות קונבנציונאלית לעתירת־ידע, בה הייצור ליצוא הופך ליעד קבע. הם מוכירים, כי היצוא החקלאי מצטיין בערך מוסף גבוה, הנע סביב 75 אחוז.

ביצוא החקלאי חלו שינויים מבניים, כאשר הענף שהוביל, יצוא ההדרים, הוחלף באבוקדו, ירקות, פרחים ופירות סובטרופיים. הנתונים מראים תמונה שונה. בעונת היצוא 1979/80 היה יצוא תוצרת חקלאית טרייה 584.5 מיליון דולר פו"ב. בעונת 1984/5 עמד היקף יצוא תוצרת טרייה על 500 מיליון דולר ובעונה הנוכחית, 1985/6, צופים יצוא תוצרת טרייה של 550 מיליון דולר. השינויים הם ביצוא תוצרת מעובדת, לפני חמש שנים הגיע היקף היצוא של תוצרת מעובדת ל־250.4 מיליון דולר. אשתקד עמד יצוא זה על 340.5 מיליון דולר. ואילו לעונה הנוכחית צופים קיפאון והיא תהיה בסך 340 מיליון דולר.

כן נמסר בהצעת התקציב, כי במהלך שנת התקציב הקודמת החליטה הממשלה על הושטת סיוע למגזר החקלאי בסך 90 מיליון דולר, שישמשו לפריסת החובות לטווח הקצר של הסקטור החקלאי, במציאות [illegible] הקונברסיה (פריסת החובות) [illegible] מיליון דולר הוקצו לפריסת חובות [illegible] דולר מיועדים [illegible] להינתן לחקלאים בריבית שקלית של [illegible] אחוזים לחודש. על סכום זה יש ויכוח [illegible] סוכם במשרד החקלאות איך יינתן [illegible]

תקציב הפיתוח מיועד להשקעות [illegible] המטעים, בעיקר להדרים, שהחלו [illegible] כשנתיים האחרונות, ולאבוקדו, כדי [illegible] זנים שאינם מתאימים לשיווק ומגיניים [illegible] נמוך. בענף הפרחים המגמה היא [illegible] מגדלי הפרחים המיומנים ולאפשר [illegible] הגדלת שטחים, וכן להשקיע במשקים [illegible] שאין להם גורם ייצור אחר. המשרד [illegible] מאמץ רב לפיתוח מחליפי יבוא, כדי [illegible] מט"ח. הכוונה היא להגדיל את שטחי [illegible] ושטחים לגידול תחמיץ כדי לחסוך [illegible] גרעיני מספוא לבעלי־חיים.

חיים מרגלית

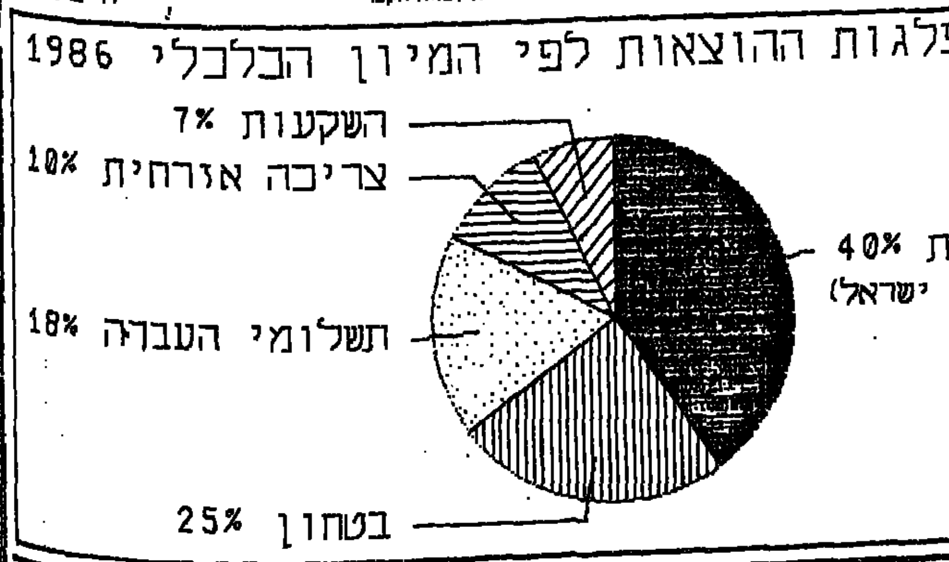

הצהרת כוונות או אנטי־תקציב

אישור הצעת התקציב עשוי להביא לדיקטטורה של שר האוצר ולביטול תפקיד הכנסת

הצעת התקציב לשנת 1986 מעמידה את הפרשנות הכלכלית במצב מביך. הצעת התקציב אינה ניתנת להשוואה עם תקציב השנה הקודמת. לא במונחים דולריים ולא במונחים שקליים. אין מקדם התייקרות אחד. אלא ארבעה מקדמים.

הקניות הממשלתיות התייקרו פי 2.1, בהשוואה לרבעון הראשון של 1985. השכר עלה פי 1.98. שער מטבע החוץ במכפיל של 1.75 ותשומות הבנייה פי 1.81.

אגף התקציבים מודיע בפשטות, כי "התקציבים הינם באלפי שקלים חדשים, כאשר הנתונים לגבי הצעת תקציב 1986 הינם במחירי תקציב 1986 והנתונים לגבי אומדן ביצוע 1985 הינם במחירי תקציב 1985 מקורי". אפילו היו מאפשרים לעתונאים להתחבר למחשב אגף התקציבים, גם אז ספק אם התקציב היה בר־השוואה.

לשם כך יש לדעת גם מהם מחירי 1986. איש אינו יודע, כי אגף התקציבים קובע בפשטות ש"בתקופה של אינפלציה לא ניתן לחזות בדייקנות הרדושה את שיעור האינפלציה השנתית". היתה סברה שתקופת האינפלציה נסתיימה, אך ככל הנראה עדיין לא. לפיכך, ממשיך אגף התקציבים, "מחירי התקציב יעודכנו לפי הצורך בירבעונים הבאים, בהתאם להתפתחות המחירים ולהתממשות ההכנסות". האוצר קובע בפשטות, כי לנוהג זה יש יתרונות, כיוון שהמחירים יעודכנו קרוב יותר לעיתוי ההוצאה וההכנסה. כלומר, אין תקציב — האוצר יכול כל רגע לערכן את המחירים, לא רק בתאם להתייקרויות בפועל, אלא גם בהתאם להתממשות אומדן ההכנסות, כאשר לא בהכרח יש זיקה או קורלציה או קשר ישיר אחר בין השניים. מכך נובע, כי אין שום תקציב; יש רק נתונים אינדיקטוריים לכוונות האוצר.

לשמור לויאליות לשר האוצר

לא ניתן לקרוא להצעה זו תקציב. אולי ניתן לכנותה אנטי־תקציב. אם התקציב יאושר כפי שהוא, לא תהיה זו עוד ממשלת ישראל, אלא — דיקטטורה של שר האוצר. במקום שרי מפלגת העבודה, הייתי נזהר במקרה כזה להסתכסך עם שר האוצר. במקום מוטה גור הייתי מתפטר מהממשלה. יתכן כי שרון יוכל להרגיש נוח עם תקציב כזה ויצליח להסתדר, אולי גם שייה, אם יפגין לויאליות לשר ולא ינסה לקפוץ מעל לפופיק.

ובכל זאת, כיצד חושב השינוי הריאלי בתקציב — על כך מקבלים מאגף התקציבים את ההסבר כלהלן: "שיעור השינוי הריאלי חושב בצורה הבאה: שיעור השינוי הנומינאלי בין 1985 ל־1986 נוכה בשיעור השינוי במדד משוקלל למחירי התקציב (מורכב ממדדי הקניות, שכר, מט"ח ותשומות בנייה עפ"י משקלותיהן בתקציב הכולל". סוף ציטוט, סגור סוגריים.

על מנת לסבך לנו קצת את החיים מציינים עוד, ש"יש לזכור, כי לגבי רכיבים (דוגמת קניות בארץ), שהמדד המתאים להם גבוה מהמדד המשוקלל, תוצג עלייה ריאלית, גם אם לא חל שינוי בגודל הרכיב".

אין את מי לשאול לאיזו שנה מתייחסים כאשר כותבים שנת 1985 ושנת 1986 — ש"ה קלנדרית? שנה תקציבית? שנה משוקללת — "כולל פיצוי שחיקה לרבעון הראשון 1985". כן, גם זה כתוב.

הפיחות הבא — מתי?

כאשר קובעים כהנחה שערכון מחירים יצביע בהכרח על עלייה ריאלית, גם אם לא חל שינוי בגודלו של הסעיף, קשה מאוד לדעת האם התקציב קוצץ ריאלית או גדל ריאלית. במיוחד, כאשר אגף התקציבים מגלה שהוא מסתיר את המידע, או שאינו יודע לגבי עדכונים אפשריים בעתיד, ומנתק את העידכונים העתידיים מעליות המחירים שתהיינה.

לאחר כל אלה ננסה לאפיין את התקציב, שהוא 31.859 מיליון שקלים חדשים, לעומת 21.263 מיליון שקלים חדשים אשתקד. ידוע, ששער הדולר חושב בהצעת התקציב לפי 1.58 שקל חדש, כ־10 אגורות חדשות יותר מהשער הנוכחי. שער זה צריך, כפי הנראה, להיות השער בחודש אפריל או ברביע הראשון, או בממוצע שנתי, או במשך השנה כולה. הכל בהתאם להתפתחויות.

על־פי נתוני האוצר, ואין כל אפשרות לאמת נתונים אלה, התקציב יהיה קטן השנה ב־11.61% "מנוכה מדד כללי". אך רק ב־5.3% "מנוכה מדד משוקלל".

התקציב הרגיל יקטן רק בכ־2%, בעוד שתקציב הפיתוח ותשבון ההון יקטן ב־13.34%, או אם תרצו ב־19.11%. בתוך זה ההוצאות על המימשל ומינהל יגדלו ב־12.84% "מימשל ומינהל", כולל הנשיא, כנסת, חברי ממשלה ואת משרד ראש הממשלה, האוצר, פנים, משטרה, משפטים, חוץ, כלכלה ותכנון, מבקר המדינה, מדע ופיתוח ומימון מפלגות.

משחק גמיש במספרים

האוצר מרגיע אותנו, שגידול זה בא לאחר שבשנה הקודמת, על־פי אותו מדד משוקלל, קוצץ תקציב המינהל ב־11.27%. למרות הכל במשך שנתיים הוא גדל, למרות הקיצוצים, הפיטורים ושחיקת השכר ב־1.5%.

הסעיף הגדול השני, הבטחון, גדל ב־2.21%, על־פי המדד המשוקלל. על־פי אותו מדד, הוא קטן ב־14.19% בהשוואה ל־84', כאשר אם הוא מנוכה מדד כללי הוא קטן ב־4.6%. מנתון זה ניתן להתרשם, באיזה מיגוון אפשרויות מציגה הצעת התקציב לפני אלה המעוניינים ללמוד איך היא משתרשרת לשנה הקודמת או לשנתיים קודמות.

לגבי הרשויות המקומיות אין ויכוח בין שני טורי מספרי ההשוואה אשר לכיוון הכללי, רק לגבי שיעור השחיקה. מ־84' ל־85' נשחק תקציב הרשויות ב־20.5% ובין 85' ל־86' בעוד 3.1% ואו אם תרצו, 9.6%.

גם ב"שירותי חברה" (חינוך, השכלה גבוהה, עבודה ורווחה, בריאות, תגמולים לנכים, ביטוח לאומי, שיכון, סובסידיות למוצרים ולייצור החקלאי ועוד מספר סעיפים קטנים) מוצגת שחיקה מצטברת משוקללת 13.5% לפני שנה, ועוד כ־3% השנה. לפני שנה טענו כאוזני ראשי אגף התקציבים, שלא הצליחו כלל לשחוק סעיפים אלה, לכן יש הכרח בשחיקה נוספת. ככל הנראה, הם הצליחו.

ב"כלכלה ומשק" השחיקה היא 31%, לאחר גידול של 43.2 אחוז בשנה הקודמת. מעניין לציין, כי לפני שנה גדל תקציב משרד האנרגיה, משרדו הקודם של מודעי, ב־66%, למרות הקיצוצים. אולי בגלל תעלת הימים, סייסמיקה או הרפתקאות אחרות. כעת הניפוח ירד. תקציב משרד התיירות גדל באופן רצוף במשך שנתיים ב־31.55%, ובעוד 15.06%.

עוד נתון מעניין: הסובסידיות לתחבורה הציבורית קטנו ב־74.04% ואמורים לרדת בעוד 13.38%. כבר לא נשאר הרבה.

לסיכום, הנתונים אינם נראים אמינים, במיוחד הנתונים הרטרואקטיביים, אך מי יכול לבקר. אולי מבקר המדינה יגיש איזה דו"ח בעוד 14 חודשים. בינתיים יתבקשו חברי הכנסת לאשר את הצעת התקציב שאין ביכולתם להבין. אם יאשרו אותה, יבטלו את הדמוקרטיה; אם יסרבו, קרוב לוודאי יפרקו את הממשלה. בין שני אלה, נראה שהדמוקרטיה מראיגה פחות את חברי הקואליציה.

צבי טימור

מגמות

ריסון השכר, קיצוץ סובסידיות והעדר צמיחה

המדיניות הכלכלית המשתקפת בתקציב היא של המשך ריסון השכר. ריסון תקציבי חמור, הגדלת המימון של השירותים החברתיים על־ידי הציבור. המשך ביטול הסובסידיות במשק, המשך תהליך הפיטורים בסקטור הציבורי והעדר צמיחה.

התקציב אינו מניח צמיחה כלכלית בשנת 1986, אך הוא מניח שתחול עלייה מסויימת בהשקעות ובנייה מחודשת של מלאים. בתחום המוניטארי הצעת התקציב קובעת שבנק ישראל ירפה מהריסון באשראי ויוריד את שער הריבית, במקביל להשגת היעדים הכלכליים.

על־פי תכנית האוצר, תימשך גם בשנה הבאה מגמת הפיטורים של עובדי מדינה, עובדים ברשויות מקומיות ומורים. על פי התכנית, יגיע היקף הפיטורים ב־1985/86 וב־1986/87 ל־14,285 עובדים. 3,460 עובדים במשרדי הממשלה, מתוכם 700 השנה; 1,050 במפעלים עסקיים, מתוכם כ־300 השנה; 500 במוסדות להשכלה גבוהה, 4,875 ברשויות מקומיות, מתוכם 875 השנה. וכ־4,400 בהוראה, מתוכם כ־2,200 השנה.

המדיניות הממשלתית תחתור למיתון העלייה הנומינאלית של השכר. אין בהצעה התייחסות של תכניות האוצר לבטל את הסכם תוספת היוקר, או לצמצם את ההצמדה של השכר למחירים — אך זאת משום שהממשלה אינה צד בהסכם תוספת היוקר ואינה מתערבת בהסכמי עבודה, אלא רק בתוקף תפקידה כמעסיק. עם זאת, אין להתעלם מכך שהמערכה על השכר תיטול חלק גדול מתשומת־הלב של האוצר בחודשים הבאים, ואשראי האוצר יעמדו בתוקף על דרישתם ששכר הברוטו לא יעלה, ובמקום זאת יקבלו העובדים כפיצוי ירידה נוספת בשיעורי מס הכנסה.

שער החליפין יוצמד לשכר

על־פי חישובי האוצר, השכר במשק בחודש אפריל יהיה גבוה ב־4 אחוזים בממוצע מהשכר הממוצע ב־1980. השכר נטו יהיה גבוה ב־10 עד 13 אחוזים מהרמה ב־1980. במשרד האוצר מדגישים, שברמת שכר זו המשק יוכל להמשיך במגמת הייצוב הקיימת, אם כי הוא יהיה נמוך לעומת 1984־1982.

השינויים בשער החליפין, על־פי הצעת התקציב, יהיו תלויים בשערי המטבעות בחו"ל, בשינוי המחירון בעלות העבודה ובהתפתחויות במשק. למעשה, המשך התחזקות המטבעות האירופיים יתן מרחב נוסף לממשלה בניהול מדיניות שכר גמישה יותר, בלי להיזקק לפיחות, כפי קרה ב־1985.

בהצעת התקציב אין התייחסות לתכניות להביא לביטול ההצמדות בשוק ההון. האוצר מתכנן שחרור מסויים, של כ־150 מיליון דולר, מגיוס ההון שלו לצרכי מימון פעילות

לטובת הסקטור העסקי. על־פי תכנית זו, משקיעים מוסדיים יוכלו לרכוש אגרות־חוב של חברות פרטיות עד לסכום זה, במקום לרכוש אגרות־חוב ממשלתיות.

בתחום מדיניות המחירים האוצר לא יותר על העלאות יזומות של מחירים בשליטתו. כך, למשל, מחירי החלב והתחבורה הציבורית יתייקרו בקרוב, עקב צמצום ברמת הסובסידיה, ובו־זמנית תתייקר סידרה של שירותים חברתיים, במיוחד בתחום הבריאות. הסובסידיה לחלב תרד ל־9 אחוזים ממחירו (לעומת 25%). בביצים ועוף קפוא ל־25% בלחם ל־50% (לעומת 130%). לחם לבן 30% (לעומת 65%), תחבורה ציבורית 25% (לעומת 60%). הסובסידיה למים תישמר ברמה של 50%.

אילן אברהם

ריכוז החלטות על קיצוצים בתקציב
(במיליוני דולרים)

	1986
סה"כ הפחתה	543
סובסידיות	115
תמיכות ליצוא	77
ביטוח לאומי	70
רשות הנמלים	23
דיווידנדים	50
ביטחון*	100
חינוך	47
בריאות	23
רשויות מקומיות	14
אחרים	24

* פעולות מקומיות בטחוניות 0

בטחון

התקציב קטן מההוצאה הלאומית

תקציב הבטחון לשנה הקרובה יסתכם ב־7.258 מיליוני שקלים חדשים, כ־4.6 מיליארד דולר. על הסכומים המופיעים בתקציב יש להוסיף כ־180 מיליון דולר תשלום בגין ימי מילואים המופיע בתקציב, ועוד 237 מיליון ש"ח, שהם כ־180 מיליון דולר, המרות מיצוא בטחוני. כך מגיע תקציב הפעולות ל־4.980 מיליון דולר. 987 מיליון דולר תקציב בטחוני מופיע בתשלום חובות וריבית בגין יבוא בטחוני ישיר. אין כל מיון ואפשרות לזקוף חלק מחובות הפנים לתקציב הבטחון, שכן, כפי שטוען לכך לא צבוע את הלירות או השקלים שהוצאו למלחמות או לפעילות בטחונית בצבע מיוחד. אולם ללא כל ספק חלק ניכר גם מחובות הפנים שנצברו מכסאים נטל בטחוני.

שירות החובה של 3 שנים מופיע בתקציב רק על־פי ההוצאה, אך לא על־פי עלותו הכלכלית למשק. כך גם שירות המילואים, בו גלום בהרבה מהסכום המתוקצב בביטוח הלאומי.

הוצאות בטחוניות מופיעות גם בסעיפי תקציב אחרים: היטל הג"א בביטוח הלאומי, החזקת מלאי חירום של דלק ושל מוצרים בסיסיים בקרן השוואה לדלק וכמשרדים המתאימים. מערך החירום משפיע על תקציב משרד הבריאות. חלק מפעילות המשטרה (גבולות ושטחים) מופיע בתקציב של משרד זה. בניית מקלטים מופיעה בעלות הבנייה, וגם הוצאות החזקת השטחים מתוקצבות במשרדים ממשלתיים שונים. כך, הנטל הבטחוני על המשק גבוה בהרבה מתקציב הבטחון ונאמד בסכום שבין 7 ל־8 מיליארד דולר, כשליש עד 40 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי.

תקציב הבטחון בנוי משלושה חלקים: תקציב במטבע מקומי, בסכום של 3.745 מיליוני שקל. תקציב מהסיוע האמריקני

במט"ח, בסך 1.8 מיליארד דולר, ועוד 150 מיליון דולר במט"ח חופשי מהאמצעים של המשק.

בדרך כלל נהוג בדיוני התקציב לדון רק באותו חלק שהוא במטבע מקומי, בעוד שאין כלל דיון בחלקים האחרים. ככל הנראה, אין לכך כל הצדקה. הסיוע האמריקני גדל ב־400 מיליון דולר השנה לעומת התקציב המקורי ב־85'. מאחר שניתן להעביר חלק מההוצאה המקומית בתחום הרכש למט"ח, היה מתבקש לקצץ בתקציב המקומי ובתקציב המט"ח החופשי.

איך יתחלקו כספי ה"רמון"

גם עורך הביקוש הנובע מהסיוע האמריקני יגדל השנה. מסכום הסיוע, 350 מיליון דולר יומרו לשקלים — 250 מיליון דולר בגין ה"לביא", עוד 50 מיליון דולר שניתנו ל"לביא" או למטרות אחרות, ועוד 50 מיליון דולר בגין הוצאות "רמון" והיערכות צה"ל בנגב ובניית שדות התעופה לאחר פינוי סיני. סכומים אלה הוצאו כבר מזמן. לכן מדובר ב"רמון" בתוספת נטו לתקציב הפעילות השקלי של מערכת הבטחון השנה.

בספר התקציב נאמר, כי "בתקציב הבטחון לשנת 86' לא נכללו המרת 100 מיליון דולר בגין הוצאות "רמון" שנעשו בשנים קודמות, והם יועברו להכנסות המדינה". בינתיים לוחץ האוצר לכך שלפחות 25 מיליון דולר מסכום זה יועברו לאוצר, ולא לתקציב הבטחון. לכן מה שהופחת מתקציב הבטחון הוא סכום של 63 מיליון דולר עליו הוחלט לפני שנה, ועוד 177 מיליון דולר תוספות שניתנו למלחמת לבנון ולשהייה שם.

למרות שהתקציב לא קוצץ בצורה משמעותית, מחייב נוכח התקציב קיצוצים חריפים במערכת הבטחון, כי הקיצוצים של שנים קודמות בוצעו בעיקר בהפחתת המלאי, שהגיע כתוצאה מכך לקו ארום, ובפרוייקטים חד־פעמיים.

הפער בין הצרכים של מערכת הבטחון, כפי שקובעים האחראים למערכת זו, לבין המקורות שהמדינה יכולה להעמיד לרשותה מתרחב והולך.

צ.ט.

הון

דיבורים במקום מיסוי

פרעון חובות הממשלה בשנת 1985 הגיע לכ־3 מיליארד דולר. מזה נתכוונה הממשלה לגייס 2.7 מיליארד דולר כדי לגלגל את החוב. בשנה הבאה פרעון החוב הפנימי יקטן ב־250־200 מיליון דולר, והממשלה מתכוונת לגייס את מלוא הסכום בשוק ההון.

למרות ביחזור החוב, יגדל החוב הממשלתי, כיוון שרק כ־55 אחוז מהמדיניות הם תשלומים על חשבון הקרן ו־45 אחוז על חשבון הריבית המצטברת. החוב גדל כל שנה בסכום הריבית. כך הגיעו אזרחי ישראל להחזקת נכסים כספיים בסכום כולל של 42 מיליארד דולר. כאשר רוב הסכום הוא חוב הממשלה. נוסף על הנכסים הכספיים קיים גם הון עסקי, כולל 26 מיליארד דולר מלאי, ציוד ונכסים עסקיים, 3.5 מיליארד דולר רכב פרטי ו־2.4 מיליארד דולר מגרשים פנויים. הרכוש של אזרחי ישראל כולל גם מלאי הדירות למגורים, ששווין טרם סוכם.

הנכסים הפיננסיים מתחלקים בין קופות גמל, פנסיה וביטוח בסכום של 8.5 מיליארד דולר (38%), תוכניות חסכון - 3.9 מיליארד דולר (17%), פת"ם ונכסים נזילים - 3.8 מיליארד דולר (17%), אגרות־חוב סחירות - מיליארד דולר (5%), מניות ההסדר שלא בידי האוצר או בנק ישראל - 2.7 מיליארד דולר (12%), מניות חופשיות - 1.1 מיליארד דולר (5%). וכן מזומנים ועו"ש בכ־1.4 מיליארד דולר (6%).

יותר ויותר התעוררה דרישה להטיל מסים על נכסי הון עצומים אלה, במקום על קיצבאות הזיקנה או מיסוי החינוך. מנכ"ל האוצר הרגיע, שאם יוטל מס על הנכסים הפיננסיים, הוא לא יוטל על הנכסים הקיימים אלא רק על ההנפקות העתידיות. על מס הון נטו אמר המנכ"ל: מסים לא שולפים מהמותן, הנושא נלמד. למס הון נטו יש תקדימים מוצלחים במדינות שונות, אך גם לא כל־כך מוצלחים. רבים מפקידי האוצר בטוחים, כי הדיבורים על מס הון נטו, שהוא המס המסובך ביותר שהכנתו תארך חמש שנים לפחות, מיועדים רק למנוע את הטלת מיסוי על ההון ופרס למכוניות, ציוד ומלאי, שהוטל השנה חד־פעמית, אך יבוטל בשנה הבאה. דיבורים אלה מיועדים גם למנוע הטלת מס מלא על הריבית מנכסי הון אלה, הנהנים או מפטור ממס או ממס מוגבל בשיעור של 35 אחוז. למעשה כולם מסכימים, כי אין כל הצדקה לכך שהמיסוי על ההון יהיה בשיעור נמוך מהמיסוי על העבודה, אך זהו המצב הקיים בישראל מאז ומתמיד.

צבי טימור

מחירים, מדדים ושערי חליפין בתקציב

שנת התקציב	מדד מחירים לצרכן	שער חליפין בממוצע לדולר להוצאות במט"ח
1984	81.4	445.8
רבעון ראשון 1985	163.2	907
הצעת תקציב 1986	342.8	1,580

מפוף ומשם

תקליט

שרון ליפשיץ — תקליט תל־אביבי

מאת עופר ניר

פגישה ראשונה עם שרון ליפשיץ, מפתיעה. משום מה, מצייר הדמיון דמות נשית גבוהה וחזקה. בחיים, היא קטנה ונשית מאוד ויש בה משהו שביר. משהו שקשה לשים עליו את האצבע וקשה להגדיר אותו. היא שבירה, אבל חזקה. אשה. זמרת. תגלית. שרון ליפשיץ היא זמרת שלוקחים אותה ברצינות.

„קולנוע", תקליט בכורה, עשוי היטב. העיתונות חוגגת על התגלית החדשה שלה. שרון לוקחת את זה בלי התרגשות מיוחדת. גם לא אוהבת כל כך את העניין. היא מסתדרת עם זה, היא אומרת, כשזה כבר בעיתון. מכאן, שהיתה מוכנה לוותר על נזה שקודם לכך. היא לא מזייפת. כאשר שרה את „גירי" והעיתונות רצה לראיין. אמרה שמה בסך־הכל עשתה, שרה שיר אחד וזהו. תבואו כשיהיה תקליט. הזמינה.

עכשיו יש תקליט והוא מגוון מאוד. שרון ליפשיץ מצינה את מה שהיא יודעת לעשות, והיא יודעת הרבה. היא שרה את „גל נשבר", שיר על גבול הכאסח, בהפקה של ירוסלב יעקובוביץ והיא שרה את „הלו", שהוא מהתלה לא מזיקה שאינה מעלה ואינה מורידה והיא שרה את „מחשבות הקיץ" של רחל שפירא ואת „אתה בא אלי" ו„קשה בלעדיך", שכתבה בעצמה. מלים ולחן. היא הלחינה את כל השירים. ירון בכר עיבד והפיק את כל השירים. למעט שניים שהפיק ירוסלב. לפני כשלוש שנים. בכר, היום צמוד למופע של יהודית רביץ. גם הוא תגלית מוסיקאלית של השנה האחרונה. אשף־קלידים מוכשר שעשה צעדים ראשונים יחד עם שרון ליפשיץ.

דן תורן כתב את רב שירי התקליט. הם הכירו לפני שנים, כצבא. שירתו יחד בצוות־הוי. היא בת 24. איך זה עובד? „אנחנו לא יושבים יחד וכותבים". היא אומרת. „אני כותבת מנגינה. באה לדן, משמיעה לו קאסטה. בדרך־כלל. אני מביאה לו רעיון מסוים. או שורה בשיר. לפעמים הכיוון הוא שלו לגמרי ולפעמים אנחנו נתקעים ועוזבים את הראש ואין לנו נושא מוגדר. אחרכך אני הולכת לירון ומנגנת בפסנתר איך אני רוצה שיישמע. הוא תורם אז את החלק שלו. לפעמים, הקיוון שלו שונה מאוד משלי אבל במהלך העבודה הכיוון המשותף הלך והתחזק. היינו בראש אחד ועבדנו טוב ביחד".

היא כתבה שני שירים טובים בתקליט. את „אתה בא אלי" ו„קשה בלעדיך". הם שירים שחורץ מהותה מלחינה וזמרה. טמון בה כשרון נוכף. היא לא פיתחה אותו בתקליט הזה. מדוע? „קשה לי לכתוב שירים". היא עונה. „מנגינות באות לי בקלות אבל לגבי מלים. תהליך קשה. אני יושבת וחושבת. לדן זה בא נורא בקלות. הטקסטים זורמים לו החוצה. מספיק שני שירים שכתבתי. לכל אחד בהפקה היה תפקיד משלו ואם הייתי עושה לבדי. התקליט היה מאבד הרבה".

„קולנוע". „טוט" — שיר לפי דמות השחקן מן הסרט „המלביש" — בתקליט הזה יש הרבה דימויים ויזואליים. שירי וידיאו. היא צילמה. אגב, וידיאו לשיר „קולנוע" והוא יוקרן בקרוב ב„עד פופ". שרון: „כשאני כותבת. אני רואה איך זה ייראה. ממש רואה תמונות. שהן חלק בלתי נפרד מן המוסיקה. הווידיאו הזה שאני רואה בראש, הוא לאו דווקא כזה שאפשר לצלם אותו. לפעמים אני רואה דברים כאלה שמחייבים תקציב כמו לסרט של שפילברג..."

היכולת הקולית שלה מאפשרת לה לשיר כמו שהיא רוצה. הדילוג הקליל משיר לשיר. מאווירה אחת לאחרת, ממצב־רוח מסוים למצב־רוח שונה. כבר גרר ביקורת על חוסר קו מוסיקאלי „אחיד". זה מרגיז אותה. „אני לא אוהבת שכותבים שיר אחד ועושים ממנו סטריאוטיפ שאסור לחרוג ממנו", היא אומרת. „כשעושים תקליט, צריך לעשות מה שטוב בעיניך. גם זה שמאמינים, עד הסוף. העניינים הקטנים האלה. אם השיר הזה שייך או לא שייך לתקליט. לא נוגעים לי. אני משאירה אותם למבקרים. מבחינתי. לא אגביל את עצמי. כל שיר דורש גישה קולית אחרת. אני לא מתכוונת להגביל את עצמי, מבחינת הכתיבה או השירה. רק כדי שיוכלו לכתוב שהתקליט אחיד. ככה אני כותבת וכך אני שרה. יחד עם זאת. האישיות שלי לא משתנה כמו בוליג של וודי אלן ואפשר לזהות את שרון ליפשיץ בכל השירים. יש רצף. נכון שיש גוונים שונים. אבל לכל אדם יש מצבי־רוח שונים".

ועוד משהו. משהו שקשה להגדיר אותו. אבל חשים בו. איזו אווירה מיוחדת, עירונית כזו, בין חריצי התקליט. מישהו קרא לזה „תקליט מקומי". או „תל־אביבי". זהו תקליט שלא יכול היה להיוולד בבאר־שבע, נגיד. עם כל הכבוד ליהודית רביץ... היא לא בדיוק מבינה למה הכוונה, אבל התחושה הזאת מוכרת לה. „אני לא שרה על ארץ־ישראל חלוצית. זה בטוח", אומרת שרון. „ואני לא כותבת על כינרת ועל נופים. אולי זה משום שדן תל־אביבי והוא נורא אוהב את העיר. גם אני. כשאני כותבת. אני רואה נופים של תל־אביב. אף על פי שאני מרמת־השרון. אבל תל־אביב היא כמו הבית השני שלי. ייתכן שהדבר הזה קיים בתקליט, אבל ישנם דברים שאתה בעצמך אינך מכיר. רק אחרים מבחוץ יכולים לראות ולהרגיש בכך".

„קולנוע" יכול להיות תקליט עירוני. ההגדרה לא ברורה גם למי שחשב עליה. אבל הוא נוגע עמוק בנשמה. לכל אחד. בכל מקום.

שרון ליפשיץ – אשה. זמרת. תקליט

סגנון

רוק כבד — ספרות מקצועית

מאת אפי שפריר

ובכן, אנחנו בפתיחה של שנת חדשה — 1986. לכל אלה שהצטרפו בתקופה האחרונה לסגנון הרוק הכבד שאני כותב עליו, וכל אלה שוודאי מכירים את הסגנון והיו רוצים לאמת את ידיעותיהם בכתובים. הרי לפניכם כמה וכמה הצעות בנושא — „ספרות מקצועית". ספרים וחוברות העוסקים בנושא.

אפתח ב„מיני ספר" (הדומה לחוברת עבה יותר מאשר לספר דק) הנקרא — „אנציקלופדיה מטליקה". זהו ספר המתעד את היסטוריית הרוק הכבד למן תחילת הסגנון, אי שם בשנת 1966, ועד לשנות השמונים. מחברי הספר הם אנגלים ולכן כל ראיית ההיסטוריה היא מנקודת־מבט אנגלית. הרוק הכבד האמריקני מוזכר פה ושם, אם כי לא בהרחבה יתירה. המחברים חילקו את הסגנון לתקופות חיים ובכל תקופה יש פירוט רב של להקות, סגנונות נגינה, השפעות מוסיקאליות והרבה הרבה תמונות בשחור־לבן. ספר חובה.

הספר השני הוא אנציקלופדיה של להקות HMA — Z (ובתרגום חופשי — מתכת כבדה מא' עד ת'). גם זהו „מיני ספר", מילון קצר של להקות רוק כבד פופולאריות לצד להקות חדשות יחסית. גם בספר הזה יש חיסרון באי הרגשת להקות הרוק האמריקניות. יש בספר אוטוביוגראפיות על כל להקה ולהקה, הרכבים ודיסקוגראפיה. ספר זה מאפשר למעריץ המתחיל לשמוע רוק כבד, לצעוד את צעדיו הראשונים בביטחון, ולזה המתמצא כבר — תוספת ידע.

לפני כחודש יצא ספר נוסף תחת אותו שם, אך מעודכן יותר. כאן כבר לא מורגש הרגש האנגלי ויש פתיחות ללהקות רוק כבד חדשות, שקיימות בשלוש השנים האחרונות. את שני הספרים מעטרות תמונות שחור־לבן ואת שניהם ערכו וכתבו שני כתבים של מגאזין מיוחד לרוק הכבד, בשם קארנגו.

הספר השלישי עב כרס, הנקרא בשם מפוצץ: „האנציקלופדיה הבינלאומית לרוק כבד ומתכת כבדה". אנציקלופדיה שנערכה ונכתבה על־ידי עורך תוכניות רוק כבד בבי.בי.סי. — טוני ג'אספר. האנציקלופדיה כוללת אף היא ביוגראפיות, הרכבים ודיסקוגראפיה (בתוספת שנת ההוצאה של התקליטים) של הלהקות.

החיסרון בספר הוא, שאין הבדל בין להקות רוק כבד לבין להקות רוק ופופ, (המכוניות, היואי לואיס. ועוד להקות רבות נמצאות בספר הזה). אומנם שם הספר קצת „מנופח", וכדי להצדיק את שמו אנו מוצאים בו להקות מכל העולם, גם להקות מקומיות שחשיבותן קטנה ביותר. חבל שהמחבר הכניס כמות אדירה של להקות כאלה. לפעמים חשובה האיכות ולא הכמות.

מגאזינים

ובכן, אלו שלושת הספרים החשובים לרוק הכבד. אשר לחוברות, כמעט בכל ארץ בעולם יש איזה מגאזין הנוגע בנושא. אזכיר כמה מהחוברות החשובות:

באנגליה (ויש אומרים כי היא מולדת הרוק הכבד) יש חוברות רבות שנושאן הוא רוק כבד, אך החשובה שבהן היא — „קארנג". זהו „התנ"ך" לכל אוהדי הרוק הכבד. חוברת המכילה חדשות, ראיונות, מדור לתקליטים, ביקורות מופעים, ביקורות תקליטים ומאורעות המתרחשים כמעט בכל העולם. יש בחוברת גם תמונות צבעוניות מרהיבות. בקיצור, מגאזין חובה לכל אחד.

מתחרה חשוב ל„קארנג" הוא המגאזין „כוחות המתכת" (METAL FORCES), אותה מתכונת — חדשות, ראיונות, ביקורות, תקליטים וכו'. ההבדל היחיד הוא שהחוברת עוסקת בלהקות הקטנות, שלא זכו להיכנס ל„קארנג". למי שמתעניין בלהקות כאלה, בראיונות לא מפולפלים ובלתי מתפלספים — זו החוברת.

באירופה החוברות החשובות הן „מטאל אטאק" ו„אנפר" הצרפתיות (חוברות שלא נופלות בערכן מקארנג) והחוברת ההולנדית — „ארדשוק".

בארה"ב המון חוברות העוסקות אך ורק ברוק הכבד. החשובה שבהן היא „סירקוס" (מעגל), חוברת המכוונת לבני־העשרה ולכן הרגש הוא על תמונות ופחות כתבות מעניינות. „מפגש המתכת", „רוח המתכת העולמי" וחוברת בשם המצחיק „בעיטה בתחת". הן חוברות קטנות שעוסקות בלהקות קטנות מקומיות, המפורסמות באזורים מסוימים בארה"ב.

ובכן, למי שמתעניין ברוק הכבד יש מה לקרוא. צריך רק לדעת אנגלית, צרפתית, ספרדית, איטלקית או יפאנית. התייאשתם?

מה יצא?

סטפן גרפלי – אפשר לשמוע

מאת עמית רוט

"Conversations" („שיחות") — סטפן גרפלי — כינור, ל. סוברמאניים — כינורות וכלי הקשה הודיים. התקליט יצא לאחרונה בהרפסה ישראלית של איסטרוניקס.

על עטיפת התקליט מצויירים שני כינורות שעובר עליהם ברק חשמלי. אם אתה חושב שהוא נדוש, חכה עד שתשמע את המוסיקה ותראה שאפשר להיות עוד הרבה יותר נודש. גרפלי — שאחרי הופעותיו בישראל הוא מכר ותיק שלנו — הוא האורח בתקליט זה. מנגן ברוב הקטעים בכינור ויש לו אפילו סולו יפה לפסנתר. ל. סוברמאניים הוא הדמות הכוללת בתקליט לכל אורכו. המלחין והמעבד של הקטעים. נגינתו, ככינור רגיל ועם אפקטים פופולאריים, היא הרבה יותר מהירה ומדוייקת מזו של גרפלי, אך גרפלי מכניס את החן האיטי והמיוחד שלו. התוצאה נחמדה, לא יותר מזה; אבל מי אני שאתווכח עם מיליוני המעריצים של גרפלי ושל המוסיקה הזו? סוברמאניים נהנה בתקליט הזה, שהוקלט לפני למעלה משנה, מהחשיפה שזוכה לה מי שגרפלי משתף פעולה איתו. סוברמאניים הוא אחיו של ל. שנקר, הכנר ההודי ששיתף פעולה באופן מעורר התפעלות עם ג'והן מקלפלין ב„שקטי", והוא מוכיח גם שהכשרון, המהירות והדיוק נשארים במשפחה. אני מסופקני בחיים המשמשים של שיתוף הפעולה הזה, שהוקלט באולפנים שונים וללא קשר ממשי בין סוברמאניים לשאר הנגנים. מחיאות כפיים לווירטואוזיות שלו בקפריציו מס' 5 של פגאניני. הליווי היציב של הנגנים לא דורש התייחסות מיוחדת פרט לניילס שטיינר, שמנגן על כלי שהמציא בעצמו, ה„שטיינרפון".

תקליט שאפשר לשמוע.

מה חדש?

רוק בחסות הבירה

בירה הוא כמעט משקה־חובה במופעי רוק בארץ ובעולם והחל בראשית השנה הזאת, הרבה יותר בירה תזרום באולמות. לפחות בבריטניה מבשלת הבירה „הארפ" הודיעה כי תיתן חסות ל־150 מופעי רוק במרוצת השנה, בין היתר למסע־הופעות של הלהקות „מריליון", „תמרונים תזמורתיים בחשיכה" ולפסטיבאלי רוק ידועים, כמו אלה של רדינגטון ומילטון קינס. מנהלי מסע הפירסום הזה מצפים לכ־500 אלף צעירים שיבואו להופעות וילגמו בירה כמים.

● לבד מן הבחירה ההכרחית במוזר־זמרת־להקת־תקליט־תקליט השנה, היו גם כמה קאטגוריות הומוריסטיות יותר בתחום הפופ. למשל: „האיש המכוער ביותר בפופ", לפי המלודי מייקר, הוא ניל יאנג. הסנטר הכפול של השנה הוא ג'ים קר מלהקת „סימפל מיינדס". חיקוי השנה היא הזמרת די סי. לי (המקור, לפי העיתון, היא דיון וורוויק). הגניבה המוסיקאלית של השנה שייכת לפיל קולינס ו„סוסוריו" והמקור ממנו סחב קולינס הוא „1999" של פרינס (כל האחריות לטענה זו ואחרות, לא עלי. אני רק מביא ציטוטים בשם כותביהם). טבור השנה שייך, כמובן, למדונה וכן הלאה וכן הלאה. הפרינציפ ברור.

● סוף השנה הביאה לנו לא רק את הבשורה המרה על מותו של ריקי נלסון. גם איאן סטיוארט הלך לעולמו, מהתקף־לב. סטיוארט היה חבר ההרכב המקורי של „האבנים המתגלגלות" אבל הודח משום שהמראה החיצוני שלו לא התאים ללהקה. הוא השתתף בהקלטות רבות של הלהקה וברבות הימים אף שב להופיע איתם. סטיוארט כונה בצדק בשם „החבר השישי בלהקה"...

● החיים על המת: להקת ה„ג'ורדניירס" שליוותה את אלביס פרסלי בראשית הקריירה שלו, בתקליט שיצא בחו"ל ושמו „הג'ורדניירס שרים את שירי הגוספל החביבים על אלביס".

● אם אי אפשר להילחם בזה, מוטב לעשות כסף מזה. זו היתה שהינחתה חברת תקליטים קטנה בארצות־הברית להוציא לשוק תקליט של מוסיקת „היפ הופ" קצבית (ואחד מסגנונות הברייקדנס) מלווה בקטעים מתוך עדויות שנשמעו בדיון בית־הנבחרים האמריקני בסוגיית הטלת חובת סימון תקליטים לפי תוכן השירים שלהם, כדי שלא לפגוע בנפש הילדים הרכה. מעניין מה יהיה הסימון לתקליט הזה. אם אכן תוטל חובה זו על החברות...

ע.נ.

ד"ש מניו־יורק

תסמונת הנדריקס

מאת יוסי ונונו

כל כמה שנים קם נגן צעיר ומתנהג כאילו הוא, ורק הוא, יורש־עצר־לאדמה של נגן הגיטארה ג'ימי הנדריקס. כמו תמיד מסתיים נסיון הירושה בכישלון. מה שהיה טוב לשנות השבעים כבר לא עובד היום.

כך גם, דרך אגב, נסיונות „החייאה" של פסטיבאל וודסטוק. ה־LIVE-AID (אנחנו העולם?) כונה כאן בשם וודסטוק של שנות השמונים והיה, עד עכשיו, הניסיון האחרון לוודסטוק חדש, אלא אם כן הג'ינגל החדש SUN'CITY, על דרום־אפריקה וכו', יוכל להיות הוודסטוק האמיתי. האמת היא, שבין אירועים אלה לבין וודסטוק אין דבר ולא חצי דבר. קשה להניח שחלק גדול מהקהל ידע מצבם האמיתי של ילדי אתיופיה וקשה יותר להניח שהאמנים על הבמה, מרוגה למה? ידעו; נסיונות החיקוי מוכיחים שלתקופה של וודסטוק־הנדריקס יש בכל זאת השפעה טראומטית על מה שקורה היום בעולם הרוק.

נחזור לג'ורדן, גיטאריסט צעיר, מוכשר, „טכנאי" גיטארה. הוא מסוגל עם גיטארה אחת לנגן סולו, ללוות את עצמו, להוסיף פה ושם אפילו עיטור של כלי מיתר. והכל בגיטארה אחת! אבל זה כל מה שהוא יודע לעשות. מעבר לזה — שיממון מוסיקאלי. בהופעה אתה שוכח לרגע מהמוסיקה ומתפעל כל פעם מחדש, איך הוא עושה את זה. מסקנה: לכו להופעה. אל תקנו תקליט. ג'ורדן בתקליטים יכול להיכנס בקלות לקטיגוריה הלא־מכובדת של „מוסיקת סופרמרקט". או למלא חללים בתוכניות רדיו. להופעות כדאי ללכת, בכל זאת, רק כדי לראות איך הוא עושה את זה. ג'ורדן מעדיף בדרך כלל לנגן קטעים שכתבו אחרים. „אלינור ריגבי" חיפושיות, ג'ורג' בנסון ועוד קטעי רוק שנכנסו לקלאסיקה. על פרשנות מקורית של הקטעים האלה חבל לבזבז מלים. אבל מה חשובה המוסיקה — העיקר הסגנון!

נדמה לי שמה שמבדיל בין הנדריקס לג'ורדן, או אולי נכון יותר בין הנדריקס כמוצג תקופה לבין מה שקורה כיום, זה הנשמה. היום הכל כסף. ועד שזה לא ישתנה יישארו מצבות כמו וודסטוק והנדריקס לא מאוישות. וסטנלי ג'ורדן ימשיך לעשות כסף ולחשוב שהוא ג'ימי הנדריקס.

עובדי עיריית רמלה שובתים „ללא הגבלה"

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

כ־800 עובדי עיריית רמלה אשר לא קיבלו עדיין את משכורת חודש דצמבר, פתחו בשביתה כללית ללא הגבלת זמן.

אבנר אבנ־חן, יו"ר ועד עובדי העירייה אמר, כי העובדים פתחו בשביתה עקב שתי סיבות עיקריות: האחת, אי־תשלום משכורות והשניה — בגלל יחסו המשפיל והמעליב של מנהל מחלקת הרווחה, מירון גוטליב, כלפי העובדים והתושבים.

„גם אם נקבל את משכורתנו, נמשיך ונשבות עד אשר יוסדר עניין מנהל מחלקת הרווחה. לא יתכן שמנהל מחלקה יאמר לאחת העובדות הסוציאליות שלו „אני מחרבן עליך"", אמר אבנ־חן.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 482 בגוש 8232 רח' ריינס מס' 46 בחריגה. משמעות כהקלה 6.0% קומה א' בלבד. את התכנית 12/86 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון כפר מל"ל

פרסום הקלה עפ"י הוראות ס' 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה דרום השרון בקשה לתוספת לבית עפ"י היתר בניה מס' רמ/11/149 בגוש 6498 חלקה 191 ישוב עי' יהודה. שם המבקש: רח' יורם וחלמה. מהות ההקלה: 13 מ"ר בנוי מעל שטח שאושר בהיתר מס' 64/85 ובמסגרת של 6% משטח החלקה. כל המעונינים, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותקי התכנית, במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. רוצקי, יו"ר הוועדה

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

תיק בנין 1592

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 42 בגוש 6011 רח' טהון מס' 44 חולון, הכוללת הקלה של 3.2% משטח המגורים (603 מ"ר) + 10% בקוי בנין צדדי (דרומי) לשיפור תנאי התכנון. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים א'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל. לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון, יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג למשרד [illegible] תוך מתן הקלה של 6'. ברח' סירקין 26 גוש 6906 חלקה 88, 127.

תיק בנין 2/94־026

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העירייה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור [illegible] גוש 6615 חלקה 71 תיק 11/2001 [illegible]

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי, סגן ראש העירייה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – ת"א יפו

הוערה המקומית לתכנון ובניה אילת

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת בקשה להתרת הקלה כנכס, בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מס' 2/123/03/2.

מהות ההקלה: תוספת בניה בסטיה של 1.54% בפטיו שיבן שכ' ד' גוש 40038 אילת.

שם המבקש: אופנהיים ויקי.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעירית אילת רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי השומרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' ש/364 - [illegible] בפרדס חנה". המהווה שינוי לתכנית מס' ש/1 - תכנית מתאר פרדס חנה.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: חלקות 10, 11 בגוש 10017 חלק מחלקה 145 בגוש 10109, והתכנית חלה על שטח בהמשך דרך [illegible].

עיקרי הוראות התכנית: [illegible]

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית [illegible]

משה גלזנר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

ו' בטבת תשמ"ו, 19 בדצמ' 1985

מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1260/4" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת הוראות בניה באזור מגורים ב'.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6384 ח' 288 רח' דרייפוס 1 פ"ת.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. ששיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: 26 דצמבר 85

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה „הדרים"

הוד השרון, דרך רמתיים 36, 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית מבנה באיזור תעשיה ב' בהוד השרון בגוש 6574 חלקה 8, 9 (7) ע"י וקסמן חנוך ויהודה, מאיזור תעשיה ב' הוד השרון והמהווה חריגה, היינו תוספת 6% משטח המבנה המותר במגרש — במסגרת 6% הניתנים לאישור כהקלה.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. פיינשטיין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הדרים

טלוויזיה

08.15 חשבון פשוט ד'. 08.40 כלי טורות — פ"ר. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 מרעי הטבע ה"ו: השלה. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום. 11.00 צרפתית. 11.15 חשבון ה': השבר העשרוני. 11.30 גיאוגרפיה ז"ט: מרכז העיר. 12.00 ארץ מולדת: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה. 12.25 ספרות (על־יסודי) — אמנות הבמה של שייקספיר. 13.00 מוסיקה ע"י — העשרה: המוסיקה השחורה. 14.00 האבולוציה. פרק 4: יחסי גומלין (חלק 1), הומולוגיות בין בעלי חיים שונים, המרמזים על אב מוצא משותף. 14.20 הומולוגיות בין צמחים שונים. לורל והרדי. 15.00 רחוב סומסום. 15.30 קשת וענן — האדם עץ השדה: המישדר מתאר את יום ט"ו בשבט במקורות. 16.00 פרפר נחמד — ט"ו בשבט. 16.25 דיק טרפין, פרק 2: השבייה: ג'ון גלאטן ועוזרו, נתן ספייקר, מצליחים לצוד את דיק טרפין בעזרתה של שחקנית נודדת. סוויפטניק הלא־יוצלח, מצליח לשחרר את טרפין. 16.50 שבוע שמירת הטבע — חידה נושאת פרסים. 17.00 ערב חדש — מנחה: רפי רשף. 17.30 „הדבורה מאיה". 18.00 „כאותו עניין", סידרה שבועית. 18.32 „בחרנו לך" — מבחר שירים וריקודים (ערבית). 19.00 „ספארי של הרפתקות", סידרת סרטי טבע, פרק שני: „ארץ הרוכים". 19.30 חדשות. 20.02 „שלושה בדירה אחת". שם הפרק: „טרי עוברת דירה". 20.30 „כולבוטק". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 מבט שני. 22.20 „משפחה". דראמה. אישה וגבר, שונים בגילם ובמעמדם. נמשכים זה לזה. שניהם כמהים למצוא טעם חדש בחיים. האישה, אלמנתו של בנקאי, קרובה לגיל חמישים וכמהה לקשר רגשי כלשהו. הגבר, בשנות השלושים בחייו, אינו בוגר בנפשו וגם איננו מבוסס בעבודה. מצא מקום בביתה ובחייה. משתתפים: ג'ורג'ין אנדרסון ואלכסנדר מורטון. הפיקה הטלוויזיה הסקוטית. 22.50 „באר המלחין המושאה" (חלק א'). 23.50 „פסוקו של מקום" — מבט אל „דרך ארץ פלשתים". חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": באך: פרלוד ופוגה מס' 7, ומס' 8, מתוך „הפסנתר המושווה" ספר ראשון 07.30 „שחרית מוסיקלית" וייס: סוויטה מס' 21, בסול מינור. ווהן וויליאמס: פנטסיה על נושא של תומס טליס, מוצרט: סימפוניה קונצרטית, במי במול מג'ור, לכלי־נשיפה ותז' ק' 297 ב', לואי שפוהר: הפתיחה „סתרה", ברהמס: 7 שירים למקהלה א־קפלה, דבוז'ק: וריאציות סימפוניות אופ' 78. 09.30 „קונצרט בוקר": בורודין: בערבות אסיה התיכונה, בוסקוביץ': שרשרת הזהב, סוויטה על פי שירי עם יהודיים, רחמנינוב: סוויטה מס' 2, לשני פסנתרים, ראבל: ואלסים אצילים וסנטימנטליים, סן־סאנס: קונצ'רטו מס' 1, בלה מינור לצ'לו ותז'. בורודין: סימפוניה מס' 1, במי במול מג'ור, ברהמס: מוטט „למה יתן לעמל אור" 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „מוסיקה קמרית": דבייני: רביעיית בסון ברה מג'ור. מוצרט: סונטה לכנור ופסנתר, בסי במול מג'ור, זאפה: „הור לחלוטין" 13.00 „קונצרט צהרים": דביסי: 4 קטעים מתוך „פינת הילדים", מוסורגסקי: „חדר הילדים", מחזור שירים. לאלו: „סימפוניה ספרדית", לכנור ותז', דבוז'ק: סימפוניה מס' 8, בסול מג'ור 15.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „ממדף התקליטיה" 16.00 „קונצרט מנחה": מנדלסון: 6 דואטים ל־2 זמרות סופרן, בטהובן: סרנדה אופ' 8, לכנור, ויולה וצ'לו, דיויק שייפר: חמישיה לפסנתר וכלי־קשת, וילה לובוס: בכיאנס בראזילייראס מס' 5, לסופרן וצ'לי. שפוהר: רביעיה כפולה ברה מינור, רימסקי קורסקוב: חמישיה לחליל, קלרנית, קרן, בסון ופסנתר 18.30 תכנית מיוחדת במלאת 30 למותו של ארתור גלברון, ז"ל. סונטינה לפסנתר (1946), 10 הרהורי אהבה של פ' אלואר (1948), רביעיה לכלי־קשת (1969) 20.05 „ערב טוב": הנדל: קונצ'רטו מס' 1, בסי במול מג'ור, לאבוב ותז'. היידן: אריאטה עם ואריאציות 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מאולמי הקונצרטים בעולם": באך: סוויטה תזמורתית מס' 1, ברה מג'ור, קונצ'רטו ברה מינור, ל־2 כנורות, קונצ'רטו בסי מינור, לכנור, אבוב ותז', סוויטה מס' 2, בסי מינור, לחליל ותז', „אשרי", לסופרן ורביעיית כלי־קשת 22.25 „מילון מוסיקלי" 22.30 „עם ועוד": ליגטי: אטמוספרות 23.00 „רוד למראם כיוה". 3. „סואר מרנק וחסורותי".

רשת א'

07.30 „היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חוגה", עם בני הדרל 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — מגזין בשידור חי 10.30 „רדיו קל" 11.10 השידור הלימודי לבתיה"ס: שידורים לחנוך המיוחד 11.30 „השכלה ודעת לכל" — כעריכת רואמה אלחד — שיעורים לימי הועשה: „קהילות ישראל", והפעם: „אנגנסון" 12.05 „מעני המזרח" 14.06 „לנת ולכן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א. „טוב לי בקבוץ" — סדרת ספורים לקטנים מאת ברורית ולס; ב. „הנסיך הקטן" — מאת אנטואן סנט־אקזופרי; ג. „מעשה בלולו ה..." — מאת דבורה עומר 14.45 לילדים הגדולים: „חתול בשק" — ילקוט כלינו 15.25 „השכלה ודעת לכל": „מרחבא" — שעורים בערבית 15.56 „ספר חדש" 16.05 „המדע בישראל" — סיכומים וסיכויים. משתתפים: פרופ' אפרים קציר ופרופ' יצחק קידרון 17.12 „מגישים שיר" 17.20 „האוניברסיטה המשודרת": „ארץ־ישראל בתקופה הצלבנית" 18.06 „מנחת ערב" — מסדר יומי להווי דתי ומסורת 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „שעור בתלמוד" 22.05 „שנינו ביחד וכל אחד לחוד"

רשת ב'

08.06 „סעו לשלום" 09.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי 10.10 „כל צבעי הקשת" — מגזין יומי 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים 13.00 „בחצי היום" 14.06 „יש עניין", עם גבי גזית 16.10 „סעו לשלום" — מנחה: גדעון הוד 16.05 „שירים ושעורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.06 „אצבע על הדופק" — שבועון בענייני בריאות ורפואה 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „עולם חדש" — מגזין חדשותי לעניני האדם וסביבתו 20.05 פרקי חזנות „כבקתחך" — מזמור שיר 22.05 „עוד פעם אחת" — הפעם: „תמונות בשחור לבן": „גב רחב במגדלים". איציק קול מדפדף באלבום התמונות הפרטי 23.05 „קפה ראשו" — חידונים מגוונים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

14.06 „לי ולך — שיר וברכה" 15.05 „חדש, חדים ומחודש", עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניין" 17.05 „הצגה יומית", עם יגאל רביד 18.06 „מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 „אורם עתיק" — שירים שלא נס ליחם 23.05 „פניני ג'אז", עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון. מרצה: פרופ' צבי נאור 07.07 שבע אפס שבע, עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב 12.05 להיט לתאבון 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי 15.05 מה יש, עם ארז טל 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים 16.56 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוננות • מגאזין גלי־צה"ל לעניני צבא ובטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה 18.35 כוכב הערב 19.05 „רדיו במקום", עם רני קרפל 20.05 „לא רק רוק" 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה הורמונלית של הפריון (ש.ח) 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 ציפורי ערב קלאסיות עם רם עברון 00.05 ציפורי לילה, עם יובל מסקין 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב (9.30 — 7.15 — 4.30)

אסתר: תפילה למוות
אורלי: חזרה לעתיד
בית לסין: מי מפחד מהשכן ממול — 23.15
בן־יהודה: חזרה לעתיד
גת: הרבה ולא כלום — 9.30 ,7.15 ,4.30
גורדון: רומן הרמים — 9.30 ,7.00
דקל: לילות לבנים — 9.30 ,7.00
דרייב־אין: משולש — 9.30 ,7.15; הפה הלוהט — 12.00
הוד: גולאג GULAG
מוזיאון תל־אביב: נערה ונער — 9.30 ,7.15 ,4.30
לימור חדש: כבודו של פריצי — 9.30 ,7.00
פאר: מסע עסקים של אבא
סינמה 1: שושנת קהיר הסגולה
סינמה 2: אמדאוס
פאריס: בירדי • בריאן כוכב עליון — 11.45
רב־חן:
חן 1: שנת הדרקון — 9.40 ,7 ,4.15
חן 2: סיפורה של מארי — 9.45 ,7.20 ,5.00
חן 3: ביה"ס לאסירים מתחילים — 9.45 ,7.20 ,5.00
חן 4: הגונים — 10.30 ,1.10 ,4.45 / 9.40 ,7.20
חן 5: רומן על בטוח — 7.20 ,4.40 ,1.10 ,10.10
שחף: בשם כל בני ביתי
תל־אביב: ערפדי החלל
תכלת: אגם הברבורים
צוותא: הגנרעים • בניקום הלום — 8.00

רמת־גן ובני־ברק

אואזיס: שנת הדרקון — 9.10 ,6.50
לילי: כבודו של פריצי — 9.30 ,7.00
אירמון: קומנדו — 9.10 ,6.45
רב־חן:
גן 1: הרבה ולא כלום — 9.40 ,7.10 ,4.30
גן 2: בירדי — 9.45 ,7.20 ,5
גן 3: המפחת — 9.45 ,7.25 ,5.00
גן 4: רומן על בטוח — 9.40 ,7.20 ,5.00

ירושלים

אדיסון: קומנדו — 9.15 ,6.45 ,4.15
אורנע: תפילה למוות — 9.00 ,7 ,4.30
בית אגרון: 16.00 חבורת אופני ה־B.M.X; 18.00 אנה קרנינה; 19.45 כחום הגוף; 21.30 דיווה
בנייני האומה: בשם כל בני ביתי — 9.00 ,7.00 ,4.30
כפיר: חזרה לעתיד — 9 ,7 ,4.30
הבירה: הכבוד של פריצי — 9.00 ,7.00 ,4.30
כמור: סוואן סוואן — 9.15 ,7.00
אורגע: תפילה למוות — 9.00 ,7.00 ,4.30
מיטשל: מסע עסקים של אבא — 9.15 ,6.45

חיפה

ארמון: קומנדו — 9.00 ,6.45 ,4.30
אורה: בשם כל בני ביתי — 9.15 ,6.45 ,4
חן: בירדי — 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון: מטרה — 9.15 ,6.45 ,4.00
פאר: תפילה למוות — 9.00 ,6.15
קרן אור המחודש: קאוס — 9 ,6
רון: חזרה לעתיד — 9.00 ,6.45 ,4.00
אמפי: הבו ואיש העלג — 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הכבוד של פריצי — 9.15 ,7

נתניה

שרון: שנת הדרקון — 9.15 ,7.00
סטודיו: ראסטי גיימס — 9.15 ,7.00

חולון

סבוי: ערפדי החלל — 9.30 ,7.00 ,4.30
מגדל: שנת הדרקון — 9.30 ,7.15

בת־ים

עצמאות: המטרה אמריקה — 9.30 ,7.15 ,4.30

הרצליה

היכל: ערפדי החלל — 9.30 ,7.15 ,4.30
מלון דניאל: מסיבה — 9.30 ,7.15

באר־שבע

חן: הכיבוש הגדול — 9.30 ,7.15

חדרה

חוף חדרה: תלמידה מתשמלת — 9.15 ,7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ג', 21.1
תיאטרון הבימה:
ניסים ונפלאות בקופסות שימורים (הכל צמוד): 20.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
עוולה - בינורתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי
לינדסי קמפ ולהקתו
חלום ליל קיץ: 18.00, 21.00
קידוש - צוותא: 20.30
קסטנר - ת' ירושלים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג. 21.1 בשעה 16.30
שלמה עתיר על סוציאליזם וטרור
בשעה 20.30 – קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתיים: הלוי — בלפור 9.
חולון: אסותא — טרומפלדור 4.
ירושלים: קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה: נאות עקר — מ. מסחרי אורים.
פתח־תקוה: קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן: עדון — ירושלים 25.
תל־אביב: בריאות — המלך ג'ורג' 28; הקריה — אבן גבירול 19.
חיפה: הנשיא — שד' הנשיא 35.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● הדסה ע"כ — ילדים, א.א.ג.
● ביקור חולים — פנימית, נשים.
● שערי צדק — כירורגית, אורטופדית, עיניים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00. טלפונים: 03־455300, 03־433500.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 523366. פתוחה כל יום בזמן, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 11.00 בבקר.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

הרצליה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריתגוף כמגר קפר 1 (ליד המכבירו) קומה א', טל' 03־285522, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאיזור, טל' 03־5232452 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־622222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35516

סילוק מפגעים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד־רמלה — טל' 08־221021; עפולה — טל' 065־95334.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30.
בימי ו' וערבי חג: 7.30.

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00. מבני ברק 8:18

לחיפה: בימים א'—ה': 6.00 ,7.00 ,8.00 ,9.00 ,10.30 ,12.00 ,13.00 ,14.00 ,15.00 ,16.00 ,17.00 ,18.30 ,20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00 ,7.00 ,8.00 ,9.00 ,10.30 ,12.00 ,13.00 ,14.00.

לנהריה: בימים א'—ה': 6.00 ,8.00 ,12.00 ,14.00 ,16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00 ,8.00 ,12.00 ,15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00 ,6.30 ,7.30 ,8.30 ,10.00 ,11.30 ,12.30 ,13.30 ,14.30 ,15.30 ,16.30 ,17.30 ,19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00 ,6.30 ,7.30 ,8.30 ,10.00 ,11.30 ,12.30 ,13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35 ,9.00 ,10.40 ,14.35 ,16.35 ,19.38. לירושלים 5.35.

קרית אונו יורדת לארצית

הפסידה אמש לבית"ר ת"א 109:91 והפועל חיפה הביסה את מכבי ר"ג 73:110 ★ כדי שלקרית־אונו יהיה סיכוי להשאר היא חייבת לנצח, לא פחות ולא יותר, את מכבי ת"א ★ במאבק צמרת משובח ניצחה הפועל חולון את אליצור נתניה 85:100 ★ נצחון שישי רצוף להפועל הגליל העליון — 90:111 ★ נקבעו שמונה הקבוצות למשחקי ההכרעה

אברהם חמו
מאמן מובס

אליצור קרית־אונו כבר ירדה לליגה הארצית אף־כי מבחינה תיאורטית יש לה עדיין סיכוי להישאר. זאת לאחר עשרה הפסדים רצופים. אמש, במחזור הי"ט, הלפני־אחרון בליגה הלאומית בכדורסל, נוצחה ע"י בית"ר ת"א 109:91. בעוד שיריבתה בקרב־הירידה, הפועל חיפה, זכתה בנצחון מבריק על מכבי רמת־גן — 73:110.

האפשרות היחידה להישארות של קרית־אונו היא נצחון על... מכבי ת"א; הפסד הפועל חיפה בנתניה ונצחון הפועל רמת־גן על בית"ר ת"א. חלום באספמיה.

קרב התחתית האפיל על מאבק צמרת משובח שהתנהל בחולון ובו הביסה קבוצת הפועל חולון את אליצור נתניה — 85:100, ועלתה למקום השני. נצחון קל קצרה קבוצת הפועל הגליל־העליון, באולמה, על מכבי חיפה — 90:111.

במשחק החמישי במחזור הי"ט הביסה עוד שלשום מכבי ת"א את הפועל ת"א — 93:109.

שמונה הקבוצות שתשחקנה במשחקי ההכרעה נקבעו אמש סופית.

שלום ולהתראות

בית"ר ת"א — אליצור קרית אונו 91:109 (42:50)

למרות שנותר מחזור אחד לסיום הליגה הלאומית בכדורסל, הרגישו אמש שחקני ומנהלי אליצור קרית־אונו, כי קבוצתם נפרדה מהליגה הלאומית בתום עונה אחת, לאחר שנוצחה בידי בית"ר ת"א 91:109.

יכולת כה פושרת אותה הציגה הקבוצה אמש, ללא חוסר לחימה ואחוזי קליעה גרועים, מנעו ממנה את הנצחון. חלק נכבד בהפסדה של קרית אונו יש לזקוף לחובתו של המאמן אברהם חמו, שביצע חילופים תמוהים דווקא כאשר קבוצתו היטיבה לשחק.

בדקה ה־12, הוליכה קרית אונו 23:28 ואז הוציא חמו את קריין וקרן, הכניס את מגידו ואלכס סנדלר והקבוצה ספגה 14 נקודות ללא מענה.

גם בדקה ה־25, הוליכה קרית אונו — 55:56, ואז חזר חמו על טעותו.

חלק נכבד בהפסדה של קרית אונו יזקף גם לחובתו של ג'ון ויילי, ששיחק בחוסר אחריות, זרק לסל ללא הבחנה ובכלל לא ראה את חבריו ששוועו לכדורים.

קרן אור יחידה בקרית אונו, היה כוכבי ואלאס, שנלחם כגבוהי בית"ר. קלע 32 נקודות וקלט 13 כדורים חוזרים.

בית"ר ת"א שיחקה בהתפשטות והבליטה שני שחקנים. דוויט ג'ונס הכל יכול, שקלע 34 נקודות וקלט 12 כדורים חוזרים ואבנר שם־טוב שניווט היטב את קבוצתו, קלע 24 נקודות (5 סלי 3 נקודות) והיה במיטבו. מל הובארד שמר היטב על ויילי וגם קלע 11 נקודות.

עד לדקה ה־12 התנהל משחק שקול וקרית אונו הוליכה כאמור, 23:28. מדקה זו נטלו הבית"רים את ההובלה ובמחצית היה יתרונה 42:50.

קרית אונו, בזכות איוורית לוחצת, הוליכה 55:56 ו־57:58 וזה הכל. בית"ר שעטה בסיום לנצחון קל.

אגב, לאברהם חמו זה הפסד שביעי רצוף, מאז נטל את מלאכת האימון של קרית אונו.

שפטו אסא קמינר ומנשה הרמן, לעיני 700 צופים, באולם הפועל ת"א.

● קלעו לבית"ר ת"א: ג'ונס 34, שם־טוב 24, ג'ונסון 16, הובארד 11, חזרו 10, ניגוצורג 8, ויינברג 4 וסלינס 2.

● קלעו לאליצור קרית־אונו: ואלאס 32, ויילי 22, קרן 16, ברקוביץ 14, קריין 4 וגורן 1.

יצחק ויסהוף

גלידה ונצחון

הפועל חולון — אליצור נתניה 85:100 (43:43)

במשחק צמרת מרתק ומבסך שלווה במהפכים בלוח התוצאות גברה הפועל חולון בביתה על אליצור נתניה 85:100 כשג'ו קופר וישראל אלימלך היו אדריכלי הנצחון החולוני.

שתי מחציות שונות בתכלית איפיינו את המשחק. במחצית הראשונה היתה אליצור נתניה משכמה ומעלה. לאחר שהפועל חולון הוליכה 13:15 בדקה ה־7 נכנסו שחקני נתניה להילוך גבוה ותוך דקה עלו ליתרון 17:22 ו־25:33 בדקה ה־12. באותן דקות היו קארל גברסון ורד פייר במיטבם. אולם מעצור אצל אליצור נוצל בידי החולונים לצמק את התוצאה בהדרגה ועם השריקה להפסקה קלע הענק החולוני ג'ו קופר סל של 3 נקודות (הראשון שלו העונה) והישווה את התוצאה ל־43:43.

המחצית השניה היתה סיפור אחר. אליצור המשיכה בחולשתה מסיום המחצית הראשונה וחולון צברה תנופה. 51:43 לחולון בדקה ה־22. כאן ניער גברסון שוב וצימק לנקודה — 53:52 בדקה ה־24. החל מדקה זו הפגין ישראל אלימלך משחק מזהיר וחולון עלתה ליתרון 60:73 בדקה ה־29. הפרש השיא במשחק היה בדקה ה־39 — 74:94.

בדקות הסיום שיחקו שתי הקבוצות ללא כוכביהן. וילי סימס "סחב" 4 עבירות החל מהדקה ה־13 ובאמצע המחצית השניה יצא. בחולון יצאו בחמש עבירות חיים זלוטיקמן (33) וישראל אלימלך (36). חולון שיחקה מחוסר ברירה את ליאור שטרן החולה.

במהלך המשחק חולקו לצופים ולעיתונאים גלידת חורף חינם.

שפטו ערן עמית ואברהם זכול, לעיני 1000 צופים, באולם בחולון.

● קלעו להפועל חולון: קופר 30; כורמור 22; אלימלך 17; פונדקסטר 12; כגנין 11; זלוטיקמן 6 ווילים 2.

● קלעו לאליצור נתניה: גברסון 28; פייר 17; הול 16; ברכה 12; סימס 10 ופאל 2.

יוסי חן

שישי רצוף

הפועל גליל עליון — מכבי חיפה 90:111 (49:55)

נצחון שישי רצוף לשחקני הגליל והפעם על הקבוצה השאפתנית של מכבי חיפה.

המשחק היה פתוח ועיקר הדגש הושם על ההתקפה. בגליל בלטו ליף שצבר סלים רבים, בראון שקלע היטב מתחת לסל וקלט 10 כדורים חוזרים וסימס שביצע חסימות נהדרות בהגנה. ארז חזן שמר היטב על שפע, זיסמן וכהן השלימו קבוצה מלוכדת שהיטיבה לשחק.

לחיפה יש בעיה והיא שני הזרים שלה. שחקני החוץ שלה - רוזנברג ושפע — מבצעים פחות או יותר את המוטל עליהם. גם גורדון ידע ימים טובים יותר ואילו שטיינהאואר היה חלש.

חיפה פתחה והוליכה בדקה 9 23:26 כתוצאה מאיבודי כדור של זיסמן ששיחק פצוע. בהמשך השתפר וסיפק כדורים נוחים לחזן, ליף ובראון.

בדקה ה־14 צערה הגליל ביתרון 30:41. גם במחצית השניה צערו כדורסלני הגליל ביתרון שנע בין 8 ל־10 נקודות.

סימס הלהיב את הצופים בחסימות "נוסח מרסר". ההפרש הלך ותפח. חיפה הרימה ידיים. בדקה 36 לגליל 76:91 ובסיום 90:111.

שפטו שגב וכה, לעיני 1000 צופים, בכפר גלעדי.

● קלעו להגליל־העליון: ליף 29; בראון 23; חזן 18, סימס 16, זיסמן 14, כהן 7 ומנקין 4.

קלעו למכבי חיפה: שפע 22, א. רוזנברג 20, גורדון 13; כאטס 14; פיפלס 11 ושטיינהאואר 10.

עמית גל

הטלפון נתן אות לקרנבל של שמחה

הפועל חיפה — מכבי ר"ג 73:110 (41:55)

קרנבל של שמחה שלא היה מבייש את ריו דה־ז'נרו התרחש אמש בהיכל הספורט ברוממה. מאות מאוהדי הפועל חיפה, שיכורי ניצחון, הציפו את משטח הפארקט והסתערו על השחקנים והחגיגות נמשכו במשך שעה ארוכה.

הר הגעש התפרץ לראשונה שש דקות משריקת הסיום כשהגיע הטלפון המיוחל מאולם הפועל ת"א, שבישר על הפסדה של אליצור קרית אונו. ירידת חיפה לתחתית. האוהדים החיפנים פצחו בזמר "חיפה בלאומית" ו"אנחנו נשארים בליגה".

יתרונה של הפועל חיפה לא הוטל בספק. היא הוליכה לאורך כל שלבי המשחק בהפרשים ניכרים ולא שמטה את יתרונה אפילו פעם אחת. הקבוצה שנלחמה יותר, התלהבה יותר, ניצחה ובצורה משכנעת ביותר. לירוי קומבס שקלע 27 נקודות עד לדקה הכ"ט וקלט 17 כדורים חוזרים הציג את משחקו הטוב ביותר העונה. גם אלון אופיר, דורון קסקי, איתי שביט וג'ונתן דלזל היו מצויינים.

בדקות האחרונות שיחקה חיפה עם חמישייה צעירה שהשתתפה אף היא בחינגת הסלים.

מכבי ר"ג עוררה חמלה במשחקה הרעוע ודמתה לשבר כלי. רק גרג קורנליוס שמר על ממוצע חיובי. ג'ים תומאס הוחלף בדקה ה־27 וסירב לרדת. רק לאחר שהשופט נפתלי עובדיה איים עליו בעבירה טכנית הוא נאות לצאת ולא חזר יותר.

היתרון החיפני בהפסקה — 41:55 גדל בהדרגה במחצית השניה — 52:81, 64:98, 73:110 בסיום.

שפטו מצויין נפתלי עובדיה ויצחק רמות, לעיני 2200 צופים ברוממה.

● קלעו להפועל חיפה: קומבס 27; אופיר 19; דלזל 18; שביט 13; קסקי 10; פדרמן 9; אמישה 8; נחמיאס 2; ברנע 2; ויידל 2.

● קלעו למכבי ר"ג: קורנליוס 23; תומאס 15; שידלצקי 10; גורן 9; שורצמן 8; רכליס 6; זחמו 2.

יוסף גלזר

● טבלה לאומית

1.	מכבי ת"א	18	18	–	1524:2045	36
2.	הפועל חולון	19	13	6	1779:1849	32
3.	אליצור נתניה	18	13	5	1739:1838	31
4.	הפועל ת"א	19	12	7	1883:1805	31
5.	גליל־עליון	19	11	8	1829:1740	30
6.	מכבי חיפה	20	8	12	1835:1887	28
7.	בית"ר ת"א	19	8	11	1854:1781	27
8.	מכבי רמת־גן	19	7	12	1760:1823	26
9.	הפועל חיפה	19	5	14	1589:1762	24
10.	הפועל רמת־גן	19	5	14	1685:1690	24
11.	אלי. קרית־אונו	19	4	15	1767:1966	23

● במחזור הבא

(שני, 27.1.86)

מכבי רמת־גן — הפועל הגליל־העליון; הפועל רמת־גן — בית"ר ת"א; אליצור קרית־אונו — מכבי ת"א; הפועל ת"א — הפועל חולון; אליצור נתניה — הפועל חיפה.

ראשון, 20.1.86: אליצור נתניה — מכבי ת"א.

● מלך הסלים

1.	מאגי (מכבי ת"א)	522
2.	ואלאס (קרית־אונו)	495
–.	שפע (מכבי חיפה)	495
4.	ויילי (קרית־אונו)	477
5.	ליף (גליל־עליון)	474
6.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	438
7.	ג'ונס (בית"ר ת"א)	434
8.	מקיפיס (הפ. ר"ג)	423
9.	תומאס (מכבי ר"ג)	422
10.	בנט (הפועל ר"ג)	405

● מלך הנקודות

1.	צימרמן (הפועל ת"א)	64
2.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	56
3.	ויילי (קרית־אונו)	55
4.	דלזל (הפועל חיפה)	48
5.	קרן (קרית־אונו)	46
6.	ברקוביץ (מכבי ת"א)	44

● טניס

גליקשטיין — פרקיס 7:8

במשחק ראווה בטניס גבר אלוף ישראל, שלמה גליקשטיין, על סגנו שחר פרקיס 7:8.

המשחק נערך במסגרת פעילות איגוד הטניס ברחבי הארץ.

המשחק נערך בנס־ציונה וחזו בו כ־500 צופים.

הפועל ת"א לשאלאן בלי ויליאמס ויעקבי

מאת יצחק ויסהוף

אריל ויליאמס ועומר יעקבי, שני שחקניה של הפועל ת"א, לא ימריאו הבוקר עם קבוצתם למשחק בית רבע גמר גביע קוראץ' נגד הקבוצה הצרפתית שאלאן, מחר.

ויליאמס הורחק ע"י פיב"א מהופעות העונה בגביעי אירופה בעקבות התנהגותו הפרועה במשחקה של הפועל ת"א לפני שבועיים בסאראייבו. יעקבי לא ייצא עם הקבוצה לאחר שחלה בשפעת קשה שריתקה אותו למיטת חוליו.

לעומת שניים אלו שלא יטלו חלק במשחק מחר, ישחק מייק לארגי שסבל בעת האחרונה מבעיות גב חמורות. אתמול באימון המסכם של הפועל ת"א לפני הנסיעה התאמן לארגי וגילה יכולת נאה.

מאמנה של הפועל ת"א, יעקב ארלר אמר אמש: "שאלאן היא נקודת ציון לקבוצה לקראת המשחק החשוב שיש לנו בשבוע הבא נגד הפועל חולון. אנו יוצאים בעמדת פיגור, גם משום שאיבדנו כל סיכוי להמשך מעפל בית רבע הגמר. חשוב לנו יותר המשחק נגד הפועל חולון" סיכם יעקב ארלר.

הפועל ת"א תצא עם 8 שחקנים בלבד: מייק לארגי, לאוזו מרסר, עמוס פרישמן, ג'ק צימרמן, עופר פליישר, שמעון אמסלם, עזריאל קאליס והילד זמורה.

[illegible]

[illegible] 21 שחקני הסגל שייצאו בשבוע הבא למשחק נגד ישראל ביום שלישי באיצטדיון ר"ג.

צ'רלי ניקולאס מארסנל הוחזר לסגל לאחר היעדרות של 10 חודשים מאז ההפסד לוולס (1:0) במוקדמות הגביע העולמי.

פרגוסון החליט לצרפו לסגל, בעקבות כושר ההבקעה שלו במדי ארסנל. הוא כבש שישה שערים בשבעת משחקיה האחרונים של ארסנל.

קני דאלגליש מליברפול וגראהם סונס מסמפדוריה, אינם יכולים לצאת למסע.

סקוטלנד הוגרלה בגביע העולמי במכסיקו, יחד עם מערב גרמניה, דנמרק ואורוגוואי.

הסגל כולל את השוערים: ג'ים לייטון, קמפבל מוני ואנדי גוראם. מערך עורפי: ריצ'רד גוג, מוריס מאלפאס, קרייג לוין, ארתור אולביסטון, אלכס מקליש, ווילי מילר ודיוויד נריי. קשרים: רוי אייטקן, פול מקסטיי, ג'ים בט, איימון באנון, גורדון סטראכאן, מורדו מקלאור. חלוצים: צ'רלי ניקולאס, פרנק מקאבני, גראהם שארפ, פול סטאריק ודייויד קופר.

נקבע הסגל והאנגלי למצרים

גם המנהל האנגלי בובי רובסון פירסם את שמות 22 שחקני הסגל שייצאו לקאהיר למשחק נגד מצרים ביום רביעי, 29 בחודש.

רובסון זימן לסגל שחקנים חדשים, וביניהם את קשרה הצעיר של ארסנל, סטיוארט רובסון, ששיחק נגד ישראל בחודש פברואר אשתקד, במיפגש הנבחרות הצעירות עד גיל 21, שנסתיים בנצחון אנגליה 1:2.

שני הכדורגלנים החדשים האחרים הם החלוץ פיטר בירדסלי מניוקאסל וסטיב הודג', קשרה של אסטון וילה, שניהם מהנבחרת הצעירה.

הסגל כולל את השוערים: פיטר שילטון, גרי ביילי, קריס וודס. מערך עורפי: ויב אנדרסון, קני סאנסום, גרי סטיבנס, טרי בוצ'ר, אלווין מרטין, מרק רייט וטרי פניק. קשרים: ריי וילקינס (מילאן), גלן הודל, טריבור סטיבן, סטיב הודג', סטיוארט רובסון. חלוצים: מרק הייטלי (מילאן), גרי לינקר, פיטר דיקסון, טוני וודקוק, פיטר בירדסלי, קריס וודל וג'ון בארנס.

שני אבי כהן בשעריים

מאת ראובן חנבית

מגן בית"ר ירושלים אבי כהן עבר אתמול לקבוצת מכבי שעריים מתחתית הליגה הלאומית. אבי גרזון ממכבי פתח־תקוה הושאל לקבוצת בית"ר תל־אביב — אלה הן ההעברות הבולטות שבוצעו אתמול במשרדי ההתאחדות לכדורגל.

שחקנים נוספים שעברו מקבוצה לקבוצה הם ישראל רהשווילי מבית"ר ירושלים לבית"ר רמלה. אלי גרבי שוער בית"ר ירושלים שהועבר אליה רק לפני שבועיים נחת בקבוצת בית"ר נתניה, התחנה השלישית בעונה זו. אבינועם מליחי מבני יהודה הושאל להפועל בית שמש. עובדיה צבי מהפועל באר־שבע הועבר להפועל לוד. שוער המשנה של מכבי יפו, ויד פרחי, עבר לקבוצת איחוד צעירי יפו.

יצויין כי אבי כהן שעבר למכבי שעריים יהיה השני באותה קבוצה עם אותו שם. בתחילת העונה רכשה שעריים גם את אבי כהן מהפועל אשקלון.

היום חצי־גמר בגביע־הטוטו
מכבי ת"א — באר־שבע
הפועל פ"ת — נתניה

● גביע הטוטו

שני משחקי חצי־הגמר בגביע־הטוטו לקבוצות הליגה הלאומית בכדורגל ייערכו היום באיצטדיון ברמת־גן. באותה שעה יתקיימו בחדרה ובנתניה תחרויות חצי־גמר לקבוצות הליגה הארצית.

המשחק הראשון ברמת־גן, ב־2.30, יפגיש את קבוצות מכבי ת"א והפועל באר־שבע. השתיים התמודדו בשבת בליגה בבאר־שבע ואיכזבו כשסיימו בתיקו 0:0. היום, במסגרת שונה, תשתדל מכבי ת"א לנצל את ביתיותה, בעוד שיריבתה מבירת הנגב תנסה להפתיע.

במשחק השני, ב־4.30, יתמודדו קבוצות הפועל פ"ת ומכבי נתניה. כדורגלני הפועל פ"ת השתפרו במחזורי הליגה האחרונים. הם נמצאים בתנופה. לעומתם, סובלת נתניה מסידרת כשלונות בליגה שהורידו אותה עד למקום הי"ג בטבלה. נוסף לכך יש לנתניה שלושה מורחקים מהנהגתה — הבלם הבין־לאומי נסים ברדה, המגן שמעון מנחם והבלם יצחק גואטה. הפותח תקואים מועמדים לנצחון.

חצי־גמר לקבוצות הארציות

שני משחקי חצי־הגמר בגביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית ייערכו היום ב־2: במגרש הפועל עכו בחדרה יתמודדו קבוצות הפועל עכו והפועל חולון, ובמגרש בית"ר נתניה ייפגשו קבוצות הפועל חדרה והכח רמת־גן.

בשני האירועים לא הגיעו לחצי־הגמר קבוצות הצמרת בליגות הלאומית והארצית.

סל בשניה האחרונה העניק נצחון למכבי ת"א

מאת יוסף חבם

סל שקלעה אירית ארמון בשניות הסיום העניק אמש נצחון לקבוצת הנשים של מכבי תל אביב על קבוצת מכבי רמת חן 69:71 לאחר 34:40 במחצית. המשחק היה במסגרת משחקי המחזור הי"ד בליגה הלאומית.

במשחק שנערך בכפר המכביה היה יתרון לקבוצת מכבי דרום/רמת חן בדקות הסיום אך יכולת טובה של הכדורסלנית ארמון בדקות הסיום מנעה ממכבי תל אביב הפסד. הירבו לקלוע למכבי תל אביב: רחל גיוסטר 22 ורונית ינצקי 18. למכבי דרום/רמת חן: רויטל ביטון 21 וורדית אגאי 14.

באולם הפועל תל אביב גברה המוליכה אליצור תל אביב/קרית אונו על הפועל תל אביב 72:95 לאחר 27:37 במחצית. לאליצור תל אביב הירבו לקלוע: ענת דרייגור 28, פנינה בריאולובסקי 16 ואורית ליטבי 16. להפועל תל אביב: אושרה קניצפולסקי 21, אריאלה וולף 15 ותמי גת 10. שפטו: גוימן וזילברברג לעיני 300 צופים.

באולם צא־יין בקריאון נרשמה הפתעה שעה שקבוצת התחתית של אליצור קרית אונו גברה על קבוצת בני יהודה תל אביב 55:38 לאחר 28:31 לבני יהודה במחצית. לאליצור קרית אונו הירבו לקלוע: רונית פורת 18 וטלי קליין 12. לבני יהודה: סיגלית טרכולסקי 16.

באולם כפר תבור גברה קבוצת הפועל גליל תחתון על קבוצת הפועל גבעת חיים 48:61, לאחר 26:33 במחצית. הירבו לקלוע לגליל התחתון: רונית גורפינקל 16. לגבעת חיים: זיוה רוז 16 ועלומה גורן 12.

באולם רוממה בחיפה גברה קבוצת הפועל חיפה על הפועל קישון 42:89.

הפועל ירושלים ניצחה את אליצור ראשון־לציון 70:73.

נבחרת הסייף — לאירופה

נבחרת ישראל בסייף יוצאת למערב גרמניה ולצרפת שם תשתתף בתחרויות מהחשובות בעולם.

בנבחרת: שלומי אייל, יצחק הטואל, ניסן בלאנק ואורי כרמי.

חברי מרחביה יסייעו להפועל תל־אביב

חברי קיבוץ מרחביה החליטו לארגן מגבית כדי לסייע להפועל ת"א. זאת מתוך אהבה לאגודה וגם כתודה על המבצע בעונה שעברה שאיפשר לחברי הקיבוצים לחזות במשחקים בבלומפילד במחירי הנחה.

נודע כי גם בקיבוצים נוספים מתארגנים חברים לסייע להפועל ת"א.

אדברג ויאריד זכו בזוגות

בגמר כל שברי ב.גראנד מאסטרס בניו יורק, ניצחו הטניסאים סטפן אדברג ואנדראס יאריד, את יואקים ניסטרום ומאטס וילאנדר 1:6, 6:7.

לפני כן זכה הצ'כי איוואן לנדל בפעם השלישית בתואר, כשניצח במשחק הגמר את אלוף ויבלדון, בוריס בקר ממערב גרמניה 2:6, 6:7, 6:3 וקיבל 100 אלף דולר. לבקר, בהופעתו הראשונה, הוענקו 70 אלף דולר.

בגמר טורניר הנשים בטניס ברוצ'סטר, מאסאצ'וסטס יתמודדו מרטינה נאוראטילובה וקלאודיה קילש ממערב גרמניה. בחצי הגמר ניצחה ילידת פראג את חברתה למשחק הזוגות, פאם שרייבר 1:6 1:6 וקילש גברה על האמריקנית קייטי רינאלדי 3:6, 4:6.

גם בגמר הזוגות הופיעה נאווראטילובה עם שרייבר מול קילש והצ'כית הלנה סוקובה.

בסיבוב הראשון בגביע דייויס, ניצחה אורוגוואי בקאראקאס את ונצואלה 2:3 באיזור האמריקני ובאיזור האפריקני הביסה ניגריה בתוניס את תוניסיה 0:5.

● ליגות אזוריות

שמיניה של יסעור

קבוצת עברון הצועדת בראש טבלת בית א' בליגת הכדורגל של המועצה האזורית מטה אשר גברה על רגבה 0:1 משער של מייק פיליפ.

בבית זה הביסה יסעור את לוחמי הגיטאות 0:8 משעריהם של גיורא הלמן 2, גרהם 2, דיביצר 2, איתן אלמן 1 וחן 1.

הטבלה

1.	עברון	14	10־25	21
2.	יסעור	13	7־49	19
3.	ראש הנקרה	13	8־31	19
4.	בוסתן הגליל	13	26־35	16

בבית ב' סיימו מצובה ושומרת בתיקו 1:1. יתר התוצאות: בית העמק — ארמית 0:6; חניתה — אפק 0:1; נתיב השיירה — מורע 0:3.

הטבלה

1.	שומרת	11	8־40	20
2.	מצובה	11	15־32	18
3.	בית־העמק	11	10־27	15
4.	חניתה	10	15־15	12

● משקולות

משקולאי ישראל הוזמנו להונגריה

נבחרת ישראל בהרמת משקולות הוזמנה לתחרות בין־לאומית גדולה בבודפשט שתיערך בעוד כחודשיים.

זו הפעם הראשונה שההונגרים הזמינו את ישראל למפעל בין־לאומי מהיוקרתיים בעולם.

במכתבם ציינו עוד ההונגרים שהם מציעים להתארח בארץ בשנה הבאה.

הגרלת הגביע בשידור "ארד"

מאת ראובן חנבית

הסיבוב השביעי במשחקי גביע המדינה בכדורגל יתקיים ב־18 בפברואר. בו יכנסו למפעל המשחקים לראשונה קבוצות הליגה הלאומית.

הגרלת המשחקים תיערך כמו בשנה שעברה באולפן "קול ישראל" בתל־אביב ביום ששי הקרוב בשעה 12 במסגרת התוכנית "שריקת פתיחה".

בת"ים קבעה עובדה: הדרך לכתר סלולה!

פתיחת הסיבוב השני בכדורעף עמדה בסימן התבהרות הפיסגה ועירפול התחתית ● מרחצאות טבריה לא סייעו לכפר־סבא ומסע נופש באירופה לא עזר לאליצור ת"א ● עין־שמר/ברקאי הפתיעה

כדורעף עם אורי אפק

המחזור הראשון בסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורעף היה מעניין, משמעותי ומבטיח, הן בצמרת והן בתחתית, ללא דמיון למחזור המקביל בפתיחת הליגה. הפעם נערכו 23 מערכות לעומת 21 אז; הפעם זכו ארבע קבוצות בנצחונות חוץ, רק שני משחקים הסתיימו בתוצאה זהה לזו שבמחזור הראשון, המיפגש בין הפועל בת"ים והפועל כפר־סבא, ובין המעפיל והעוגן.

בעיצומו של המאבק השקול בבת"ים, לאחר 1:1 במערכות, ותוך כדי המערכה השלישית, כאשר כדורעפן הפועל כפר־סבא, אמיר דוידי, התפתל מכאבים בעקבות פגיעה ברגלו — נקבעו שתי הנחות מבוססות: הפועל בת"ים יצרה פער בפיסגה ובעקבותיה פתחו חמש קבוצות במאבק על המקום השני.

עד כמה פתוח ביום המאבק תעיד העובדה כי בין המקום ה־2 ל־9 מפרידה נקודה אחת בלבד.

לשלוש קבוצות 21 נקודות: הפועל כפר־סבא, שנכנעה 3:1 בבת"ים; הפועל קרית־אתא, שגברה בחוץ על אליצור ת"א 2:3 והפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק, שגברה באולמה, ללא אורן שר, על הפועל חניתה/מטה אשר 0:3.

תודה להפועל עין־שמר/ברקאי שסוף־סוף, לאחר 72 משחקי ליגה שקופים, דאגה הקבוצה, לחולל הפתעה ראשונה העונה, בנצחונה בשריד (1:3), וזאת בלי מאמן קבוע, אך עם הרבה מרץ ועם יניב ארד כמאמן־חירום ואיתי משיח כמנהל משחק.

קבוצת הפועל רמת־אביב שבה משער־העמקים עם נצחון 1:3 והאלופה, הפועל המעפיל, עשתה נגד הפועל העוגן בדיוק מה שביצעה בסיבוב הראשון: נצחון חלק — 0:3.

הפצועים לא זעקו

לפני שנה בדיוק באה הפועל כפר־סבא לבת"ים וניצחה 1:3. בכך החלה הדרדרות בת"ים, לה היו אז כמה פצועים. אבל בבת"ים היטיבו לעשות שיעורי־בית, בידיעה שאסור שיחזור סיפור העונה החולפת.

משחם בשבוע שעבר המשחק בין שתי הקבוצות היתה התוצאה הפוכה. לא נראה לי סיכומו של ידידי אליהו רבינא מאמן הפועל כפר־סבא, כי "אי־אפשר לנצח עם ארבעה שחקנים בלבד". הרי כולנו יודעים שאין החוקה מתירה לשחק עם פחות משישה שחקנים...

אמת, היו פצועים והיה קיזוז. מול הכפר־סבאי חגי דותן, שהוא שחקן־הנשמה של הקבוצה ושיחק פצוע, ניצב אורי חבר מבת"ים, שהוא השחקן המוביל בקבוצתו והפעם היה מנוטרל לחלוטין בגלל פציעה — קיזוז מספר 1.

פגיעתו של אמיר דוידי גרמה להכנסתו למשחק הכפר־סבאי של פיני דקל שאיכזב, אבל חולשתו של שחקן השישיה מבת"ים, צבי לוי, הכניסה במקומו את הוותיק שלמה מיורצ'יק, שפעל בנדרש — קיזוז מספר 2, שלבטח לא הוסיף בריאות להפועל כפר־סבא.

אשר לשאר הארבעה הרי שהיו אלה ארבעת הקבועים בכל קבוצה, המתפקדים לאורך כל העונה ושסייעו לקבוצותיהם לכבוש את שני המקומות הראשונים בטבלה.

איש אינו יכול להיכנס לשיקולי המקורבים והקבועים בדבר. להפועל כפר־סבא היה רצון טוב.

לכן גם התייחסו למשחק כמו ל... גמר גביע, כולל סוף שבוע בטבריה, אימון באולם בגינוסר, טבילה במרחצאות הכנרת, וביום המשחק שהייה במלון מנדרין. כל זה גרם לחץ לקבוצה. לעומתה לא עשתה הפועל בת"ים כל הכנות מיוחדות למיפגש בפיסגה, על־אף שהיא בלחץ קרוב לחודשיים.

כפר־סבא פתחה היטב. משחקה היה מאוזן ובלטו ליד הרשת שני "האמירים" — אקרמן ודוידי. מול שיקול מוטעה של יעקב הרשקו מבת"ים, שהגיע בהפעלת אורי חבר ורפי רולניק, שלא הבריקו.

המהפך נבע מהפצועים. לראשונה חשף עולמה של בת"ים. הברך של חבר בגדה בו. הוא יצא והמשך נוטרל, הסתבר שזה היה גם מזלם של המארחים. בלית־ברירה נאלץ הרשקו להפעיל את כולם, לפזר את הגשותיו ולשחרר מנחיתים — דברים שהביאו נצחון לבת"ים במערכה השנייה, בעיקר בזכות שחקנים אפודים כמיורצ'יק ודני גלילי. מנגד, לא היה מסוגל דקל להחליף את רותן.

כשהכל נערכו למאבק שקול ומשובח נפגע דוידי מכפר־סבא ברגלו וקבוצתו נכנסה להלם מוחלט. תרמו לכך גם כמה החלטות תמוהות של השופטים. דני אורן לא קיבל כדורים מהירים בעמדות 3 ו־4: פישל הורוז להרים ידיים, ולהתנהג, כתבוסתן לכל דבר. הקבלות לא הגיעו לליאו קנטור ואמיר אקרמן, שהיה הטוב במשחק כולו, לא יכול היה להושיע לבדו.

בבת"ים היה רז בורדר הכוח המניע, בעוד שרולניק הצטרף לחגיגה רק כאשר התוצאה הסופית כבר היתה שאלה של זמן. על בת"ים לזכור כי יותר מכל שייך נצחון זה לוותיקים מיורצ'יק וגלילי, שעשו עבודה יסודית בכל רחבי המגרש.

בטבלה אין מקום לרישום פצועים. עשרה מחזורים עדיין טומנים בחובם דברים רבים אבל אין כמו מאמן הפועל בת"ים, דוד כפרי, החש עד כמה הוא קרוב למה שממתין כשתי עשרות שנים. העונה אין ראוי לכך יותר ממנו. הכתר — בטווח היד.

שישיית המחזור

● עמדה מספר 1 — רז בורדר (הפועל בת־ים).

● עמדה מספר 2 — שלמה מיורצ'יק (הפועל בת־ים).

● עמדה מספר 3 — רפי ארליכמן (הפועל עין־שמר/ברקאי).

● עמדה מספר 4 — אמיר אקרמן (הפועל כפר־סבא).

● עמדה מספר 5 — עופר ניר (הפועל המעפיל).

● עמדה מספר 6 — עמיחי ברק (הפועל קרית־אתא).

רמזור על המחזור

● לאחר 28 מערכות־זכות רצופות איבדה הפועל כפר־סבא בהפסד לבת"ים שלוש מערכות, משחק ותקוות רבות. על־אף זאת יש קבוצות רבות שמוכנות להתחלף עמה...

● המאמן הלאומי מאיר בין החליף את כוכבו בהפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק. אורן שר, הופיע כשחקן פעיל וסייע לקבוצתו לנצח.

● הרוח ראשונה היתה העונה בהפועל עין־שמר/ברקאי, ששיחררה את המאמן אהוד דקל. על־אף זאת זכתה בנצחון חוץ ראשון בשריד. אין זה בטוח שזו הנוסחה הגואלת.

● "תופעה שנתית" כילו שחקני אליצור ת"א באירופה המושלגת. למרות ששבו שבוע לפני חידוש הליגה נפש חלק מהכדורעפנים גם במשחק ההפסד לקרית־אתא.

● לראשונה ספג דני אורן מכפר־סבא כרטיס אדום. דני, שחקן הוגן מאוד, נאלץ להסביר לשופט בהפסקה כמה דברים שלא נראו לו.

● מומלץ לשופטים המתרגלים במשחק ליגה הופעה באירופה: יש לתרגל בתפקידים הנכונים, ואז חייב היה אורי טמפלהוף לשפוט למטה, וגבי קראוס למעלה.

הטבלה

(אחרי 12 מחזורים)

1.	הפועל בת־ים	5־36	24
2.	הפ. כפר־סבא	9־30	21
3.	הפ. קרית־אתא	14־29	21
4.	הפ. עין־המפרץ	15־29	21
5.	הפועל המעפיל	14־27	20
6.	אליצור ת"א	17־27	20
7.	הפ. מטה אשר	18־25	17
8.	הפועל שריד	16־27	16
–.	הפ' רמת־אביב	17־28	16
10.	הפועל העוגן	11־31	14
11.	עין־שמר/ברקאי	9־33	14
12.	הפ.שער־העמקים	5־36	12

מה נראה במחזור הערב?

● הפועל עין־שמר/ברקאי — הפועל בת־ים (3:0; 7; שופט: אברי בן־דרור): התלהבות המארחים לאחר החגיגה בשריד, יכולה לצנן את יכולת המובילה, אך עדיין גדול הפער לזכות בת־ים.

● הפועל כפר־סבא — אליצור ת"א (3:1; 7; שופטים: סמי ממרן ואלכס צ'סמדיה): אם יחלימו פצועי כפר־סבא, יוכלו לגמול לאליצור, אך בכל מקרה צפוי מאבק שיושפע ממשחק הגביע במוצאי־שבת. כן ניצחה אליצור 1:3.

● הפועל קרית־אתא — הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק (3:1; 7.30; שופטים: גבי לוטן ופנחס שמפלינר):

● הפועל חניתה/מטה אשר — הפועל העוגן (0:3; 7; שופטים: אבי ולצברג ואיוידור ברונוסרי): העוגן, שנקלעה למצב מביך מאוד, עדיין בתחתית ותנסה לאזן במצוקתה את ביתיות שחקני הגליל־המערבי.

● הפועל המעפיל — הפועל שער־העמקים (0:3; 7; שופטים: יצחק שערי ורוזי רוזנטל): האלופה מסוגלת לשחזר במשחק זה את תוצאת הסיבוב הראשון.

● הפועל רמת־אביב — הפועל שריד (3:2; 8; שופטים: מיקי ממרן ואורי טמפלהוף): אם תתאושש שריד מההפתעה המרה במחזור הקודם, תוכל להקשות על רמת־אביב.

היועץ המיוחד ליחידה לספורט הישגי, תומס למפרט:

אין לנו סיכוי למדליה

מאת אשר גולדשלגר

"שמונה ענפי ספורט הם בעלי סיכויים להתברג בין 20 המקומות הראשונים בעולם באולימפיאדת סיאול. אולם לאף אחד אין סיכוי למדליה" — כך אמר אתמול תומס למפרט, היועץ המיוחד ליחידה לספורט הישגי שליד מכון וינגייט בהופיעו בפני נשיאות ההתאחדות לספורט שעסקה בהכנות האולימפיות.

למפרט אמר כי הענף הבולט של ישראל הוא השיט ולישראל סיכוי להצליח הן בדגם 470, הן בהולנדי־המעופף וגם בגלשני רוח בזכות הניסיון, המסורת וההישגים וכמו־כן בשל העובדה שכל מדינה יכולה לשגר באולימפיאדה לכל דגם שיט אחד בלבד.

למפרט הוסיף עוד כי לישראל יש סיכוי להצליח גם בענף הקליעה בעיקר ברובה אוויר וציין כי הקלעים הישראלים הם ברמה בינלאומית גבוהה שקיבלו דחיפה בזכות המטווח האולימפי החדש בהרצליה.

היועץ המיוחד, העניק סיכויים גם לענף הסייף, שם לדעתו, ניתן לנצח ברמות הגבוהות בזכות הגרלה טובה. למפרט הזכיר גם את ענפי ההאבקות, הרמת משקולות, כדורי־מים, ג'ודו וכדורסל.

לגבי ענפי הכדור, הבהיר למפרט כי ההצלחה היא פועל יוצא של מעבר על השלב המוקדם.

צ'כוסלובקיה תקיים מחנה ביוון, לפני משחקה בישראל

נבחרת הכדורסל של צ'כוסלובקיה שתקיים משחק מכריע על כרטיס־העליה לגמר אליפות העולם ב־19 בפברואר ביד־אליהו, נגד נבחרת ישראל תופיע, כנראה, בהרכבה החזק ביותר ובדרכה ארצה תקיים מחנה־אימון ומשחקי־מבחן ביוון.

שופט הכדורסל הצ'כי קוטלובה גילה לכתב "על־המשמר" בבריסל כי ההתאחדות הצ'כית מתייחסת ברצינות מירבית למשחק ביד־אליהו. קוטלובה שפט במשחק השני בגביע־אירופה בין מכבי ת"א ואלג'ירס קובנה.

לדעתו של השופט הבין־לאומי נמצא הכדורסל הצ'כי בעליה, והוא שאב עידוד רב מהעובדה שנבחרת צ'כוסלובקיה זכתה בסגנות אליפות אירופה. הצ'כים יופיעו, כנראה, עם כל כוכביהם הוותיקים, כולל סטניסלאב קרופילק, המשחק בבלגיה.

הצ'כים מבקשים לשהות בארץ חמישה ימים כדי להספיק לבקר בישראל. איגוד הכדורסל יענה בחיוב לבקשה מפראג.

● מתאבקי הטאאמבו של הפועל בת־ים זכו אתמול בחמש מדליות זהב באליפות הפועל, לגילאי 14. הזוכים: 26 ק"ג — זאב גוטמן (בת־ים); 32 ק"ג — צחי נחום (בת־ים); 41 ק"ג — גדי כלו (בת־ים); 49 ק"ג — ארז רובין (בת־ים); 53 ק"ג — אלי חיסראי (סאנפו ראשל"צ); 57 ק"ג — אסא רינדל (ראשל"צ); 62 ק"ג — עדי דוכרובסקי (בת־ים).

המאמן המתפטר צבי רוזן מגלה:

הבעייה של מכבי נתניה היא... ההנהלה

שבעה מאמנים בשלוש עונות ● "כשהמרק לא טוב אז הגזר והבצל וכל מה שאתה שם בפנים — לא טעים" ● לא זלצר ויתר על גדי מכנס

מאמן מתפטר רוזן

מאת יצחק ויסהוף

בשלוש השנים האחרונות פעלו בקבוצת הכדורגל של מכבי נתניה שבעה מאמנים. היו עונות בהן התחלפו המאמנים שלוש פעמים בעונה, והקבוצה המשיכה לצוף על פני המים. אך הבעיות הניהוליות יצרו ביצה טובענית שכל הדורך בה ניזוק.

צבי רוזן: החל את העונה הנוכחית במכבי נתניה בציפיות גבוהות להצלחה. אוסף הכוכבים הנרשים שעמד לרשותו, כדוגמתם של השוער הלאומי אריה חביב; בלם הנבחרת, ניסים ברדה; האחים עודד וגדי מכנס, ושחקנים מצטיינים כמו בני לם, דוד לביא, חיים בר, שמעון ויגאל מנחם, שלום תקווה ואחרים הבטיח רבות.

מחזור הפתיחה לא חשף את שעלול לקרות בנתניה. נצחון מרשים — 0:3 על מכבי פ"ת. אולם לאחר נצחון זה באו ההפסדים בשרשרת.

רוזן, מאמן בעל עקרונות — התפטר. לאחר מסע שכנוע חזר. אולם בהמשך כשהכשלונות תכפו הודיע חד משמעית: "אני הולך". זאב זלצר בא במקומו.

הישגיו של זלצר עד היום דלים. נצחון־בית על מכבי יבנה — 1:2, הפסד חוץ — 3:2 למכבי ת"א והפסד ביתי להפועל ת"א — 1:3.

מעבר להפסדים עברה מכבי נתניה מהפך בהרכבה. חביב איבד את מקומו בין הקורות; עודד וגדי מכנס עברו למכבי פ"ת; שמעון מנחם הורחק בגלל צהובים; יצחק גואטה וניסים ברדה הורחקו תוך כדי משחק; בעיות עם הוותיק חיים בר, וכושר ירוד של הכוכבים כמו בני לם ושלום תקווה. רק דוד לביא ויגאל מנחם נמצאים בכושר סביר אך השניים לבדם לא מביאים נצחונות.

— מדוע מכבי נתניה מאכזבת? — שאלתי את צבי רוזן.

● רוזן: בתחילת העונה נתניה לא איכזבה. רק בהמשך באו האכזבות. לאחר המחזור השישי היה לי תיקול עם הנהלת הקבוצה. אולי צריך להחליף במכבי נתניה עוד כמה מאמנים.

— אפשר שאז ישתפר המצב. בנתניה החליפו מאמנים בסרט־נע, ולבסוף מסתבר כי לא המאמנים אשמים.

— אז מי אשם?

● רוזן: במכבי נתניה צצו בעיות לא נורמליות. לקבוצה היו פצועים, מורחקים ושחקנים שלא מצאו את מקומם בהרכב ושוחררו. הכניסו צעירים, ופתאום יש בעייה.

— האם אין מקום לצעירים?

● רוזן: בלי להתייחס למכבי נתניה הרי שבכל קבוצה הנמצאת בלחץ אין מקום לשלב צעירים. הזמן הטוב ביותר לשלב שחקן צעיר הוא כשהקבוצה נמצאת על מי מנוחות. כיום, במצב של מכבי נתניה גם הקבוצה נפגעת מצעירים וגם הצעירים עצמם סובלים מחוסר בטחון.

— אבל מקבוצה כמו מכבי נתניה היה ניתן לצפות ליותר?

● רוזן: יש הדרדרות בקבוצה. שלושה שחקנים הורחקו, וגם העצבים בגדו. כל הגורמים בקלחת, הנקראת מכבי נתניה, אשמים במצב. כשמרק לא טוב, אז הגזר והבצל וכל מה שאתה שם בפנים — לא טעים. זה בדיוק מה שקורה בקבוצה.

— האם אתה מאשים את ההנהלה?

● רוזן: הקבוצה נמצאת כבר שלוש שנים באותו מצב. לא יתכן ששבעה מאמנים לא היו טובים. תסיק בעצמך מי אשם.

— האם מכבי נתניה בנויה לנצח בתחתית?

● רוזן: היא לא קבוצה אידיאלית למאבקי תחתית. היא מתקשה לתפקד במצבים כאלו. אך לקבוצה יש יתרון של שחקנים ותיקים כמו אריה חביב, חיים בר, בני לם ודוד לביא. הם ידאגו שמכבי נתניה לא תפגע.

— האם לא מיהרה מכבי נתניה למכור שחקנים?

● רוזן: אחרי שמכרו את עודד מכנס, היה גדי עדיין שייך למכבי נתניה. הם ויתרו על גדי. ממידע אישי אני יכול לומר שלא זלצר ויתר על גדי מכנס.

— מספרים כי בנתניה החמולות משפיעות על הקורה בקבוצה?

● רוזן: במכבי נתניה אין בעייה של חמולות. יש יחסי חברות טובים בין השחקנים. הם טובים יותר כשמנצחים, ופחות טובים כשמפסידים. האוהדים אינם מקרינים על השחקנים או המאמן. הם מקרינים על הנהלת הקבוצה. וזו הבעייה העיקרית של מכבי נתניה.

צפייה סחבת בביצוע ההמלצות בעניין השליחים

דולצ'ין: ההמלצות מחייבות שינוי מהותי והדבר מצריך זמן

מאת אתי רינאל, כתב „על המשמר"

„מסקנותיה של ועדת לנדאו על תיפקודם של שלוחי העלייה מחייבות שינוי מהותי ואנחנו מתכוונים לבצען" — כך הודיע אתמול יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצ'ין, במסיבת עיתונאים בירושלים.

דולצ'ין אמר, כי מדובר בוועדה של אישי ציבור, שבדקה הנושא במשך שנה ורבע ולכן אין לצפות לביצוע המיידי של המסקנות. מה גם שהדו"ח עוד לא נדון והוא אינו יודע מה דעתם של ראשי המחלקות בסוכנות על הוצאת הסמכות לשליחת השליחים מידיהם והעברתה לרשות מרכזית של הנהלת הסוכנות כולה. עם זאת, תבוצענה מייד לפחות חלק מההמלצות והיתר יבוצעו בשלבים.

שר הקליטה, יעקב צור, פנה אתמול ליו"ר תנועת העבודה הציונית, יחיאל לקט, בקריאה לכנס בדחיפות את מוסדות התנועה, כדי להביע תמיכה חד-משמעית במסקנות ועדת לנדאו, על מוסד השליחות.

מזהיר מגניזה

השר צור הזהיר כי אם לא תתייצב ההנהלה הציונית לאלתר ובאורח ברור מאחורי המלצות הדו"ח, יהיה בכך משום התחמקות וגלישה הדרגתית לתהליך שבסופו של דבר יביא לגניזתו.

השר הוסיף, כי יש לראות בדו"ח ועדת לנדאו רק שלב ראשון ברפורמה כוללת ויסודית, שיש לערוך במבנה ובדרכי הפעולה של התנועה הציונית והסוכנות.

הצטרפות בני-ברית

בן הודיע דולצ'ין, כי חמשת הארגונים הגדולים, המסונפים לתנועה הציונית — הרפורמים, הקונסרבטיבים, האורתודוכסים, מכבי והספרדים, יהיו זכאים מעתה להשתתף בבחירות לתנועה ויזכו למעמד שווה לזה של הארגונים האחרים. ביום א' תדון הנהלת הסוכנות בהצטרפותו של ארגון „בני ברית" לתנועה הציונית וב-31/3 לאחר כנס היסוד של תנועת המגשימים, צפויה הצטרפותה כתנועה אוטונומית בעלת סטאטוס מיוחד בתוך התנועה הציונית.

ביום ג' הבא, תדון ההנהלה הציונית בהחלטות ועדת לנדאו, שידונו גם בפורום מיוחד, לעניין זה.

„תקשורת המונים במדינה דמוקרטית"

מאת אתי רינאל, כתבת „על המשמר"

עורכי עתונים, עתונאים, חברי-כנסת, ראשי רשויות מקומיות, אנשי חינוך ואנשי אקדמיה ישתתפו בדיונים שיתקיימו במשכן הכנסת סביב הנושא „תקשורת המונים בחברה דמוקרטית ויחסי גומלין עם החינוך והחיים הפוליטיים" — כך מסר מנהל מרכז ההסברה יעקב שץ.

הדיונים ייערכו במסגרת 3 ימי עיון אשר תוכננו ואורגנו ע"י מרכז ההסברה בשיתוף עם הכנסת והמכון לקומוניקציה באוניברסיטה העברית, האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל ורשות השידור ויתקיימו במשכן הכנסת בימים ה', א' ב' (23, 26, 27.1.86). ימי העיון נערכים לכבוד יום הולדתה ה-37 של הכנסת ולציון 100 שנה לעתונות היומית בשפה העברית ו-50 שנה לשידורי הרדיו העברי והם מתקשרים עם הדיון הציבורי המתנהל בימים אלה על חופש העתונות ומעמדה במשטר דימוקרטי.

בדיונים שיערכו בשלושת ימי העיון ישתתפו בין היתר סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, יו"ר הכנסת שלמה הלל, יו"ר השלטון המקומי רפי תבורי, עתונאים כחנה זמר, עידו דיסנצ'יק, שמואל שניצר, אורי פורת, ישעיהו בן-פורת, אורי אבנרי, יצחק שור, ואנשי אקדמיה כפרופ' אליהוא כץ וד"ר דינה גורן וראשי רשויות מקומיות כאלי לנדאו ויהודה בן מאיר.

מנחה: גלי צה"ל

מפקד גל"צ, נחמן שי, מחה אתמול במכתב ליו"ר הכנסת על אי הכללתה של גל"צ במסגרת ימי העיון. „ניתן היה לצפות כי בימי העיון העוסקים בחינוך לדמוקרטיה יוקפד על מיגוון דעות, ולכן אני מקווה שתתקנו המעוות" — כתב שי.

לאחר תימרונים מסובכים

(המשך מעמוד ראשון)

הוצעה על-ידי ארנס והיא נתמכת על-ידי שרון. אם היא מקובלת עליו אפשר לגשת להצבעה שמכית" — אמר לוי לקול תשואות חברי המרכז.

שרון מיהר להסביר כי אמנם התנגד בתחילה להצעה, אך לאחר מכן הודיע כי הוא מסכים לקבל אותה, אלא שאז שמיר התחרט.

ארנס במעמד גרם לשיבוש

השר ארנס הצליח אמש כמעט לשבש את ההסכמה שהושגה יום קודם לכן, בין שרי חירות בהתנגדות שרון, עם שרי חירות ויו"ר המזכירות יביאו לישיבת המרכז הבאה לוח זמנים וסידורים מוסכמים להועידה. כבר בראשית הערב הסתייג ארנס מדחיית הבחירות בסניפים והציע לקבוע שהוועידה תדחה לכל היותר לשבוע ימים. הוא גם תקף בדבריו את ההתפרעויות במפלגה. בסופו של הערב, לאחר שיו"ר המזכירות העמיד זו מול זו את ההצעות המקוריות של שמיר ושרון להצבעה, הודיע למתע ארנס כי גם הוא מעמיד את הצעתו להצבעה. שרון קפץ על ההזדמנות והצטרף להצעת ארנס, שהיתה למעשה הצעת הפשרה שנדחתה בתחילה על-ידי שרון. כאמור, מול ההתפתחות הזו, שבה נראה היה שהמרכז עשוי לתת רוב בהצבעה חשאית להצעה, מול הצעתו של שמיר, הודיע לוי כי זוהי בעצם הצעת כל השרים, והיא התקבלה ברוב מוחלט של חברי המרכז.

שמיר: סכנות מכל עבר

בראשית ישיבת המרכז ניסה שמיר את כל הטיעונים האפשריים להסביר מדוע יש לדחות את הבחירות הפנימיות ואת הוועידה לזמן קצר, ולהגיע להידברות ולהסכמה בתוך המפלגה. „יש מי שאורב לנו, יש מי שרוצה לראות סדקים ופרצות בתנועה, לראות סכסוכים ומחלוקות, על-מנת שיריבינו, יוכלו לבצע מהפך במדינה ובממשלה. יש כבר מי שמכין כל מיני תוכניות לקראת התפוצציות והתפרצויות במרכז „חרות" כדי לומר: הביטו וראו מי הם חשודתכם שלנו, ראו מי הם אלה שצריך למסור להם מחר את השלטון". שמיר השתמש גם בסכנות האורבות בחוץ כדי לשכנע את חברי המרכז לדחות את הוועידה. הוא הזכיר את מצרים שמשמיעה טענות קשות וביקורת חריפה על החלטת הקבינט בעניין טאבה. כן הזכיר את הקולות הנשמעים לכינוס ועידה בינלאומית ואמר: „יתכן מאד שבימים הקרובים תופיע סכנה של פתרונות כפויים. אם נהיה שסועים, אם לא נגיע להסכמות על חלוקת הצירים ועל הוועדות, לא נוכל לשאת במשימה הזאת" — אמר שמיר.

שרון: להיערך לבחירות

השר שרון אשר קרא לקיים את הבחירות הפנימיות במועדן וכן גם את הוועידה, לגלג על טענות שמיר ואמר: שמגו בלמים במרכבת המירוץ לקראת מצרים. עמדנו באופן מאוחר בקבינט. איזה קשר יש לזה ולבחירות בסניפים. גם הוא דיבר על לחצים מחודשים לוויתורים נוספים בממשלה בעניין מצרים אך אמר: מה משפיעות הבחירות בסניף באר-שבע על הדבר הזה. בהתייחסו למערך אמר שרון כי זה גמר אומר, לפי הערכתו, ללכת לבחירות ולהביא לפירוק הממשלה. הערכתנו היא שהדבר הזה הוא על דעת כולם שם (המערך) והם רק מחפשים הזדמנות. צריך להיערך לבחירות. הוא חזר ואמר כי איש אינו רוצה לפגוע ברוטאציה ב„חירות" אבל אם תנועת ה„חירות" תיראה כתנועה שאין לה כוח ללכת לוועידה ושמשנה תאריכים כל יום, יפגע הדבר ב„חירות". כל היסוס, כל דחייה וכל שינוי מעידים על חולשה. ממה מתחריסו? שאל. מה הפחד הזה? פיצוץ במרכז ישפיע על הרוטאציה? זה שנראה נסתרים וחלשים, זה יפגע ברוטאציה — אמר שרון.

לוי: להיות מלוכדים

דוד לוי, אמר — אם מישהו צריך לחיות סגוע זה אני. הוא סיפר: נקראתי למ"מ ראש-הממשלה ומצאתי אותו מודאג. הוא אמר לי שצפויים מבחנים קשים בתחום המדיני והממשלתי ועלינו להיות מלוכדים. הוא אמר כי החליט להיכנס לעובי הקורה ולחפש דבר מוסכם. מ"מ ראש הממשלה מבקש ממני — תן לי פסק זמן. מה היה עלי לומר? האם כאשר החלה הידברות הייתי צריך לומר לו לא. איך הייתי נראה בעיניכם? מה היו אומרים עליו והוא הרגיש כי לא מדובר בהצעה לדחות את הוועידה לזמן בלתי מוגבל אלא לכל היותר לשבועיים, כדי שהוועידה תהיה מוצלחת. מה יקרה אם זה יידחה בשבועיים? השמים יפלו? הכוחות יברחו? הנאמנות תתמוטט?

בדיון שהתקיים נשמעה ביקורת על ראשי המפלגה. אחד הדוברים, משה מימון, אמר: כמה זמן צריך להידבר? האם השרים לא ידעו קודם שהוועידה עומדת להתקיים? הוא קרא לשים קץ לשנאת האחים ולמלחמת האחים בסניפים ולקיים את הבחירות במועדן.

ישראל שולביץ' שאל את השרים: מה ההבדל ביניכם מלבד הכסאות? בעד כסאות אתם הולכים להרוס את התנועה. גם דוברים אחרים דברו על המצב בסניפים ועל הצורך לקיים את הבחירות בסניפים במועדן.

ייתכן שתידחה

אתמול לפני כינוס המרכז היו התכנסויות של שלושת המחנות. במחנה שרון החליטו לעמוד על קיום הבחירות והוועידה במועדן. במחנה לוי נשמעה ביקורת על החלטת שרי חירות, אך לוי הצליח לשכנע את תומכיו לקבל את ההחלטה. כתבנו מציינת כי מן ההחלטה שנפלה אמש במרכז חירות מסתבר, כי יתכן מאד שהוועידה תדחה. ועידת חירות אמורה היתה להתכנס ב-16 בפברואר.

דנמרק מתנגדת להרחבת סמכויות הפרלמנט האירופי

מאת עלי כהן. כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — דנמרק היא המדינה היחידה מתוך 12 החברות בשוק ובפרלמנט האירופי המתנגדת בתוקף להרחבת סמכויות הפרלמנט האירופי.

בשבוע החולף עמדה המפלגה הסוציאל-דמוקרטית, שהיתה תומכת נלהבת לפני 13 שנים בכניסת דנמרק לשוק, בפני דילמה חריפה.

תקציב 86/7: "ימשך

(המשך מעמוד ראשון)

והתקציב אשר הוצג אתמול בכנסת, ממשיך את המגמה של הטלת אגרות וקיצוצים בשירותים החברתיים, קיצוצים בסובסידיות, פיטורים נרחבים, והפחתות בקצבאות הבטוח הלאומי לקשישים, לילדים ולנכים.

ייקור השירותים

המגמה העיקרית בתקציב היא להעביר חלק גדול מנטל המימון של השירותים החברתיים על הציבור, מגמה אשר כבר השתקפה במדיניות הכלכלית של הממשלה בשנה האחרונה. ראשי האוצר אמרו לכתבים כלכליים ערב הגשת התקציב, שכל העלאה בשכר ברוטו מעבר לרמה של אפריל, תביא בעקבותיה חידוש הפיחותים וחידוש האינפלציה.

ראשי-האוצר, בנק-ישראל והרשות לתכנון כלכלי, הציגו אתמול את „התקציב הלאומי" — מסמך המכיל את התחזיות ל-1986 הנבנות על הבסיס של תקציב המדינה המוצע.

רמת החיים לא תעלה

על-פי תחזיות אלה, התוצר עתיד לגדול השנה רק ב-1.5 — 2 אחוזים, כפי שקרה ב-1985. רמת — החיים לא תעלה השנה ביותר מ-1 אחוז, למרות הירידות החדות בשנתיים הקודמות. בצריכה הציבורית, ללא יבוא בטחוני, תחול ירידה של 2.3 אחוזים.

כלכלני הממשלה ובנק ישראל אינם צופים שיפור במצב התעסוקה ב — 1986. שיעור המובטלים יגיע ל-7.4 מכוח העבודה, לעומת 6.9 אחוזים אשתקד. על-פי התחזיות, השנה תחול עלייה ברמת ההשקעות של כ-6 אחוזים, לאחר ירידות חריפות ב-1984 וב-1985. יחד עם זאת, חלק גדול מהעלייה תהיה התוצאה של עלייה במלאים, ולאו דווקא של השקעה בציוד ומכונות.

עודף במאזן

היצוא והיבוא, על-פי תחזיות הממשלה ובנק ישראל, יעלו בכ-7 אחוזים. אך הירידה במחירי הנפט, הירידה בנטל תשלומי הריבית לחו"ל והעלייה במענקים מחו"ל, יביאו להיווצרות של עודף במאזן התשלומים של כ-600 מיליוני דולר.

ערב הגשת התקציב הדגישו ראשי האוצר, שבחודשים הבאים אין לצפות לעזרה ממשלתית לפירמות ולסקטורים הנתונים בקשיים. הממונה על התקציבים אהרון פוגל, כינה את המשבר בבריאות „מלאכותי". לדבריו, מערכת הבריאות נוקטת באותן שיטות כבר 30 שנה. פוגל הדגיש, שלדעת משרד-האוצר, מערכת הבריאות וקופות-החולים יוכלו השנה לממן את הפעילות השוטפת שלהם.

מנכ"ל האוצר עמנואל שרון הדגיש, שבחודשים הבאים לא צפוי פיחות, אם אכן רווחיות היצוא תישמר ולא יהיו העלאות שכר.

נוח לעצמאים

על האפשרות להטיל מסים על הכנסים הפיננסים אמרו ראשי האוצר, שהנושא „נלמד" אך אין בתקציב תוכניות כאלה. שרון ופוגל אמרו לכתבים, שאם יוטל בעתיד מס כלשהו על ההון, הוא יתייחס רק לנכסים שיצטברו בעתיד ולא על נכסים קיימים.

בתקציב המוצע מתוכנן ביטול מס היסף על עצמאים ואי-העלאה של מס הנסיעות. אין בתקציב תוכניות להטלת מס על המכוניות הפרטיות. על-פי הצעת התקציב השנה, תחול ירידה נוספת בשיעורי מס הכנסה אם ההסתדרות תסכים לוותר על תוספות — שכר במהלך 1986 כפי שדורש זאת משרד-האוצר

מודעי משתבח בהישגים

בצלאל עמיקם כתב „על המשמר" בכנסת מוסר: גאה ובוטח בעצמו התייצב אתמול שר האוצר יצחק מודעי במליאת הכנסת כדי להציג את התקציב הראשון של המדינה ששמו מתנוסס עליו. מודעי הירבה להשתבח בהישגי המדיניות הכלכלית אותה זקף בלי צניעות יתרה לזכותו. „הבשורה שיש בפי היא שהישגים אלה ניתן לשמר, לבסס ולהרחיב ובכך להבטיח יציבות כלכלית שהיא תנאי הכרחי לצמיחה עתידית".

שר האוצר אמר כי מדיניות השנה הקרובה מאופיינת במספר יעדים:

● המשך ייצוב מערכת המחירים, הרברת האינפלציה ושמירתה ברמה של 2—1 אחוז לחודש לכל היותר.

● המשך שיפור מאזן התשלומים.

● יצירת תנאים לצמיחה כלכלית מאוזנת.

● הגדלת החיסכון המשקי.

שר-האוצר תלה את האשם במצוקה של מפעלים תעשייתיים בהנהלה שלא ידעה להתכונן נכון, ולא בנתה עסקים על נכסים ריאליים אלא על בלון של אינפלציה.

על העליה באבטלה אמר כי היא מחויבת המציאות בתהליך התאמה כלכלי כל כך חריף, והיתה פחותה מן החששות שהובעו ע"י רבים בעת הצגת המדיניות הכלכלית.

צבן: ספר שחור

דובר האופוזיציה יאיר צבן (מפ"ם) אמר כי „ספר התקציב הוא ספר שחור" והוא חש בתסיסה נגד התקציב גם במשכן הכנסת. התמרמרות איננה רק חלקה של האופוזיציה אלא קיימת גם במערך. היא קרא שלא לשחוק מאד את השכר, ולהתחיל לטפל ברווחי הון.

צבן ביקש לצנן במקצת את התלהבותו של שר האוצר באומרו כי הגיבור האמיתי של בלימת האינפלציה — הוא העובד הישראלי, הוא שהקריב כה רבות וסיכן כמעט הכל והפך להיות גיבור בעל כורחו. „מדיניות כלכלית נועדה לעשות צדק חברתי — עושה את ההיפך. מעמיקה פערים ומגבירה את הקיטוב".

צבן הזכיר את הקשיים של בני הדור הצעיר המצטרפים למעגל המועסקים ולא יכולים להשיג מקום עבודה. כדי ליצור מקום עבודה חדש בתעשיה דרושה השקעה של רבבות דולרים וזאת אין הוא מוצא בתקציב. הוא העלה חזות קודרת לשנה הקרובה — אלפי עובדים ייזרקו מעבודתם ויוותרו ללא פרנסה. צבן האשים את הממשלה בהפרה גלויה וגסה של התחייבותיה לציבור המתבטאת הן בשחיקת הברוטו והן בשחיקת הנטו. האדם השייך לשכבה החלשה ביותר — הוא הנפגע ביותר. הוא הגדיר את שכר המינימום במשק כמביש. יאיר צבן הזהיר את תנועת העבודה מההשלכות החמורות שיהיו לבלימת האינפלציה על מעמדה בקרב הציבור ביום מבחן.

מו"מ אל תוך הלילה

(המשך מעמוד ראשון)

ביקשה עוד לפני שבוע פרקליטות המדינה והדיון היה אמור להתקיים אתמול בבוקר. אחר-כך נדחה הדיון לשעה 9 בערב ולבסוף לשעה 12:30 אחר חצות לבקשת האחיות. הדיון נדחה שוב כדי לאפשר לצדדים להמשיך במו"מ.

בבוקר התנהלו שיחות במשרד הבריאות בהשתתפות מנכ"ל המשרד ונציג נציבות שירותי המדינה. כן דנה בנושא ועדת העבודה של הכנסת, אשר הפכה לזמן מה למעין מתווכת בפועל. רוב חברי הוועדה תמך בעמדת האחיות, עמדה זו בטאה ח"כ חייקה גרוסמן שאמרה כי על האוצר להסכים לבדיקת שחיקת השכר של האחיות ולתקן את הטעון תיקון. עם זאת, הפצירה גרוסמן באחיות שלא לעזוב את בתי-החולים ולמצוא דרכי מאבק חלופיות.

מתנגדות לבוררות

ההצעות המתגבשות תוך כדי המו"מ נוטות לקבל את עמדת האחיות בבירור בדיקת השחיקה על-ידי ועדה פריטטית, אך האוצר דורש שממצאי ועדה זו יועברו לוועדת בוררות. האחיות מתנגדות לדרישה זו. עם זאת, אין להוציא מכלל אפשרות שהשביתה אכן תפרוץ אם לא יגלה נציג האוצר גמישות.

מזכירות הסתדרות האחיות נתונה בלחץ מלמטה לנטוש את בתי-החולים. מצד שני יש לה מודעות לנזקים העלולים להיגרם לחולים מנטישה כזו. הממונה על השכר, הלל דודאי, טען בקול-ישראל, כי קבלת דרישת האחיות תהיה בגדר תקדים לקבוצות עובדים במגזרים אחרים, דבר העלול לסכן את הסכמי השכר והתוכנית הכלכלית, לכן דרש להעביר רשימת התביעות לוועדה בוררות.

[illegible]

בהופעתה בטלוויזיה חזרה מזכירת הסתדרות האחיות כרמיה פרץ על טענותיה בדבר שחיקת השכר, ונטישת המקצוע על-ידי האחיות בגלל העומס בלתי נסבל וכן הרעת תנאי העבודה של האחיות הנשארות במחלקות. בתשובה לשאלה אמרה כי אם יוצא צו מניעה יכבדו האחיות את החוק.

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, קראה אתמול לציבור האחיות, כתום שתי ישיבות ממושכות עם נציגיהן, שלא לשבות היום.

הוועדה המליצה כי יוקם צוות מיוחד, עליו יוטל לבדוק, תוך 45 יום, את תביעות האחיות, על בסיס החלטות הממשלה מ-1979. החלטות הקובעות כי מקצוע האחיות יהיה מועדף. במידה והצוות לא יגיע לכלל הסכמה יוכרע הנושא במסגרת בוררות מוסכמת.

שנים מחברי ועדת העבודה והרווחה חייקה גרוסמן (מפ"ם) ורן כהן (ר"צ), פרסמו בצוותא אחרי הישיבה גילוי דעת, הטוען „אפשר למנוע את שביתת האחים והאחיות". לדעת השנים אם יסכים האוצר ליישם את מסקנות הוועדה הבודקת לנושא שחיקת שכר האחיות, תימנע „שביתה הרת אסון". אם האוצר יסרב תחול האחריות על תוצאות השביתה על משרד זה. גרוסמן וכהן פנו במשותף אל ראשי הסתדרות האחיות לעשות הכל „בכדי לא להשאיר את החולים בסבלם ללא טיפול".

מחירי המכוניות לא ישוחררו לגמרי מפיקוח

מאת כתבנו הכלכלי בת"א

הצווים לפיהם מותר ליבואני הרכב להעלות מחירים יחתמו על-ידי שר האוצר, ככל הנראה, רק לקראת סוף השבוע.

על-פי המגמה המתגבשת באוצר, אין לשחרר לגמרי את מחירי המכוניות מפיקוח. ככל הנראה, יוחלט לקבוע שיעורי התייקרות שונים ליבואנים שונים, וזאת לפי סוג המטבע שבו מיובאת המכונית. שחרור מלא של מכוניות מהקפאה, היה גורם להתייקרות של 30 עד 35 אחוז במחיר המכוניות המיובאות באירופה, שכן שערי המטבעות האירופיים עלו מאז ההקפאה ועד היום בשעור כזה.

אלא שכאמור אין כוונה לשחרר לגמרי את המכוניות מההקפאה. יתכן כי יוחלט להמשיך ולהקפיא רק את מחיר השיווק של היבואנים.

טוב ספינה

(סוף מעמוד 7)

אך עבים שחורים החלו להתקדר מעל שני הפרויקטים, ומקורם לא בארה"ב אלא במשרד הבטחון הישראלי. שר הבטחון אמנם אישר את הפרויקט אך איש לא הבטיח לאנשי הים מה יהיה קצב הפיתוח והייצור. חיל הים תיכנן להתחיל לקלוט את הכלים בשנה מסויימת אך מבחינת מערכת הבטחון הסתבר שאפשר לחכות עוד כמה שנים. לא בוער.

כאשר מערכת הבטחון בוחנת היום מחדש את סיוע החוץ האמריקני ומגיעה למסקנה שבשנים הקרובות יהיה קושי בהשגת התקציבים בהיקף שישראל מבקשת או מתכננת להשיג, חוזר חיל הים ונכנס לתוך סדר העדיפויות המסורתי במערכת הבטחון, היינו עדיפות של בין שלישי לפחות. למה לא „למתוח" את הסכום הזה על פני חמש-עשרה שנה ואולי יותר?

מסקנת הסיפור היא, שעל מפקדת חיל הים לכלכל את מעשיה בעתיד, ביתר תבונה. אילו הוחל בתהליך חידוש פניו של חיל הים, באורח טבעי, כאשר הדגם האחרון עוגן בנמל וכבר יש תכניות ריאליות לדגם הבא — היה חיל הים עומד היום עם כלי חדש ביד. טוב ציפור אחת ביד משתיים על העץ.

המורדים משתלטים על דרום תימן אך הנשיא עדיין מקווה

באחריין. — רדיו עדן מסר אמש, כי הפוליטביורו התימני הורה על סינוי כל הטנקים והנשק הכבד מאיזור הבירה, לאחר ששככו הקרבות.

אולם מקורות מהימנים בצנעא, בירת צפון-תימן, מסרו, כי הנשיא נאסר מוחמד טס בחזרה לעדן לאחר שיחות שקיים באדיס-אבבה.

חוסר-וודאות

המקורות אמרו, כי השידורים בשם רדיו עדן מקורם לא בבירה אלא מן העיר לאחז', מבצר המורדים הנמצא במרחק של 30 ק"מ צפונית לעדן.

המקורות בצנעא מסרו, כי לנאסר מוחמד, 49, שמילא את תפקיד הנשיא מאז 1980, יש עתה תחנת רדיו משלו בתוך עדן והיא משדרת הודעות ממנה.

הידיעות על שובו של נאסר מוחמד לעדן הגבירו את המבוכה וחוסר הוודאות לגבי מה שנעשה במדינה זו, אשר בה נאבקים על השלטון שני פלגים מרכסיסטים, שכל אחד מהם טוען כי הוא המחזיק בשלטון.

רוצחים מבית לבית

אשתו של הקונסול הבריטי בעדן שפונתה לג'יבוטי, מסרה, כי המורדים עוברים ברחובות עדן, מחפשים בבתים ורוצחים בו-במקום את כל נאמניו ותומכיו של הנשיא עלי נאסר מוחמד. מעשי הרצח האלה מבוצעים תוך קרבות מבית לבית, סיפרה.

„המורדים משתלטים לאט לאט על כל הנקודות והאסטרטגיות של עדן", סיפרה פראנסס סקאון, שהגיעה לג'יבוטי על הפריגאטה הבריטית „יופיטר", עם שני ילדיה.

רמות-מפתח

שר-ההגנה לשעבר, עלי אחמד נאסר אנטאר, הוא רמות-מפתח במאבק על השלטון בדרום תימן — מעריכים דיפלומטים מערביים.

המקורות מסרו, כי אנטאר, האיש מספר 2 בצמרת השלטת עד לפני שנה, אינו נמנה על המרכסיסטים הנוקשים, בדומה לנשיא לשעבר עבדול פתח איסמעאיל.

תמיכתו של אנטאר באה מבני שבטו באזור א-דאלי ליד גבול צפון תימן ובאזור לחיוי צפונית לעדן. כן תומכות בו יחידות בצבא.

(עד"ר, ע"צ)

● קרבות ניטשו אתמול בין הממשלה הצבאית של אוגנדה ובין „צבא ההתנגדות הלאומי" בקירבת קמפאלה, ומאות תושבים נוספים תפסו-מחסה בכנסיות ובמסגדים.

צ'יף לינואה ג'ונתן המודח — כפי שצולם לפני כחודש בלונדון. (צילום: אי.פי.)

צ'יף ג'ונתן הודח בהפיכה ללא זעזועים בממלכת לסוטו

מאזרו. — צבא לסוטו תפס אתמול את השלטון בהפיכה ללא שפיכות-דמים, ובכך הסתיים שלטונו של ראש-הממשלה, צ'יף ליאבואה ג'ונתן, שהחזיק בהגה השלטון במשך 20 שנה, בממלכה ההררית זו, המוקפת כולה על-ידי דרום-אפריקה.

ג'ונתן עצמו שמע את החדשות על השתלטות הצבא, בשידור ברדיו לסוטו.

צהלו ורקדו

המנהיג החדש של לסוטו הוא גנרל ז'אסטים לקאנייה, מפקד כוח צבאי-למחצה, המונה 1,500 חייל. הוא תפס את כל המרכזים האסטרטגיים במדינה ועשה הכנות לשיחות עם נציגים דיפלומטיים.

בהודעה על ההפיכה נאמר, כי לקאנייה יעמוד בראש מועצה צבאית שתשלוט במדינה. המלך מושושו נטול הסמכויות, יישאר בתפקידו כראש הממלכה.

לפי כל הסימנים, לא נתגלתה התנגדות כלשהי למבצעי ההפיכה, ולאחר שנודע כי השלטון נתפס על-ידי הצבא, יצאו מאות אנשים לרחובות הבירה, שרו, צהלו ורקדו.

לא נמסרו פרטים על מעשיו ומקום-שהותו של המנהיג הקודם ושריו — אולם מקורות דיפלומטיים אמרו, כי הם נמצאים בבתיהם תחת משמר.

ברחובות מאזרו שרר אתמול שקט והעסקים נמשכו כרגיל. נראו רק מעט חיילים בחוצות. קודם לכן כינס ג'ונתן את כתבי-החוץ בגינת ביתו, ואמר להם כי דרום-אפריקה עומדת מאחורי ההפיכה הנרקמת נגדו.

ג'ונתן, 71, שלט בלסוטו מאז שקיבלה את עצמאותה מבריטניה ב-1966. הוא תפס את השלטון ב-1970, כאשר התברר לו שמפלגתו מפסידה בבחירות הכלליות.

הוא השעה את החוקה, הכניס לבתי-הסוהר את יריביו הפוליטיים וצמצם מאד את סמכותו של המלך משושו. מיד אחרי ההפיכה, הוא גם שלח אותו לגלות לאירופה למספר חודשים. (עד"ר, ע"צ)

פיצוץ בתא-המטען ריסק את מטוס „אייר אינדיה"

ניו-דלהי. — מדענים הודים הודיעו אמש, כי פיצוץ רב-עוצמה, שאירע בתא המטען הקידמי, גרם להתרסקותו של מטוס הנוסעים של חברת „אייר אינדיה" על 329 נוסעיו ולנפילתו בים הצפוני מול חופי אירלנד ביוני שעבר.

בדו"ח של המדענים נאמר, כי חורים ומימצאים אחרים בהריסות המטוס נגרמו על-ידי זעזועים כתוצאה מפיצוץ.

ביצעו את הבדיקה ב-3 שברי המטוס שהועלו ממעמקי ים, מדענים מן המרכז למחקר אטומי בבומביי.

המדענים ההודיים ביצעו עבודת-מחקר יסודית, לרבות ניסויי התפוצצויות במיבנה הדומה לזה של בואינג 747, כדי לערוך בדיקות השוואתיות עם שרידי המטוס שהתרסק.

עם זאת, אומר הדו"ח, שאין עדות ישירה למציאותה של פצצה במטוס, אם כי הדו"ח תומך בדו"ח ממשלתי קודם שקבע שהיה פיצוץ והוא אשר גרם להתרסקות המטוס.

כן קובע הדו"ח שלא היו שום סימנים ל„עייפות חומר" באף אחד משברי המטוס שהועלו מן הים.

עוד אומרים המדענים, כי לא הצליחו לזהות את מהותו של חומר-הנפץ שגרם לאסון. לא נתגלו שום שרידים של חומר-נפץ או של המתקן שהביא לפיצוץ. בין היתר, לא נתגלו מרעומים, שעונים או גורמים אחרים. (עד"ר)

התוכנית ליציאה מאפגניסטן — הונאה

וושינגטון. — בריה"מ איננה מתכוונת באמת להוציא את כוחותיה מאפגניסטאן, והידיעות בדבר „לוח זמנים" לנסיגה, נועדו רק לבלבל את המורדים המוסלמים האפגניים — כתב אתמול ה„וושינגטון פוסט", בהסתמך על מומחים בממשל האמריקני.

לדברי העיתון, מתכונן משרד החוץ האמריקני לשגר לכל השגרירויות האמריקניות בעולם מברק, המודיע כי לא ארה"ב, לא פקיסטאן ולא האו"ם — שבחסותו מתנהלות עתה שיחות בלתי-ישירות — קיבלו ידיעה על לוח זמנים לנסיגה. (ע"צ)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 20.1.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4744	1.4926	1.483
לירה שטרלינג	1	2.06	2.16	2.1001	2.1264	2.118
מרק גרמני	1	0.58	0.61	0.5966	0.6041	0.599
פרנק צרפתי	1	0.19	0.20	0.1944	0.1968	0.195
גילדן הולנדי	1	0.51	0.54	0.5293	0.5359	0.532
פרנק שוויצרי	1	0.69	0.72	0.7037	0.7125	0.707
כתר שבדי	1	0.19	0.20	0.1925	0.1949	0.193
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1938	0.1962	0.195
כתר דני	1	0.16	0.17	0.1630	0.1650	0.164
מרק פיני	1	0.26	0.28	0.2702	0.2736	0.27
דולר קנדי	1	1.03	1.08	1.0512	1.0643	1.057
דולר אוסטרלי	1	0.99	1.07	1.0281	1.0409	1.035
ראנד דרום אפריקאי	1	0.55	0.65	0.6428	0.6508	0.646
פרנק בלגי	10	0.28	0.30	0.2957	0.2957	0.293
שילינג אוסטרי	10	0.83	0.87	0.8480	0.8586	0.852
לירה איטלקית	1,000	0.86	0.91	0.8759	0.8869	0.88
ין יפני	1,000	0.71	0.75	0.7277	0.7368	0.731

טלקס

ילדי לוב מתאמנים למשימות התאבדות

טריפולי. - תלמידי תיכון לובים עוברים אימונים צבאיים מתוגברים במטרה להכשירם למשימות התאבדות.

עיתונאים מערביים נלקחו אתמול לסיור בבית-ספר תיכון במרכז טריפולי, שם חזו בתלמידים המתאמנים בהפעלת טילים סובייטיים מיושנים. אחד התלמידים היה סייף א-דין קאדפי, בנו בן ה-11 של מנהיג לוב.

מאמנם של התלמידים אמר לעיתונאים האורחים, כי מגמת האימונים, היא להכשיר יחידות למשימות התאבדות נגד ארה"ב וישראל. בפקודת קדאפי. (אי.פי.)

● שידורים פיראטיים בפולין

ורשה. – המדען הפולני הבכיר למדעי החלל, פרופ' יאן האנאש ושלושה מחבריו, הועמדו אתמול לדין באשמת הפרעות לטלוויזיה הממלכתית ובניסיון לקרוא לבוחרים להחרים את הבחירות הכלליות שהתקיימו בשנה שעברה.

ביחד עם האנאש, 51, הועמדו לדין עוזרו ד"ר זיגמונט טורלו, המורה ד"ר לשק זאלסקי וטכנאי האלקטרוניקה פיוטר לוחאשבסקי.

הם צפויים ל-3 שנות מאסר אם יורשעו על-ידי בית-המשפט בעיר טורון בצפון-פולין. באשמת פעילות אסורה בתחום האיגוד המקצועי וגרימת אי-שקט ציבורי.

המשטרה טוענת, כי השלושה הפעילו משדר בדירתו של לוחאשבסקי, בניסיון לשבש את שידורי הטלוויזיה הפולנית ולהעביר באמצעות הטלוויזיה, קריאות לבוחרים להחרים את הבחירות ולהישאר נאמנים לתנועה סולידאריות. (ע"ר, ע"צ)

● שרי-האוצר הסכימו על המשך הורדת הדולר

לונדון. - חמשת שרי האוצר של מדינות התעשייה הגדולות בעולם המערבי, יחד עם נגידים של הבנקים המרכזיים שלהם, הסכימו להמשיך בהורדת שער הדולר. אולם בעניין הורדת הריבית, תמשיך כל מדינה בדרכה היא.

מקורות פיננסיים מסרו, כי החלטות אלה נתקבלו לאחר שיחות רצופות שהתקיימו בסוף השבוע בלונדון, בחסות שר האוצר הבריטי, נייג'ל לוסון.

משרד האוצר הבריטי יצא לאחר מכן בהודעה, בה נאמר, כי השרים הביעו שביעות רצון נוכח ירידת הדולר כ-20 אחוז, בשוקי הכספים בעולם.

בדיונים השתתפו שרי האוצר והנגידים של הבנקים המרכזיים של ארה"ב, בריטניה, צרפת, מערב-גרמניה ויפאן. לפני השיחות רווחה סברה, כי החמש ינקטו פעולה משותפת בניסיון להוריד את שערי הריבית, במסגרת כוללת של מאמצים לעודד את הצמיחה במשק העולמי.

אולם מקורות פיננסיים מקורבים לוועידה אמרו, כי התקבלה שם ההנחה, שפעולה משותפת בנושא הריבית איננה מעשית, עקב השוני במשקים של המדינות הנוגעות בדבר. (ע"ר)

● דיימלר-בנץ תשקול תשלום פיצויים לעובדי כפייה

שטוטגארט. - חברת דיימלר-בנץ, המייצרת מכוניות ומשאיות שם מרצדס, הזמינה מחקר, כדי לקבוע באיזו מידה השתמשה החברה בעובדי כפייה בימי הנאצים.

כאשר יושלם המחקר, כנראה עוד השנה, תבחן החברה את האפשרות של תשלום פיצויים לעובדי-כפייה לשעבר, אמר (ע"ר)

תאצ'ר ומיטראן בהודעה היסטורית

מסילת-ברזל בין צרפת לבריטניה בעוד 7 שנים

רה"מ תאצ'ר והנשיא מיטראן, מודיעים בליל על אימוץ התוכנית לכריית מינהרת רכבת בין צרפת ובריטניה, מתחת לתעלה (תרשים — למעלה). (צילום: אי.פי.)

מאת ארנון יפה ומאיר בלייך, כתבינו בצרפת ובריטניה

לונדון. — בריטניה וצרפת יחוברו באמצעות מנהרה, שתיפתח לתנועה בעוד 7 שנים, ב-1993.

נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, וראש-ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הודיעו אמש על החלטתם לבחור בתוכנית, שהציעה להקים מנהרה למסילת ברזל, שעליה ינועו רכבות נוסעים וגם רכבות מיוחדות, שיעבירו כלי-רכב לאורך 50 הקילומטרים המפרידים בין שתי הארצות.

החלטה זו, שכונתה „היסטורית" בפי שני ראשי המדינות (התוכנית הראשונה שורטטה ב-1802), מעוררת חילוקי-דעות בבריטניה. משאל-דעת-קהל הראה, שמרבית הבריטים מעדיפים לנהוג את הדרך. חברות מתחרות במיכרז, טענו לכניעה של הממשלה לצרפתים. תושבי האיזור שבו תיכרה המנהרה, חוששים מאובדן פרנסה בנמלים ובמעבורות.

נציגי שתי הממשלות ניהלו מו"מ אינטנסיבי בימים האחרונים, כדי להגיע להסכמה במועד שנקבע. הבריטים רצו בכביש, בעוד הצרפתים העדיפו מסילת ברזל, בסופו של דבר הוחלט להקים בהתחלה את מנהרת הרכבת. כאשר החברה שזכתה במכרז, „צ'נאל טאנל", התחייבה להציע עד שנת 2000 תוכניות להקמת כביש.

לשתי הממשלות אינטרס בבניית הפרוייקט, בשל ההשלכות הכלכליות שלו. בתקופת ההקמה בת 6 השנים", ייווצרו בכל מדינה 30 אלף מקומות עבודה — מצרך יקר בתקופת בחירות.

התוכניות של חברת „צ'אנל טאנל" מדברות על הקמת 2 מנהרות מתחת לפני הים; ועלותה המשוערת היא 2.3 מיליארד לי"ש.

טלקס

● **סולל בונה – חוץ הזרימה 15 מיליון דולר לחברת־האם**

חברת סולל בונה - עבודות חוץ הזרימה בשנה האחרונה לחברת־האם 15 מיליון דולר זאת לאחר כיסוי השימושים הפנימיים של החברה.

סולל בונה – עבודות חוץ ביצעה בשנת 1985 פרוייקטים בהיקף כולל של 230 מיליון דולר. מזה מעל 30 מיליון דולר בארה"ב. התקבולים שקיבלה החברה מארצות פעולתה הסתכמו במזומן ב־35 מיליון דולר במזומן, מתוכם מעל 20 מיליון דולר על חשבון החוב מניגריה.

אייל שגב

● **נחנך מועדון „צוותא" ברמלה**

פתיחה חגיגית נערכה בליל־שבת למועדון „צוותא". ה־25 במספר מועדוני „צוותא" הפרוסים ברחבי הארץ באולם „בורוכוב" שברמלה

את פתיחת צוותא' רמלה יזמו מתנדבי צל"ר - צעירים למען רמלה. זו קבוצת מתנדבים המונה 22 חברים מקרב תושבי העיר. שהקו המנחה אותם הינו התמודדות עם בעיות המציקות לאוכלוסיה בעיר

זהבה מוזס

● **עליזה תמיר – יו"ר מטה התעסוקה בהסתדרות**

הוועדה המרכזת אישרה אתמול את הרכב מטה התעסוקה בהסתדרות. זאת במסגרת נוערך העבודה המחודש בוועד הפועל הנותן קדימות לוועדות ביצועיות.

בראש המטה תעמוד עליזה תמיר וחברים בה גרשון זילן (מפ"ם) ראובן בן־עמי שאול בן־יאנוחין גדעון בן־ישראל מאיר נת אנוירה אנדיאנוב פיני שונור גדעון שגיא יוסף קרע דוד זכות משה בית דגן שרה אלספקטור שלמה אביטן ועוזי בלוך.

אבשלום קווה

● **הצבאים בישראל בסכנת הכחדה**

בעקבות הלחץ של השירותים הווטרינריים להשמדת הצבאים התוקנה על־ידי שר החקלאות תקנה חדשה לפקודת מחלות בעלי־חיים. התיקון קובע כי בעלי־חיים ממשפחת היונקים נכללים בהגדרה בהמה ולכן חלות עליהם כל התקנות החלות על בהמה לפי הפקודה הזו.

מצב זה מסמיך לכאורה, כל רופא וטרינר להורות על נקיטת אמצעים כנגד בעלי־חיים מסדרת היונקים. לרבות השמדתם התקנה חלה כמובן על חיות בר מוגנות

תקנה זו מהווה. לטענת הרשות להגנת הטבע פגיעה חמורה ביותר בהגנה על חיות הבר בכלל ועל הצבאים בפרט. (שע"ה)

● **עדיין אין תנאי גלישה בחרמון**

מחיר כניסה למבוגר באתר החרמון - 6 ש"ח ו־5 לילד. השכרת ציוד גלישה - 8 ש"ח למבוגר ו־7 לילד - הם בהחלט מחירים נוחים לדברי מפעילי אתר החרמון.

אתר החרמון נפתח לקהל הרחב ביום ו' והיה פתוח עד שבת כאשר אלפי אנשים הספיקו לבקר ולגלוש על שקיות ניילון ומגלשות מאולתרות עד ששוב נסגר בגלל הסערות אתמול.

גובה השלג מגיע כבר למטר. אולם עדיין אין תנאים לגלישה מקצועית ולכן מסלולי הגלישה עדיין לא נפתחו לקהל הרחב.

יהודה צור

● **יוחנן מעוז – ראש המועצה האיזורית מגידו**

יוסף שטרן (קיצי) מקיבוץ מגידו. שכיהן בשש השנים האחרונות כראש מועצה איזורית מגידו חוזר לקיבוצו ובמקומו. נבחר לראש המועצה האיזורית יוחנן מעוז מקיבוץ הזורע.

במועצה איזורית מגידו 13 יישובים 8 קיבוצי השומר הצעיר. קיבוץ אחד של־התק"ם. המושבה יקנעם וכן היישובים אליקים ועין־העמק.

מירה יערי

בעקבות סקר המעיד על בורות בציבור

נעמת תובעת הוראת דיני אישות בבתי־הספר

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, תבעה אתמול משר החינוך והתרבות, יצחק נבון, להורות על לימוד דיני אישות בבתי־הספר. בפגישה שנערכה אתמול בין השניים. הציגה לובלסקי בפני נבון נתוני סקר מכון „דחף". שנעשה לפי הזמנת נעמת.

הסקר הוזמן על־ידי נעמת כחלק מפעילויות חודש מעמד האשה, ותוצאותיו מורות על בורות גדולה בקרב הציבור בכל הנוגע למעמד האשה, דיני אישות ובתי־הדין הרבניים.

מן הסקר עולה, כי רבע מכלל הציבור בארץ אינו יודע כלל, כי ניתן להינשא רק ברבנות. 36 אחוזים אינם יודעים. כי ניתן להתגרש רק ברבנות. 93 אחוזים אינם יודעים, כי אשה אינה כשרה לעדות בבית־הדין הרבני. רק רבע מהציבור יודע, כי החוק במדינת ישראל מכיר בנישואין כפולים לגבר כאשר התיר זאת בית־דין רבני. ורק 11 אחוז יודעים. כי רק לגבר מותר לשאת אשה נוספת במקרה של עגינות.

20 אחוזים בלבד מכלל הנשאלים ידעו, כי רק האשה יכולה להענש בבית־דין רבני בפגיעה בזכויות כספיות ובאפשרות לנשא שנית, אם יש לה יחסים עם בן־זוג אחר מחוץ לנישואין. רק 40 אחוז יודעים מהו ממזר.

עוד עולה מן הסקר. כי 58 אחוזים מכלל הציבור סבורים. שיש להנהיג בארץ גם נישואין וגירושין אזרחיים. 38 אחוזים חושבים. כי בכל מקרה יש לאפשר לפרט את הבחירה אם סמכות חילונית או דתית תטפל בענייני נישואיו וגירושיו.

20 אחוז סבורים. כי יש לאפשר זאת רק במקרים חריגים. בהם ההלכה אינה נותנת פתרון.

גם בקרב אוכלוסיה המגדירה עצמה כדתית מצדדים 12 אחוזים בפתרונות אזרחיים לאלה שההלכה אינה נותנת להם פתרון. התומכים במתן סמכות לרשות חילונית מציינים, כי אחת הסיבות העיקריות לעמדתם היא אי־שוויון בין גברים לנשים בהלכה.

בקרב התומכים בשבירת מונופול הרבנות. גבוה יחסית חלקם של גילאי 18 עד 22, ילידי אירופה ואמריקה, ילידי הארץ דור שני, ילידי הארץ ממוצא מערבי בעלי השכלה גבוהה וחילוניים.

51 אחוז מכלל המרואיינים מכירים זוגות בהם אחד מבני־הזוג או שניהם חשבו להתגרש. אולם לא עשו זאת. המרואיינים נשאלו לסיבה לכך שהזוגות אינם מתגרשים. 68 אחוז אמרו, כי הסיבה היא הילדים, 8 אחוז – בשל אי־הסכמה על חלוקת הרכוש. 7 אחוז חוששים מהקשיים הכרוכים בהליכי הגירושין, 6 אחוז – פוחדים לחיות לבד. 2.8 אחוז – משום שאין להם כסף לעורכי־דין.

35 אחוז מהמרואיינים מכירים לפחות אשה מוכה אחת ו־13 אחוז מכירים לפחות גבר אחד מוכה.

הסקר נערך בקרב מדגם מייצג של 1,176 גברים ונשים בארץ, למעט חברי קיבוצים. ההתפלגות בין נשים וגברים בכל השאלות – היתה כמעט שווה.

בעקבות הצעות לסדר היום של וותד ווילנר

פרץ: הוכנו תוכניות למגורים חדשים לתושבי שכונת הרכבת

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ברוב של שמונה נגד שבעה, הסירה ביום רביעי שעבר הקואליציה הצעות לסדר־היום של מוחמד וותד (מפ"ם) ומאיר וילנר (חד"ש) בנושא מצוקתה הקשה של שכונת הרכבת בלוד.

וותד ציין, כי ערביי לוד, ובמיוחד תושבי שכונת הרכבת. חיים זה שנים רבות בתנאי דיור מחפירים. כל הפניות החוזרות ונשנות לדאוג להם לתנאי דיור אנושיים עלו בתוהו. מאות משפחות אלפי מבוגרים וילדים. חיים בצריפים ובבניינים רעועים. הביוב זורם בסימטאות והצחנה המחניקה פוגעת בבריאות. לשכונה חסרים שרותים אלמנטריים הניתנים לכל מקום יישוב אחר. למי שמבקר במקום נדמה כי לא מדובר במדינת ישראל.

וותד דורש מרשויות המדינה להקדיש תשומת לב מיוחדת ולהקצות משאבים לשיקום השכונות הערביות בערים המעורבות, כמו שכונת הרכבת בלוד. ואדי ניסנס בחיפה, עג'מי ביפו ועכו העתיקה.

מאיר וילנר הזכיר, כי ראש עיריית לוד, מקסים לוי, הצהיר כי יש לסלק את שכונת הרכבת מלוד. בזמן המנדט הבריטי היתה השכונה הזו מטופחת, והיום חיים בה בתנאים תת־אנושיים. זו דוגמה של אפליה לאומית ואי־איכפתיות אנושית. אמר וילנר.

שר הפנים, יצחק פרץ, גינה בחריפות כל הצהרה גזענית וכל הסתה נגד הציבור הערבי במדינת ישראל. הוא ציין, כי הוכנו תוכניות להקמת שכונת מגורים חדשה באזור הנוכחי ואליה יעברו לגור בעתיד התושבים הנוכחיים. המשרדים הנוגעים בדבר עושים מאמצים משותפים לקידום התוכנית וביצועה. בינתיים יש לעשות מאמץ משותף יהודי־ערבי להרגעת הרוחות במקום.

היצעים גדולים בצמודים; מעורב במניות הנפט

מאת אלחנן הורוביץ, כתב „על המשמר"

אתמול נמשכו הביקושים ועליות השערים רק בחלק סלקטיבי של מניות חיפושי נפט. בחלק האחר מהן היו היצעים ואף נרשמו „מוכרים בלבד". מגמה מעורבת היתה גם בסוגים האחרים של המניות החופשיות. במניות ההסדר היה עודף היצע של 625 אלף ש"ח. בשוק איגרות החוב הסתכמו ההיצעים בצמודות למדד ב־6.7 מיליון ש"ח ובצמודות למט"ח — ב־1.8 מיליון ש"ח.

ההיצעים בשוק איגרות־החוב ובמניות ההסדר ובחלק גדול של המניות החופשיות מוסברים בשינוי המגמה בקרב הציבור. שהפסיק להשקיע והתחיל להוציא כספים מקרנות נאמנות המכונות „סולידיות". יש גם מצביעים על אחד הבנקים הגדולים, המרבה למכור ני"ע. משום שנוצר אצלו גרעון פתאומי בנזילות.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות חדשות של מילווה קצר המועד. ל־56 ול־84 ימים, בערך נקוב של 50 מיליון ש"ח כל אחת, וסדרה נוספת — מס' 4201 ד' — של איגרות חוב צמודות למדד מסוג „שגיא" ל־6 שנים בערך נקוב של 15 מיליון ש"ח, במיכרז במחיר שלא יפחת מ־84%.

במילווה קצר המועד נצו אתמול

גלגלי הבורסה

התשואות החודשיות בין 2.03% ל־2.31%, תוך מחזור של 1.5 מיליון ש"ח.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.13 אג', ב־0.09%, ל־1.4836 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.7599 ש"ח. בשיעורים גדולים יותר ירדו השערים היציגים של המטבעות המערב־אירופיים. ליש"ט — ב־0.71%; מר"ג — ב־0.36%; פר"צ — ב־0.31%; פל"ה — ב־0.34%.

מהתחלת התוכנית הכלכלית החדשה ב־1.7.85 ירד השער היציג של הדולר ב־1.09%. לעומתו עלה: ליש"ט — ב־7.35%; מר"ג — ב־20.98%; פר"צ — ב־20.25%; פל"ה — ב־21.11%, פר"ש — ב־19.62%.

הדולר השחור נשאר יציב אתמול בין 1.59 ל־1.60 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 144 שערים, לעומת 139 שעלו ו־116 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 20 ב־5% ויותר ו־34 עלו ב־5% ויותר. היו 7 „מוכרים בלבד" ו־4 „קונים בלבד".

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־4 מיליוני שקלים חדשים. מזה כ־1.6 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע"ש, שהמחזור בה הגיע ל־410 אלף ש"ח.

במניות ההסדר נרשמה רק עליית שערים אחת — בדיסקונט א' ב־0.1% בלבד. לעומתה ירדו ב־%: אי.די.בי. רג' 0.9; אי.די.בי. ב' — 0.7; אגוד רג' — 0.2; דיסקונט ב' — 0.5; פועלים ש' — 0.1; בליל — 0.2; מימון סחר 1 — 2.3; מימון סחר 5 — 0.4.

ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר הסתכם ב־870 אלף ש"ח והביקוש ההתחלתי — ב־245 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות עלו עד 14.16%. הפועלים ש' — 13.99. הפועלים מ' — 13.91.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק שתי ירידות שערים: אוה"ה — ב־1.8% ופי.בי. — ב־2.0%, לעומתן עלתה רק ספנות אופ' 2 ב־0.2%.

„סיסמיקה חיפושי נפט (1983)" הודיעה, שבאסיפה הכללית הנדחית שלא מן המניין הוחלט: 1. לקבל את המלצת הדירקטוריון לפנייה לבית המשפט בבקשה להורות על פירוק החברה על־ידי בית המשפט עקב היותה חדלת פרעון. 2. להטיל על מנהל החברה, ש. גורבן, להמשיך במאמצים לקבלת עבודות סייסמיות בעבור החברה ולהפעיל את הצוות הסייסמי בביצוע עבודות עשויות להתקבל. 3. להטיל על הנהלת החברה להתארגן להגשת תביעות כנגד חייבים שונים לחברה, ביניהם: חנ"ל, לפירות, חנ"ה, פז. עו"ד עקיבא לקסר ייצג את החברה בתביעות אלו, יופיע בבית המשפט ויתגונן כנגד בקשת הפרוק של חנ"ל ומינוי המפרק הזמני מטעמה.

150 אלף שתילים ינטעו בט"ו בשבט

מאת אתי רונאל ויוסף גלילי, כתבי „על המשמר"

מאה אלף תלמידים בכל רחבי הארץ, מקרית שמונה בצפון עד יישובי הערבה בדרום, ישתתפו בעשרות טקסי הנטיעות של הקרן קיימת בט"ו בשבט. אליהם יצטרפו עוד למעלה מ־50 אלף עולים, סטודנטים, חיילים וקשישים.

150 אלף השתילים שיינטעו בט"ו בשבט ובמשך כל החודש, משתלבים בתוכנית הנטיעות לשנת תשמ"ו.

משה ריבלין, יו"ר דירקטוריון של הקק"ל מסר, כי למרות עצירת הגשמים בתחילת החורף נטעו עד כה כמיליון שתילים. יערני הקרן הקיימת מקווים. כי עד תום החורף יינטעו עוד כמיליון וחצי עצים.

יריד ט"ו בשבט בלב־דיזנגוף

יריד ט"ו בשבט, שנפתח אתמול ברחבת דיזנגוף־סנטר, משופע בשפע פרי הדר: תפוזי שמוטי, אשכוליות וקליפים. כמו כן, פירות ט"ו בשבט ויינות שונים.

המועצה לשיווק פרי הדר עורכת בהזדמנות זאת מבצע מיוחד לרגל חג הפירות — הוזלות בכל רשתות השיווק. מטרת המבצע לעודד את מכירת הפירות — בשיא עונתם, כמו אשכוליות שמוטי וקליפים מסוג דנסי, אורלנדו ומינאולה.

ממועצת שיווק פרי הדר נמסר, כי במהלך המבצע, בין ה־19 ל־24 בינואר יוזלו הפירות בכ־25 אחוז. ביריד משתתפת רשתות קו־אופ והיפרכל, שפתחו שוק פירות יבשים בלב־דיזנגוף.

ראש עיריית שכם יסייע לשיכון שומרונים

מאת אשר שילוני. כתבנו בחולון

אם המדינה תקצה לצעירים שומרונים בשכם שטח מאדמות המדינה לצרכי שיכון, באיזור הקרוי „אלמחפיה" מערבית־לשכם, יסייע להם ראש העירייה הממונה, זאפר אל־מסרי בשירותי חשמל, מים ופיתוח — למרות שהשטח איננו כלול באיזור שיפוטה של שכם.

הבטחה זו נתן ראש עיריית שכם בראיון שנתן לעורכי הבטאון חדשות השומרונים, המופיע בחולון, ולמשלחת שומרוני שכם, ובראשם מזכיר העדה, אלטיף.

בתשובה לפניית השומרונים, שעיריית שכם תפתח את שעריה בפני עובדים שומרונים — לאחר מאה שנה שאף שומרוני לא הצליח להתקבל לעבודה בעיריה זו, ענה אל־מסרי, שעקרונית אין כל מניעה לקבל עובדים שומרונים לעיריה, אבל כעת יש כ־1,500 בקשות להתקבל לעבודה בעיריית שכם והוא איננו רואה כיצד לצאת מסבך זה.

שר החינוך, יצחק נבון, במפגש תלמידי י"ב מגבעתיים ומטייבה. אתמול. (צילום: יונתן סלינגר / ישראל־סאן)

נבון למד „שיר התליין" עם יהודים וערבים

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, למד אתמול בצוותא עם תלמידים יהודים וערבים את „שיר התליין" מאת מוריס אוגרן. השיר עוסק בסכנה הטמונה בשתיקה ובאדישות נוכח עוול, אי־צדק ואי־שוויון.

„שיר התליין" נלמד במסגרת מפגש יהודי־ערבי שנערך בבית־הספר 'אורט־טכניקום' בגבעתיים בהשתתפות תלמידי כיתות י"ב מהמקום ותלמידי י"ב מבית־הספר התיכון העיוני בטייבה.

זה המפגש השני השנה בין תלמידים אלה. לפני כחודשיים, נערך המפגש הראשון ביניהם בטייבה, שגם בו השתתף שר החינוך.

שר החינוך אמר בביקורו בבית־הספר כי המפגשים בין תלמידי יהודים וערבים מהווים חלק מתוכנית כוללת של משרד החינוך להעמקת חינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום יהודי־ערבי שמטרתם לשים קץ לניכור ולשינאה בין בני שני העמים החיים בארץ ולשבירת סטריאוטיפים.

(עש"ת)

הסתיים „מסעו" השני של הסכו"ם באפיקים

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

כל הסכו"ם של קיבוץ אפיקים, 3,200 פריטים שערכם כ־3,000 דולר, התגלה אתמול באחד מגני־הילדים.

כזכור, „התחבא" הסכו"ם לראשונה ביום־כיפורים האחרון ושלשום „הסתתר" פעם נוספת; מטפלת גן־ילדים, מצאו אתמול את הסכו"ם המבוקש מכוסה בסגבות בגנה המשחקים בגן.

„מישהו שוב חמד לו לצון או שהתאהב בסכו"ם", אמרו אתמול באפיקים ושחררו את משטרת טבריה מהתלונה המוזרה. עכשיו מצויידים חברי קיבוץ אפיקים בכל הארוחות בשתי מערכות סכו"ם – זו הניידת שנמצאה ומערכת חדשה שנרכשה לקראת פסח והוצאה אתמול בגלל הנסיבות מהקרטונים במחסנים.

„בטח הילדים שיחקו בזה ברופאים ובטבחים", אמר אתמול ע.י., גבר בן 6. המבין ללבם של ילדי הגן באפיקים. משטרת טבריה חוזרה לפעולות שוטפות ושגרתיות.

הקג"ב פשט על דירת פעילי עלייה

במהלך מסיבת עונג־שבת, שנערכה בלנינגרד לפני שלושה ימים בדירה פרטית של פעיל עלייה ובהשתתפות קבוצת צעירים יהודיים, התפרצו לפתע שמונה אנשים, בינוהם אחד במדים, ולקחו את הצעירים לתחנת המשטרה, זאת מבלי לאפשר להם ללבוש בגדים עליונים בצאתם לקור של מינוס 26 מעלות.

(עש"ת)

● **השמטה**

בידיעה על תקנון מועצת העתונות שפורסמה בעיתוננו מאתמול נשמטו חלק משמות חברי ועדת התקנון.

ואלה הם חברי הוועדה: משה ז'ק (יו"ר), פרופ' עמוס שפירא, יוסף קיני, אהרן דולב, עמוס בן־וורד, אמנון נדב, יעקב קיפר ורומן פייסטר.

בכירים יעידו בפרשת השוחד המיני למזכיר ביהמ"ש בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

היחידה לחקירת פשעים חמורים של משטרת ישראל סיימה את חקירתה בפרשת החשדות לקבלת שוחד מיני ואחר. בה היה מעורב מזכיר בית־המשפט המחוזי בחיפה, ניסים חבר, והעבירה את חומר החקירה לפרקליטות מחוז נצרת להכנת כתב־אישום.

נגד מזכיר בית־המשפט המחוזי בחיפה הוגשה תלונה לראשונה על־ידי אחת מפקידות בית־המשפט, שטענה כי המזכיר דרש ממנה שוחד מיני במסגרת עבודתה. בד־בבד הגיעו תלונות ליחידה החוקרת, כי ניסים חבר היה מעורב בפרשיות של הוצאת דברים במירמה מלשכת ההוצאה לפועל בחיפה.

עם פתיחת החקירה המשטרתית, הועבר ניסים חבר מתפקידו כמזכיר בית־המשפט המחוזי בחיפה, כשבועיים לפני תום החקירה ולאחר שלדעת חוקרי המשטרה נמצא ממש בתלונות, הושעה המזכיר מעבודתו.

נודע עוד, כי לבית־המשפט יוזמנו מספר עובדים בכירים מבית־המשפט המחוזי מטעם התביעה.

יצויין כי הפרשה גורמת להתרגשות רבה במסדרונות בתי־המשפט בחיפה. כתב־האישום יוגש נגד ניסים חבר ככל הנראה בתחילת השבוע הבא.

עדות בפתיחת משפטו של רב־החובל גלעד:

היתה לי בעיה מצפונית להוריד הנוסע הסמוי לים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„הרגשתי פרפרים בבטן בשעה שהקפטן אבנר גלעד הורה להוריד את הנוסע הסמוי לים. אנשים עלו לסיפון וסירבו להכין רפסודה. לי היתה בעיה מצפונית קשה לבצע את הוראתו של גלעד" — כך העיד אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה, אייל טארן, מקיבוץ יפתח. שהפליג עם אשתו באוניה „מורן" של חברת תרשיש בעובד במסגרת חופשתו מהמשק.

המשפט נפתח אתמול בבוקר בפני השופט אמנון כרמי ובאולם בית־המשפט שררה אווירה רוויית מתח. עד התביעה, אייל פארן, תיאר במהלך עדותו את השתלשלות העניינים מאז עזבה האוניה „מורן" את נמל דאר א־סאלם שבטנזניה ועד גילויו והורדתו לים של הנוסע הכושי הסמוי.

הוא גילה, כי בנמל דאר א־סאלם הורד מהאוניה „מורן" נוסע קנייתי סמוי, שנעצר על־ידי אנשים לבושי אזרחית. בהמשך סיפר על הוראותיו של רב־החובל אבנר גלעד כדבר השמירה על האוניה וחששו מפני התגנבות נוסעים סמויים.

לשמונקה ומשפחת אמסטרדם

אתכם בצערכם במות הגיס והדוד

אלי שדמי

בית העוגן

ליפה ולטוביה אבני

אתכם באבל במות

האחות

קיבוץ בית־זרע

על

אלי שדמי

אבלים יחד עם

המשפחה, קיבוץ מענית ומת"ח

„מורשת" בית עדות

ע"ש מרדכי אנילביץ'

ליפתח שדמי ומשפחתו

אתכם באבלכם במות האב

אלי שדמי

קיבוץ מזרע

למשפחת שדמי וקיבוץ מענית

אתכם באבלכם במותו של

אלי שדמי

חברים בקיבוץ שמרת

מרכינים את ראשינו במותו של

אלי שדמי

ממעצבי דרכו של המוסד

חניכי ועובדי

מוסד חינוכי מבואות עירון

לשושנה, למשפחה ולקיבוץ מענית

אתכם באבלכם הכבד במות

אלי שדמי

חברים מגן־שמואל

במלאות שלושים למות חברתנו היקרה

צפורה בארי

נתייחד עם זכרה ביום חמישי 23.1.86

בשעה 15:00 גילוי המצבה. בשעה 15:30 אזכרה במועדון

המשפחה

וקיבוץ מסילות

ליצחק ברעם, משפחתו

וקיבוץ עין החורש

משתתפים בצערך על מות האב

אהרון ברעם

עובדי שהר

למשפחת שדמי ולקיבוץ מענית

משתתפים בצערכם עם מותו של

אלי שדמי

קיבוץ המעפיל

למשפחת שדמי וקיבוץ מענית

אתכם באבלכם על מותו של

אלי שדמי

קיבוץ עין שמר

בפליליים

נעצרו שש אחיות שהתפרעו בבית־המשפט

מאת ניצה רמון, כתבת „על המשמר"

שש אחיות בנות משפחה אחת נעצרו אתמול במשטרת כפר־סבא כחשודות בהתפרעות ובגרימת נזק ובזיון בית־משפט השלום בכפר־סבא. האחיות החלו להתפרע למשמע גזר־הדין שניתן לאחיהן, עמוס מסילתי, בן 21, מהוד־השרון, שנשלח לרצות עונש מאסר של שלוש שנים בכלא תל־מונד.

עמוס מסילתי הואשם והורשע בפריצות רבות וגניבות רכב. כאשר סיים שופט השלום אהרון כהן את הדיון המשפטי בגליון הרשעותיו של הנאשם והחל מקריא את גזר־דינו. קמה מהומה באולם הישיבות, ובני משפחת מסילתי החלו לגדף ולקלל את השופט וירקו על התובעת המשטרתית מירי דיסקין.

למקום הוזעקה המשטרה, אך בני המשפחה המשיכו להשתולל מחוץ לאולם, השליכו מאפרות כבדות לכל עבר ואך בנס לא נפגע איש. מזכיר בית־המשפט, ששון פנחס נשרט במהלך המהומה בפניו. אחד השוטרים, רס"ר יצחק כהן, הותקף בבעיטה בשיפולי בטנו והובהל לבית־החולים „מאיר".

המשטרה רדפה אחרי פורצים עטופי סדינים

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

משטרת חולון ערכה אתמול מרדף רגלי אחר שני פורצים נמלטים עטופים בסדינים.

סמוך ל־1 בבוקר נראו שני פורצים שהם נמלטים מרחוב בית־לחם כשעליהם סדינים. ניידת סיור שהגיעה למקום החלה לסייר ברחובות הסמוכים, ולפתע הבחין אחד השוטרים בחשוד שרץ לכוון רחוב גבעת־התחמושת. החל מרדף רגלי באזור, שהסתיים בתפיסת החשוד בתוך חדר שרותים של בית־ספר סמוך. בקרבת מקום אותרו הסדינים ובתוכם נמצאו שני מיקסרים, רדיו, שעון ורכוש נוסף.

המשטרה עצרה שלושה חשודים בגילאי 20 — 30 תושבי לוד.

סוכן סמוי ערך מסיבה לסוחרי סמים ו־20 חוגגים נעצרו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על־המשמר"

במבצע שכונה „קן נשרים" עצרה אתמול משטרת מרחב הנגב, בעזרת סוכן חשאי שפעל באילת, בירוחם ובדימונה, 20 סוחרי סמים.

המבצע החל בשבת בשעת ערב מאוחרת, והסתיים שלשום בשעות הקטנות של הלילה. 58 קציני משטרה ושוטרים מלווים בכלבי סמים, אנשי המשמר האזרחי ואנשי מג"ב, לקחו חלק במבצע.

הסוכן המשטרתי דאג לארגן מסיבה בביתו של אחד החשודים. לקראת תום המסיבה, בה השתתפו כמה מסוחרי הסמים המרכזיים בנגב, פשטו כוחות המשטרה על הבית ועצרו את החוגגים. במקום נמצאו גם כמויות מסחריות של סמים. בעיקר חשיש.

מפקד משטרת דימונה, רב־פקד דוד ועקנין. סיפר כי תושבים רבים התקשרו אתמול למשטרה והודו לשוטרים על „ניקוי" השכונות ממוקדי הסמים. שוטרי משטרת דימונה שעברו במרכז המסחרי, זכו אתמול למחיאות־כפיים מתושבים.

ערעור על הפעלת מאסר על־תנאי פעמיים

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע, צבי סגל, גזר על מוחמר אבו־זלידאן משבט אבו־זלידאן עונש של הפעלת חמישה חודשי מאסר על־תנאי, לאחר שהורשע באחזקת רכוש גנוב. השופט לא הבחין, כי עונש המאסר על־תנאי כבר הופעל בעבר, וכי האיש ישב כבר בכלא.

לפני שנה נורה אבו־זלידאן ברובה צייד על־ידי מנהל הסיירת הירוקה, אלון גלילי, שעה שגלילי הבחין בו בשעת לילה במדרשת שדה־בוקר. אבו־זלידאן נותר נכה ומוגבל בתנועתו. לפני חודש נשפט על עבירה של אחזקת רכוש גנוב ונשלח לכלא.

בשבוע שעבר הגיש פרקליטו, עורך־דין טאלב אלסאנע, ערעור לבית־המשפט המחוזי, ובו נכתב, כי עונש המאסר על־תנאי הופעל כבר לפני שנתיים. אבו זלידאן שוחרר מהכלא עד לדיון בערעור.

תביעת פיצויים מקיבוץ על תאונת רכיבה

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

מרים טנצר מחיפה, בת 26, תובעת פיצויים בסך שני מיליון ש"ח מקיבוץ אל־רום שברמת־הגולן. התביעה הוגשה לבית־המשפט המחוזי בנצרת, באמצעות עו"ד עמינדב אקסלר מחיפה.

בכתב־התביעה טוענת מרים טנצר, שב־17 לאוקטובר 1984 התארחה בקיבוץ אל־רום אצל ידידים וסרג'יו רושנסקי, חבר הקיבוץ שהיה אחראי על ענף הסוסים, הציע לה לאחר יומיים להצטרף אליו בשעות הבוקר לעבודתו היומית בשמירה על עדרי בקר ברכיבה על סוס. היא הודיעה לו, כי איננה יודעת לרכב על סוסים ואין לה כל נסיון בכך.

לטענתה, שיכנע אותה סרג'יו, שאין סכנה ברכיבה ולאחר מכן הודיע לה שעליו לבצע עבודה דחופה. היא תמשיך לרכוב לבדה עד לכביש הראשי, שם הוא יחכה לה.

הסוס עליו רכבה מרים החל לפתע לדהור. והיא נפלה ונחבלה בראשה, איבדה את הכרתה ורק כעבור שעתיים נמצאה מוטלת ללא החולים

ערעור על קולת עונשה של שרה אנג'ל

המדינה ערערה אתמול בפני בית־המשפט העליון על קולת העונש שהוטל בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב על שרה אנג'ל ושלושה נאשמים נוספים, שהיו מעורבים אתה בעסקות סחר בסמים.

שרה אנג'ל הורשעה בהחזקה וסחר של הרואין ובהחזקה שלא כדין בשני אקדחים, ונידונה למאסר שלוש שנים בפועל. שלושת הנאשמים האחרים — תקוה ארביב, יצחק עמיאל ועבדאללה נטשה — הורשעו בסחר בסמים ונדונו לעונשים שבין שנתיים וחמש שנות מאסר בפועל.

(עתי"ם)